

ÇİMENTO İŞVEREN

<http://www.emis.org.tr/dergi>

ÇİMENTO MÜSTAHSİLLERİ İŞVERENLERİ SENDİKASI YAYIN ORGANI

Atatürk Diyor ki:

Devlet asayışı temin etmek için, memleketi müdafaa eylemek için, sıhhati yerinde gürbüz anlayışları, milli hisleri, vatan muhabbetleri yüksek vatandaşlar ister.

Devlet, dahilde ve hariçte millet işlerini gördürecek yüksek kabiliyetli vatandaşlara muhtaçtır. Devlet, bütün vatandaşların devletin kanunlarını anlayıp onlara riayet lüzümünü takdir etmelerini, memleketin asayışı ve müdafası için ehemmiyetli görür.

Devlet asayışı temin etmek için, memleketi müdafaa eylemek için, sıhhati yerinde gürbüz anlayışları, milli hisleri vatan muhabbetleri yüksek vatandaşlar ister.

Devlet, dahilde ve hariçte millet işlerini gördürecek yüksek kabiliyetli vatandaşlara muhtaçtır.

Devlet, bütün vatandaşların devletin kanunlarını anlayıp onlara riayet lüzümünü takdir etmelerini, memleketin asayışı ve müdafası için ehemmiyetli görür.

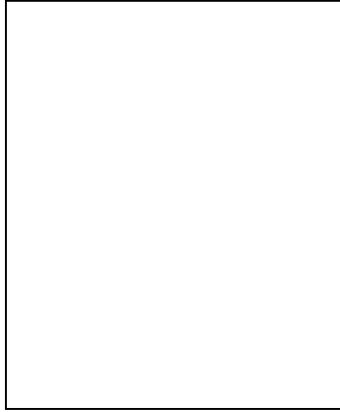
(Atatürk'ün, Prof. Dr. Afetinan tarafından yazılan Medeni Bilgiler kitabına hazırlık üzere el yazısı ile yazdığı yazılardan)

CİLT : 14
SAYI : 1
OCAK 2000

Kuleli Sokak No: 14 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara

GENEL ÇİZGİLERİYLE 4447 SAYILI KANUN

Prof. Dr. A. CAN TUNCAY

İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi
İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku
Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

25.08.1999 tarihinde kabul edilen 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu 08.09.1999 gün ve 23810 sayılı Resmi Gazetede yayınlandı ama yürürlüğe girmesi 2000 yılının 01 Haziranına bırakıldı. Herşeye rağmen uzun yıllar kamuoyunda merakla beklenen bir rüya gerçekleşmiş ve ülkede ilk kez işsizlik sigortası kurulmuştur. Bazıları kronik işsizliğin kol gezdiği ülkemizde bir işsizlik sigortası oluşturulmasını sosyo ekonomik açıdan gereksiz hatta sakıncalı görmekte bunun yerine istihdamı artırıcı önlemler alınmasının yeterli olacağını öne sürmekte iseler de biz aynı fikirde değiliz. Günümüzde, işsizlik sigortası bir ülkenin kalkınmışlık düzeyinin de aynası niteliğindedir. Bırakınız Avrupa Birliği ülkelerini, Amerika ve Asya'da pek çok ülkede bu sigorta branşı çoktan uygulanmaktadır. Oysa oralarda da işsizlik vardır. Öyle olsaydı işsizliği yıllardır %10'un altına düşürmeyen AB ülkelerinin işsizlik sigortasını ortadan kaldırmaları gerekirdi. Bize göre ülkede istihdamı artırıcı önlemler ivedilikle alınmalıdır. Ancak işsizlik sigortasını sonraya bırakarak değil. İşsizlik Sigortası işsizliği önlemeye yönelik bir tedbir değilse de bunun zararlarını telafiye çalışan bir sosyal sigorta programıdır. Bunun iyi işlemesi iş güvencesinin sağlanmasını da gerektirir. Yasa ayrıca belli başlı sosyal güvenlik kanunlarında da önemli değişiklikler getirmiştir. Bunların bir kısmı olumlu bir kısmı ise olumsuz değişiklikler görünümündedir. Bu yazımda Yasanın öngördüğü değişikliklere genel hatlarıyla kısaca değinmek istiyorum.

I. GENEL HATLARIYLA YASANIN GETİRDİKLERİ

Yasa İşsizlik Sigortası Kanunu başlığını taşıyorsa da 5'i sosyal güvenlik, biri İş Kanunu olan 7 yasadaki önemli değişiklikler yapan bir yasadır. Gerçekten uzun yıllar sistemimiz prensipte emeklilik yaşından yoksun bir emeklilik sistemi ile yürütülmeye çalışılmış bu da sosyal sigorta kurumlarının aktüaryal dengesini bozmuş, ülkeyi genç emekliler ülkesi haline getirmiştir. Nihayet yaşlılık aylığına hak kazanmanın belirli bir yaşa ulaşmaya bağlı olduğu gerçeği sosyal güvenlik kurumları mali kriz içine düşünce tekrar farkedilmiş ve çağdaş gelişmelere ve uygulamalara az çok paralel bir yaş sınırı (kadın 58, erkek 60) getirilmiştir. Yeni yaşlılık sınırı tüm sosyal güvenlik kuruluşlarında aynı şekilde tespit edilmiş bulunmaktadır. Günümüzde DPT verilerine göre Türkiye'de ortalama hayat beklentisi 67 ye sigortacılıktaki kriterlere bakılacak olursa (ki başlangıç için 20 yaş esas alınır) 72'ye yükselmiş bulunmaktadır. Yaş hükümleri kanunun yayınlanması ile birlikte hemen yürürlüğe sokulmuş ancak emekliliklerine 2 yıl veya daha az kalanlar için kademeli bir geçiş kabul edilmiştir. Bizce ülkemiz açısından ideal yaşın ne olması gerektiği gene de tartışılabilir niteliktedir. Ülkemiz şartları açısından, özellikle kadınlar için tespit edilen yaşın yüksek olduğu fikrindeyiz. Kadının aile ve ev içindeki önemli rolü ve işgücüne katılma oranının düşüklüğü gözönünde tutularak bunun kadınlarda 55 olması daha gerçekçi olurdu.

Bu kanunla prime esas kazançların sınırlarının tespit esasları da değiştirilmiştir. Bu güne kadar alınacak primler ve ödenecek aylıklara esas kazançlarda kullanılan katsayı ve gösterge sistemi yürürlükten kaldı-

rılmış, bunun yerine DİE'nin her yıl yayınladığı tüketici fiyat endeksindeki artış oranı ve gayri safi milli hasıladaki artış hızı oranlarına göre güncelleştirilmiş bir prime esas kazanç sistemi getirilmiştir (md. 7, 10, 17, 29, 39). Daha basit bir ifade ile enflasyona ve büyüme hızına endeksli bir prim alma ve aylık bağlama sistemi getirilmiştir. Prime esas kazanç sınırları (ilk kez Nisan'da olmak üzere) her yıl bir kez arttırılacaktır. Bu yöntem ile SSK ve Bağ-Kur'da prime esas kazançların arttırılması aynı esaslara bağlanmıştır. Bu çerçevede 01 Ocak 2000 tarihinden itibaren prime esas günlük kazançların alt sınırı 4 milyon lira üst sınırı ise bunun 3 katı, yani 12 milyon lira olarak belirlenmiştir. Üst sınırı alt sınırın beş katına kadar yükseltme yetkisi Bakanlar Kuruluna verilmiştir. Burada işçiye ve işverene binen mali yükün arttığı dikkati çekmektedir.

Bu sistemden sadece bundan sonra aylık bağlanacak kişiler değil halen aylık almakta olan eski emekliler de yararlanacaktır.

Bir diğer yenilik, sigortalının son 5 ya da 10 yıllık kazançları değil, artık tüm çalışma yıllarında elde ettiği kazançlarının bağlanacak aylıklar ve verilecek ödenekler bakımından dikkate alınmasıdır. Bu şekilde sigortalının sadece son yıllarda yüksek prim ödeyerek yüksek aylık alma imkanı ortadan kaldırılmıştır. Sigortalının son yedi yıl içinde en fazla fiili hizmeti geçen kumandan emekli olması esas (2829 sk. md. 8) muhafaza edilmiştir.

Bu Kanunla primlerin bazıları yükseltilmiş, bazı yeni primler ihdas edilmiştir. SSK'da 5000 olan prim ödeme gün sayısı 7000'e, kısmi emekli aylığı alacaklar için 3600'den 4500'e yükseltilmiştir. İşsizlik sigortası pri-

mi sisteme getirilen bir yeniliktir. Buna işçi ve işveren yanında Devlet de katkıda bulunacaktır. İşçi ve Devlet % 2 öderken işveren % 3 ödeyecektir. Sosyal güvenlik destek primi oranı yükseltilmiş (% 24'den %30'a), yaşlılık aylığı alıp da çalışmaya devam etmek isteyen avukatlar ve noterler de bu kapsama alınmışlardır. Bunların aylıklarından % 15 SGDP kesilecektir. 2925 sk. kapsamındaki tarım işçilerinin ödediği prim oranı % 20'den % 30'a, 2926 sayılı Tarım Bağ-Kur Kanunu kapsamında sigortalı olanların ödediği prim oranı % 15'den % 20'ye, Bağ-Kur sağlık sigortası primi %12'den % 15'e yükseltilmiş, Tarım Bağ-Kur Kanunu kapsamına sağlık sigortası da alınmıştır (md. 37). Ayrıca Bağ-Kur'dan yaşlılık aylığı almakta iken 1479 sayılı Kanuna tabi bir işte çalışmaya başlayanların aylıklarından da % 10 sosyal güvenlik destek primi kesilecektir (md. 20).

SSK işyeri ve işçi çalıştırma bildirimleri artık işyerinin açılmasından, işçinin çalışmaya başlamasından itibaren belirli bir süre içinde değil, işçi daha çalışmaya başlamadan, işyeri daha açılmadan önce yapılacaktır (md. 1, 2). Yapılan bu değişikliklerle ileride "bildirmeye vaktim olmadı" gibi bir takım mazeretler ile Kurumun prim kaybına uğraması önlenmeye çalışılmış ise de bildirilen işçinin her nasılsa işe zamanında ya da hiç başlamaması halinde ortaya bazı sorunların çıkmasına da zemin hazırlanmıştır.

Kanun denetim mekanizmasını genişletmiştir. Kanunun uygulanmasıyla sadece Sosyal Sigortalar Kurumu müfettişleri değil, aynı zamanda diğer kamu kurum ve kuruluşlarının denetimle ilgili memurları da denetim görevlerini yaparlarken işyerinde sigortasız işçi çalıştırılıp çalıştırılmadığı yönünden denetim ve tespitle yetkili kılın-

mışlardır. Böylece kaçak sigortalı çalıştırma ve birtakım yasadışı uygulamalar, muvazaalı uygulamalar önlenmeye çalışılmıştır (md. 14).

506 sayılı SSK Sağlık Sigortasından sağlanan sağlık yardımları için bir staj süresi getirilmiş ve 60 günü hastalıktan önceki 6 ay içinde olmak şartıyla en az 120 günlük hastalık sigortası primi ödeme şartıyla sigortalının sağlık sigortasının sağlık yardımlarından yararlanması imkanı sağlanmıştır (md. 3). Ayrıca ilk defa olarak protez, araç ve gereç bedellerine aktif sigortalıların (veya yakınları için) % 20 oranında, pasif sigortalıların da % 10 oranında katkıda bulunması kabul edilerek mali yönden sosyal sigorta kurumlarının yükünü hafifletme amacı güdülmüştür. Bu sadece Sosyal Sigortalar Kanunu için değil Bağ-Kur ve Emekli Sandığı Kanunu için de geçerli bir yeniliktir (Md. 15, 25, 36).

Görülüyor ki gerek yaş, gerek emekli aylıklarının hesaplanması, gerek sosyal güvenlik destek primi, sağlık yardımlarından yararlanma primlerin tahsilinde gecikme zammı uygulanması gibi belirli konularda farklı sosyal güvenlik kurumları arasında sınırlı da olsa bir **standartlaşma sağlanmış olmaktadır**. Böylece bugüne kadar sıkça önerilen norm ve standart birliği bir ölçüde de olsun gerçekleştirilmiş (dileriz devamı gelir) fakat aynı çatı altında toplanma gibi bizce gerçekleştirilmesi son derece zor ve sosyal güvenlik sistemimizi hantal bir yapıya götürebilecek, tehlikeli olabilecek bir uygulama bu kanunda isabetli olarak kabul edilmemiştir.

Birkaç yıldır fiilen dondurulmuş olan sosyal yardım zamları bu kez yasa hükmüyle açıkça dondurulmuştur. Bu güne kadar Sos-

yal Sigortalar Kurumlarına gereksiz bir mali yük getiren, karşılığında prim de alınmayan ve bu nedenle de sosyal sigorta sistemine aykırı olan bir uygulama artık bir anlamda yüksek enflasyon temposunun erozyon etkisine terk edilmiştir. Aslında doğru çözüm bunun kökten kaldırılması ya da Devletçe üstlenilmesi idi.

Sadece 506 sayılı Kanuna göre alınan primlerin değil 1479 sayılı Bağ-Kur Kanununa göre, 2926 sayılı Tarım Bağ-Kur Kanununa göre alınmakta olan primlerin geç ödenmesi halinde de 6183 sayılı Kanuna göre gecikme zammı uygulanması esas kabul edilmiştir. Burada bazı işyeri ve olaylarda bunun fazlaca acımasız olabileceği kaygısını taşıyorum. Kısacası denilebilir ki, 4447 sayılı Kanun esas itibarıyla sosyal güvenlik kurumlarının açıklarını kapatma, kurum gelirlerini arttırma amacına yönelik olarak hazırlanmıştır. Bunu yaparken de yükü (işsizlik sigortasındaki devlet katkısı dışında) işçi ve işverenin sırtına yüklemeyi tercih etmiştir.

II. KANUNUN OLUMSUZ YÖNLERİ

Kanunun olumsuz yönlerine bir göz atmak gerekirse şunları söyleyebiliriz; Kanun, sosyal taraflar arasında bir konsensüs sağlanmadan çıkarılmıştır. Sosyal içerikli kanunlarda, toplumun ilgili kesimlerinin uyuşması Kanunun uygulanabilme şansını arttıran bir faktördür. Geçmiş uygulamalara, toplumun yapısına ve deneyimlere bakılırsa böyle bir konsensüsün sağlanması aslında güçtür. Çünkü endüstriyel ilişkilerin işçi tarafı bile tek vücut değildir. Üç Konfederasyona bölünmüştür. Nerede kaldı ki bu konuda işverenle, emekli kesimiyle anlaşacaklar. Yine de kanunlaşma usul ve zamanı şık olmamış, depremin yarattığı panik

ortamında çıkarılarak muhtemel tepkiler önlenmek istenmiştir. 4447 sayılı Kanun, kanun yapma tekniğine de son derece yabancı bir kanundur. "İşsizlik Sigortası Kanunu" başlığı altında (ki hükümet gerekçesinde böyle değildi,) kocaman bir parantez içinde 7 tane kanunda değişiklik yapan arkasına bir de bağımsız bir kanun (İşsizlik Sigortası Kanunu) ekleyen bir kanundur. Öyle ki İşsizlik Sigortası Kanunu başlı başına bir kanunken kanunun ilk madde sayısı 46'dan başlamaktadır. Böyle bir kanun yapma tekniği herhalde dünyada ender rastlanabilecek bir tekniktir.

Aylıkların hesabında ve primlerin ödenmesinde enflasyona endeksli bir sistem getiriliyorsa da anlaşılması ve uygulanması son derece güç ve karışık hükümlerle dolu bir görünüm arz etmektedir. Bu kanunla son derece ayrıntılı matematiksel hesaplara ihtiyaç gösteren bir sistem getirilmiştir.

İşsizlik Sigortası ile birlikte işverenin üzerindeki prim yükü artmıştır. Belki fiilen artmıştır denemez. Çünkü Çalışanların Tasarrufa Teşvik Edilmesine Dair 3417 sayılı kanundaki primler kaldırılarak (md. 62/3) yerine işsizlik sigortası primi adı altında işverenin, işçinin ve devletin katkıda bulunma yükümlülüğü getirilmiştir (md. 49). Yani değişen bir şey yoktur denebilir. Fakat en aşağı 10 işçi çalıştıran işyerlerinde uygulanacak bir prim ödeme mükellefiyeti şimdi bir işçiye kadar indirilmiştir. Oysa dünyada genel olarak baktığımızda, eğer devlet katkısı olacaksa (ki çoğu ülkede devlet katkısı vardır) işsizlik sigortasına işçinin, işverenin ve devletin eşit düzeyde katılması yaygın bir uygulamadır. Hatta işverenin değil, devletin bir puan daha fazla ödemesi yerinde olurdu. Bundan önceki taslakta da bu oran zaten her kesim için %2 idi. Bu sefer işverenin yükü % 3'e çı-

kartılmış olmaktadır. Ayrıca yukarıda belirttiğimiz gibi prim ödeme gün sayıları ve bazı prim oranları yükseltilmiş, bazı kesimlere yeni primler getirilmiştir. Bu da işveren ve işçiye yeni mali yük demektir.

Kanunun gözardı ettiği çok önemli bir konu da yıllardan beri idari özerkliklerinin bulunmadığından yakındığımız sosyal güvenlik kurumlarına bu kanunda gene özerklik verilmemiş olmasıdır. Siyasi iktidarın her türlü müdahalesine açık bir sosyal güvenlik rejimi bu yasayla birlikte de sürüp gidecektir. Oysa siyasi müdahaleci, idari vesayet altında bir sosyal güvenlik sisteminin iyi işlemediği özellikle mali kaynaklarının, fonlarının çarçur edildiği çok görülen bir olaydır. Siyasi iktidara daha sınırlı söz hakkı tanıyan, seçime dayalı bir yönetimle işleyen bir sosyal güvenlik sistemi kabul edilerek bu bozukluk giderilmeliydi. Ne yazık ki yeni getirilen İşsizlik Sigortasında bile Devlet ağırlıklı yönetim biçimi benimsenerek özerk yönetim ilkesi gözardı edilmiştir. Şöyle ki, yeni kurulan İşsizlik Sigortası Fonu (md. 53) 4 kişilik bir yönetim kurulu tarafından idare edilecek fakat bu 4 kişinin 2 tanesi devlet kesimini temsil edecektir. Bir tanesi Çalışma Bakanı'nın, bir tanesi Hazine Müsteşarı'nın bağlı olduğu Bakanlığın teklifiyle gelecek, bir kişi işçi kesimini, bir kişi de işveren kesimini temsil edecektir. Ortada gene devlet ağırlıklı bir yönetim vardır. Oyların eşitliği halinde Çalışma Bakanlığının temsilcisi olan başkanın tarafı ağırlık kazanacaktır. Böyle bir uygulamaya imkan verilmemeliydi.

Bu kanunla yani işsizlik sigortasını kuran kanunla birlikte kıdem tazminatı müessesesinin de yeniden düzenlenmesi gerekirdi. Çünkü bizdeki gibi alabildiğine geniş kapsamlı bir kıdem tazminatı müessesesi dünyanın hiç bir yerinde yoktur. Kapsamı 3008

sayılı kanundan beri genişletile genişletile, hak kazanma şartları hafifletile hafifletile bugün hemen her vesile ile yerine getirilmesi gereken bir ödeme yükümlülüğü haline almıştır. Üstelik işsizlik sigortasının yerini aldığı da yaygın bir kanaattir. Günümüzde işverenlerin üzerinde hayli yük teşkil eden ve bu yüzden de çokluk işçilerin zararına işleyen, bir süre sonra işverenlerin kıdemli işçileri işten çıkartmayı tercih ettikleri bir müessesenin esas amacına döndürülmesi ve sınırlarının daraltılması gerekirken bu yapılmamıştır. Yapılmadığı gibi, emeklilik yaşının yükseltilmesiyle çalışanlar arasında oluşan hayal kırıklığını bir ölçüde hafifletme amacıyla olsa gerek belirli bir süre (25 yıl) sigortalı olup prim ödemiş (7000 gün) olana (yaş şartı aranmaksızın) kıdem tazminatını alıp işten ayrılma imkanı tanınmıştır (md. 45). Bununla yeni bir emeklilik imkanı sağlanmak istenmiş değildir kuşkusuz. Sadece kıdem tazminatı alma hakları arasına bir yenisi eklenmiştir. Fakat nedense bu hak sadece 1475 sayılı İş Kanununa tabi olarak çalışanlara tanınmış, Deniz İş Kanunu ve Basın İş Kanunu unutulmuştur. Bu hüküm de uygulamada çok sorunlar çıkaracağına benzemektedir. Örneğin "Emekli Sandığına tabi işçiler bu haktan yararlanabilecekler mi, muhtelif kamu işyerlerinde geçen hizmetler toplanacak mı, bu yolla kıdem tazminatı alan işçi ileride aynı işyerine yeniden girer de yaşlılık aylığına hak kazanma şartlarını yerine getirirse yeniden kıdem tazminatı alabilir mi?" gibi sorular. Bu Kanun ile parlamenterlerin kamuoyunda çok fazla tepki gören kıyak emeklilik uygulamasına da hiç olmazsa son verilebilirdi, bu da yapılmamıştır. Bunun sebebini ise anlamak zor değildir.

Türkçe ifade hataları o kadar çoktur ki, yasa ciddiyetiyle bağdaşmamaktadır. Bir iki tanesine değinmek istiyorum. İşsizlik Sigor-

tası hizmet ve yardımlarını sayan 48. maddede diğerleri yanında hastalık ve analık sigortası primleri denilmiştir. Bu ifade yanıltıcıdır. Sigortalıya prim yardımı yapılmaz, sağlık yardımı yapılır. Ayrıca Bağ-Kur ölüm aylığına hak kazanmadaki ifade de (md. 30) Türkçe'ye uymuyor. "25 tam yıldan az prim ödemedi" ifadesi Türkçe değildir. "25 tam yıldan az prim ödemedi ölümü halinde" denmez, "25 yıldan az prim ödemişken ölümü halinde" denmeliydi.

4447 sayılı Kanunda işsizlik sigortasının uygulanmasından doğabilecek ihtilafların nerede çözümlenebileceğini gösteren bir hükme yer verilmemiştir. Bu boşluk sıkıntı yaratacaktır.

Kanımca 506 sayılı Kanunun uygulanmasıyla ilgili uyuşmazlıklar iş mahkemelerinde, İş ve İşçi Bulma Kurumu Kanununun uygulanmasıyla ilgili uyuşmazlıklar idari mahkemelerde görülerek bu boşluk doldurulabilir.

İşverenlere ay içinde 30 günden az çalıştırdıkları işçiler için Kuruma açıklama yapma, belge verme yükümlülüğü (örneğin part-time ya da mevsimlik çalıştırma, ücretsiz izinli saymaya ilişkin anlaşmalar gibi) getirilmişse de bu uygulamanın küçük işyerlerinde sıkıntı yaratacağı ayrıca kısmî zaman esasına göre işçi çalıştırmayı güçleştirebileceği endişesini taşıyordum. Yasada sigortalı çalıştırmayı teşvik edici hiçbir hükme rastlanmaması da önemli eksikliklerdir.

Bu Yasaya bu şekilde reform yasağı demek güçtür. Bu yasa özellikle 1992'den bu yana mali kriz içine giren sosyal güvenlik kurumlarının açıklarını kapatmak, onlara mali kaynak sağlamak amacıyla hazırlan-

mış bir Yasa olma özelliğini taşımaktadır. Ama yükü işçi ve işverene yükleyerek. Buna reform kanunu denemeyeceği kuşkusuzdur. Madem sosyal güvenliğe mali kaynak sağlanması düşünülüyordu (ki bu kaçınılmazdı) mevcut sistemin yanında bireysel fon hesaplarına dayalı özel sosyal güvenlik fonlarının kurulması da düşünülebilirdi. Böylece ülkede (birçok ülkede yapılan) ikinci ayak sosyal güvenlik sistemine geçilebilirdi.

Kısacası Yasa olumsuz yönleriyle aceleye gelmiş, adeta "depremden kaçırılmış kanun" görünümüne bürünmüştür denebilir. Bu şekilde çok şikayet edilen sigortadan kaçışı, sigortasız işçi çalıştırmayı teşvik edeceğinden korkmaktayım. Bir kaç söz de İşsizlik Sigortası için söylemek istiyorum.

III. İŞSİZLİK SİGORTASININ GENEL ESASLARI

İçinde pek çok değişiklik kanununu barındırır da 4447 sayılı Kanuna adını veren İşsizlik Sigortası Kanunu 01 Haziran 2000 tarihinde yürürlüğe girecektir. Bu sigorta Yasanın 47/c maddesine göre "Bir işyerinde çalışırken çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen herhangi bir kasıt ve kusuru olmaksızın işini kaybeden sigortalılara işsiz kalmaları nedeniyle uğradıkları gelir kaybını belli süre ve ölçüde karşılayan, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren bir sigortadır". Sosyal Güvenliğin Asgari Normlarının Tespitine Dair 102 sayılı ILO sözleşmesinde yer alan dokuz sosyal sigorta branşından biridir.

İşsizlik sigortası, kapsama giren tüm sigortalılar için **zorunludur**. SSK'nun 4447 sayılı Kanun 'la değişik 8 ve 9. maddelerine göre bildirilen işyeri ve sigortalılar, İş ve

İşçi Bulma Kurumuna da otomatikman bildirilmiş sayılırlar. Sigortalılığın başlamasıyla birlikte sigortalılar ile bunların işverenlerinin sigorta hak ve yükümlülükleri de otomatikman işlemeye başlar. İşsizlik sigortası primlerinin toplanmasından Sosyal Sigortalar Kurumu, diğer her türlü hizmet ve işlemlerin yapılmasında ise İş ve İşçi Bulma Kurumu görevli ve yetkili kılınmıştır. Bu işleri yapmak için Kurum bünyesinde İşsizlik Sigortası Daire Başkanlığı kurulmuştur (md. 48). Ayrıca bu Kanunun gerektirdiği görev ve hizmetler için mali kaynak sağlamak, piyasa şartlarında kaynakları değerlendirmek ve işsizlik sigortası ödemelerini yapmak üzere bir de "İşsizlik Sigortası Fonu" kurulmuştur (md. 53). Bundan yukarıda söz edilmiştir.

1. KAPSAM

Sosyal Sigortalar Kanunu md. 2 de sayılan sigortalılar, SSK geçici md. 20 de belirtilen özel sandıklara tabi sigortalılar ve karşılıklık esasına dayalı sözleşmelerle Türkiye'de çalışan yabancılar kanun kapsamına alınmışlardır. Görülüyor ki kanun esas itibarıyla hizmet akdine göre çalışanları kapsama almış, SSK md. 2 yi açıkça zikrettiğinden SSK kapsamında olsalar dahi sanatçıları, genelev kadınlarını kapsama almamıştır. Yasa SSK geçici md. 20 kapsamına giren işyerlerinde çalışan memurlar ile 399 sayılı KHK kapsamındaki sözleşmeli personeli kapsam dışı bırakmıştır. Ayrıca SSK md. 3 uyarınca SSK kapsamı dışında bırakılanlar ile yaşlılık aylığı aldığı halde çalışmaya devam edenleri de kapsama almamıştır. Bununla beraber SSK md. 3/II de sayılanların, yani kısmen kapsam dışında kalanların işsizlik sigortası kapsamına girdiği görüşündeyim. Hizmet akdiyle çalıştığı halde Emekli Sandığına tabi olan personelin (ba-

zı KİT personeli) durumu tartışılabilir niteliktedir.

2. YARDIMLARA HAK KAZANMA

4447 sayılı Kanun uyarınca sigortalının işsizlik sigortasının işsize sağladığı en önemli yardım işsiz kaldığı sürenin bir kısmında işsizlik ödeneği ödemektir. İş ve İşçi Bulma Kurumu işsizlik ödeneğinin yanı sıra işsize yeni bir iş bulmaya, ona mesleki eğitim vermeye de çalışır. Ayrıca işsiz, hastalık ve analık sigortasından sağlık yardımları da alabilecektir. Bu yardımlar Sosyal Sigortalar Kurumu sağlık tesislerinde yapılır, karşılığı primler İş ve İşçi Bulma Kurumu tarafından Sosyal Sigortalar Kurumuna ödenir (md. 48) .

Sigortalının işsizlik sigortası ödeneği almaya hak kazanması için aşağıdaki dört şartın yerine getirilmesi gerekmektedir.

- Sigortalının kendi istek ve kusuru dışında işsiz kalması:

Kanun md. 51'de İş Kanunu md. 13, 16, 17/ f 1 ve 3, Deniz İş Kanunu md. 7/2; 14/2, 3, 4; 16; Basın İş Kanunu md. 6, 7, 11, 12 ile 4046 Sayılı Özelleştirme Uygulamalarının Düzenlenmesine dair Kanun md. 21 uyarınca hizmet akdinin sona ermesi, bu hallere örnek gösterilmiştir. Şu kadarki grev ve lokavt esnasında hizmet akdinin askıya alınmış olması, sigortalının herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan aylık alması, akdin kendi istek ve kusuru dışında sona ermiş olması anlamına gelmez. Aynı şekilde mevsimlik işçi statüsünde olanların ya da işverenle anlaşarak ücretsiz izne çıkanların askıda sayılan bu süreleri için işsizlik ödeneği alabileceklerini sanmıyorum. Görülüyor ki Yasa, çalışırken

isteği ve kusuru dışında işsiz kalanlara, işsizlik yardımı yapmayı amaçlamıştır. Yoksa ilk kez iş arayıp da bulamayanlar işsizlik sigortası kapsamına girmez. Dünyadaki uygulama da genel olarak böyledir. Yalnız hizmet akdinin feshinin haklı olup olmadığına uyuşmazlığa yol açtığı durumlarda uyuşmazlık çözümleninceye kadar işsize ödeme yapılması zor görünmektedir. Bu da yasanın amacına gölge düşürecek bir zayıf noktadır.

- Son üç yıl içinde en az 600 gün işsizlik sigortası primi ödenmiş olması:

SSK md. 77 - 78 e göre belirlenen prime esas aylık kazançlardan ayda işveren %3, işçi ve devlet %2'ser prim ödeyecektir. Her ne kadar sigortalı ve işverenlere yeni mali yük getirmemek amacıyla 3417 sayılı Çalışanların Tasarrufla Teşvik Edilmesi Hakkındaki Kanuna göre ödenen primler kaldırılarak (md. 62/3) bunlar işsizlik sigortası primine dönüştürülmüş ise de bir yandan primlerden sorumlu olmak için 10 kişi çalıştıran işyeri sınırı kalktığı, öte yandan prime esas kazançların üst sınırı oldukça yükseltilmiş olduğundan bu açıdan işveren üzerindeki yük arttırılmış olmaktadır.

- İşsiz Kalmadan önceki 120 gün içinde prim ödeyerek sürekli çalışmış olması:

Muvazaalı uygulamaları önlemeye yönelik bir hükümdür.

- Kuruma başvuru yapılması:

Sigortalı hizmet akdinin sona erdiği tarihten itibaren 30 gün içinde İş ve İşçi Bulma Kurumuna şahsen başvurarak yeni iş aradığını bildirmelidir. Bu sürenin geçirilmesi (mücbir sebepler dışında) hak kaybına yol

açmaz ise de işsizlik sigortası yardımı yapılacak süre gecikme süresi kadar kısalmış olur (md. 48). Yasa işverene de işini kaybeden işçiyi 15 gün içinde bildirme ile Kuruma bildirmekle yükümlü tutmuştur.

3. İŞSİZLİK ÖDENEĞİ VE DİĞER YARDIMLAR

Yukarıdaki şartların gerçekleşmesi halinde ödeneğe hak kazanılan tarihi izleyen ayın sonundan itibaren işsize işsizlik ödeneği ödenir. Bu ödenek sigortalının son dört aylık prime esas kazançları dikkate alınarak hesaplanan ortalama net kazancının %50'sidir. Şu kadar ki 16 yaşından büyük işçilere ödenen aylık asgari ücretin netini geçemez. 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun md. 21'deki iş kaybı tazminatı ile işsizlik ödeneği birleşirse, önce iş kaybı tazminatı ödenir. İş kaybı tazminatı alma süresi içinde sigortalı işe yerleştirilemezse işsizlik ödeneği başlar (geç .md. 1).

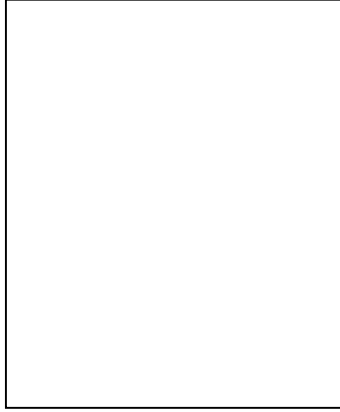
İşsizlik ödeneğinin süresine gelince. Son üç yıl içinde 600 gün sigortalı olarak çalışıp prim ödeyenler 180 gün, 900 gün çalışıp prim ödeyenler 240 gün, 1080 gün ve daha fazla çalışıp prim ödeyenler ise 300 gün işsizlik ödeneği alırlar. Ancak Yasa ödeneğe hak kazanabilmek için sigortalının hizmet akdinin sona ermesinden önceki son 120 günü prim ödeyerek sürekli çalışarak geçirilmiş olmasını da şart koşmuştur. Burada akla gelebilecek bir soru toplam 600 günlük prim ödeme gün sayısını dolduran ve son 120 gün kesintisiz çalışıp prim ödemişken işsiz kalan sigortalının 180 günlük ödeneği alabilmesi için üç yılın dolmasını beklemesi mi gerektiğidir. Yasa her ne kadar bunu şart koşan bir ifade taşıyor gibiyse de bunun mantıklı bir yaklaşım olduğu kanısında değilim. Yasanın getirdiği

3 yıllık süre bu süre içinde kesintili çalışıp 600 prim gününü dolduranlara da fırsat vermeye yöneliktir.

Yasa işsizlik ödeneği yanısıra İş ve İşçi Bulma Kurumuna, işsize işsiz kaldığı süreçte yeni bir iş bulma, ona meslek edinme ve eğitim hizmeti verme görevi de yüklenmiştir. Md. 52'de ise işsizlik ödeneğinin hangi hallerde kesileceği sayılmıştır. Bunlar Kurumca teklif edilen uygun işin haklı bir neden yokken reddedilmesi, işsizlik ödeneği alırken gelir getirici bir işte çalışmaya ya da herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşundan aylık almaya başlama, Kuruma önerilen mesleki eğitim, yetiştirme hizmetlerini haklı neden yokken reddetme gibi sebeplerdir.

Federal Almanya'da Ailenin Sosyal Güvenliği

Yrd. Doç. Dr. Ali SEYYAR

Ali Seyyar, 01.05.1960 yılında Sakarya/Taraklı/Akçapınar köyünde doğdu.

1967'den 1993'e kadar F. Almanya'da yaşadı.

İlk ve orta tahsilini (Gymnasium) ULM'de ikmal etti. 1983 yılında girdiği Mannheim Üniversitesi, İktisat Fakültesinden mezun olup kendisine 1990'da 'Diplom Volkswirt' unvanı tevcih edildi.

1990-1991 yıllarında Ludwigshafen Belediyesi Yabancılar Meclisi üyesi olarak gurbetçi Türk insanını temsil etti.

1991-1993 yıllarında iki Almanya'nın birleşmesiyle Sachsen Eyaletinde özel bir meslek akademisinde öğretim görevliliği yaptı.

1994'de Türkiye'ye döndü ve 1997'de İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde 'F. Almanya'da Bakıma Muhtaçların Sosyal Güvenliği' konulu tezle doktorasını tamamladı.

Şubat 1998'de Sakarya Üniversitesi, İİBF, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü, Sosyal Siyaset ve Sosyal Güvenlik Anabilim Dalı Başkanlığına Yrd. Doç. Dr. olarak atandı.

GİRİŞ

Sağlıklı bir nesil yetiştirilmesini temin etmek bütün sosyal devletlerin başta gelen görevleri arasına girmektedir. Bu itibarla sosyal devlet, ailenin sağlık, huzur ve refah içinde yaşaması ve özellikle annenin ve çocukların özel olarak korunması için gerekli olan her türlü tedbiri almakla yükümlüdür.

Günümüzde, devlet ve milletlerin gelişmişliği sosyal refah ve sosyal güvenlik olanaklarının geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması ile ölçülmektedir.

Şüphesiz, F. Almanya bu çerçevede gösterdiği performansı ile modern sosyal devletler içinde önemli bir yer almaktadır.

Konuya bu açıdan yaklaşırsak, F. Almanya'da ailenin sosyal güvenliği ile ilgili aile politikalarının çok yönlü olduğunu ve aile fertlerine de bir çok hak ve imkanın sunulduğunu söyleyebiliriz.

Ancak, özellikle son yıllarda aileye yönelik geliştirilen yeni politikaların Alman nüfus yapısının değişen demografik trendi ile yakından ilgili olduğu da gözden kaçmamaktadır.

Makalemizde ailelere yönelik politikalar belirlenirken bu faktör, yaşlı nüfustan kaynaklanan bakıma muhtaçlara ve daha fazla çocuklu ailelerin oluşumu için yapılan yeni düzenlemelerle kendisini açık bir şekilde göstermektedir.

1. Aileye Yönelik Politikalar

1.1 Çocuk Parası (Kindergeld)

F. Almanya'da ikamet eden her aileye 1975'ten beri her bir çocuk için ayrı ayrı ve çocukların sayısına göre artan miktarlarla çocuk parası verilmektedir (Bundeskindergeldgesetz-BKGG).

Tablo 1'de çocuklu ailelere ödenen çocuk parası miktarı son yıllardaki değişikliklerle beraber görülmektedir. Buna göre, 1997'den beri örneğin 4 çocuklu bir aileye ayda 1090 DM çocuk parası verilmektedir.

16 yaşın bitimine kadar her aile bu haktan yararlanabilirken çocuğun mesleki eğitim veya yüksek tahsil görmesi halinde çocuk parasının ödenmesi 27 yaşına kadar devam etmektedir (BKGG, m.2). Sosyal sigortalı olsun veya olmasın gelir seviyesi düşük olan ailelere her bir çocuk için belirlenen çocuk parasına ilaveten çocuk parası zammı (Kindergeldzuschlag) adı altında azami 65 DM verilmektedir (BKGG, m.11a). Bu para aile bütçesi zayıf olup çocuklardan kaynaklanan gider artışlarının, kısmen de olsa telafisi için ödenen ek bir sosyal gelirdir. Özellikle her hangi bir sosyal güvencesi veya geliri olmayan ve bundan dolayı da kamusal sosyal yardıma muhtaç olan çocuklu ailelere vergi muafiyeti yapılamayacağından dolayı bunun yerine bu ek yardım yapılmaktadır.

Diğer yandan, gelir seviyesi yüksek olan ve 2'den fazla çocuğu olan ailelere 1983'den beri çocuk parası kesintili olarak ödenmektedir (Witterstaetter, s. 113).

Tablo1: Yıllar İtibariyle Çocuk Sayısına Göre Ödenen Aylık Çocuk Parası Miktarı (DM)

Çocuk Sayısı	1992-1995	1996	1997
1	70	200	220
2	130	200	220
3	220	300	300
4 ve daha fazla	240	350	350

Kaynak: Der Sozialversicherungs-Fachangestellte; Nr. 95; 01.04.1996; s.21

İki Almanya'nın birleşmesinden sonra çocuk parasını almaya hak kazanan ailelere ortalama olarak 22 milyar DM verilmektedir (Arbeits - und Sozialstatistik, Bundesministerium für Arbeit und Sozialordnung - BMAS; s.223;s.117).

1.2 Çocuk Bakımı Parası

Çocuk parası ödemelerinin yanında ailelere çocuğun dünyaya gelmesinden itibaren çocuğun bakımı, yetiştirilmesi ve büyütülmesi amacıyla her ay 600 DM karşılıksız olarak verilmektedir (Bundeserziehungsgeldgesetz - BErzGG; m. 4, m. 5).

1986 yılından beri yürürlükte olan ilgili yasanın düzenlemelerine göre çocuk bakımı parası alma hakkının süresi 10 aydan 24 aya çıkarılmıştır (bkz. Tablo 2).

Tablo: 2 Yıllara Göre Çocuk Bakımı Parası ve İzni

Doğum Dönemi	SÜRE	
	Çocuk Bakımı Parası	Çocuk Bakımı İzni
1.01.1986-31.12.1987	10 Ay	10 Ay
1.01.1988-31.06.1989	12 Ay	12 Ay
1.07.1989-30.06.1990	15 Ay	15 Ay
1.07.1990-31.12.1991	18 Ay	18 Ay
1.01.1992-31.12.1992	18 Ay	36 Ay
1.01.1993- ?	24 Ay	36 Ay

Kaynak: Kurt Witterstaetter; Soziale Sicherung; 4.Auflg.; Berlin; s. 119

İki yıllık ödeme zarfında bir annenin yeniden bir çocuk doğurması halinde yeni doğan bebek için yine bu para devletçe ödenmektedir. İkiz doğması durumunda her bir çocuk için ayrı ayrı olarak ödemede bulunmaktadır.

Nikahsız olarak doğan çocuklar için de çocuğun bakımını üstlenen çiftlerden birisine bu ödeme yapılmaktadır.

Yasal düzenlemelere göre, bir bebeğin bakımını üstlenen anne veya baba bu ö-

deme zarfında ev dışı bir işyerinde haftada ancak 19 saate kadar çalışabilir.

Çocukların daha iyi şartlar altında büyütülmesini amaçlayan bu yasal düzenlemelere göre, çocuk bakımı parası alabilmek için ailelerin yıllık net gelir durumlarına da bakılmaktadır. Genelde ilk 6 ay için bütün ailelere bu ödeme yapılırken yıllık ortalama net kazancı 29 bin DM'nin altında olan orta ve alt tabakaya mensup ailelere bu para bu süreden sonra da ödenmektedir (Grönert; ss.99-101). Devlet, 1986 yılından başlayarak ortalama olarak 1.6 milyar DM çocuk bakımı parası adı altında ailelere ek bir sosyal gelir transfer ederken (Arbeits-und Sozialstatistik; s.117) bu rakamı 1991'de 5.8, 1993'de 7 ve 1997'de de 8.6 milyar DM'ye çıkarmıştır (Witterstaetter, s.119; Textor, s. 43).

Bunun yanında bazı Eyaletler, federal devletin tespit ettiği normal sürenin dışında da çocuk bakımı parası ödemesine devam etmektedir.

Örneğin, Baden-Württemberg Eyaleti çocuklu ailelerin gelir seviyesine bağlı olarak 1 yıl boyunca 400 DM'lik bir ödemede bulunmaktadır. Bavyera Eyaleti ise, normal süreye 6 ay ekleyerek her ay 500 DM vermektedir (Witterstaetter, s. 119).

1.3 Bakıma Muhtaçlara Bakan Aile Fertlerine Sosyal Güvenlik

Aile içinde çalışmanın daha adaletli değerlendirilmesi bir başka ifadeyle, aile içinde çalışma ile işyerinde çalışmanın eşit tutulması yolunda 1988 yılından beri önemli adımlar atılmaktadır.

Mesela, 1988 yılında yapılan sağlık reformu ile hastanın evde bakımı durumunda hastalık sandığına ilgiliye, bakımı için

belirli bir sosyal gelir tanınmaktadır. Çalışan bir kişinin evinde bakıma muhtaç birisinin bulunması halinde bu kişiye 1990 vergi reformu ile vergi kolaylıkları sağlanmaktadır (Dilik,s.5).

Mesela, gönüllü ve karşılıksız (ücret almaksızın) olarak aileden veya aileden olmayan bakıma muhtaç birisine bakan herkes yıllık gelir beyannamesinde 1800 DM miktarında belge göstermeksizin bakım gideri gösterebilir (Drühmel, s.278).

1992 yılında yapılan yaşlılık, malullük ve ölüm sigortası reformu ile evinde bakıma muhtaç birisine bakan kişinin bu bakım süresi emeklilik sigortasına dahil edilmektedir (Dilik, s.2).

Düzenli olarak haftada en az 10 saat, aileden bakıma muhtaç birisiyle ilgilenen bir insanın, bakım hizmetlerinde bulunduğu bakım süresini emeklilik sigortasına, 'prim ödenmeyen sigortalı süre' olarak bildirmesi halinde emeklilik maaşında bir artış meydana gelmese de daha erken emeklilik hakkına kavuşması mümkündür (Seyyar, s. 50).

Böylece, yakınlarına bakmak mecburiyetinde kalan ve bundan dolayı da kısmen veya bütünüyle çalışamaz duruma gelen aile fertleri ve bilhassa kadınlar, yaşlılık ve diğer sosyal riskler için gerekli çalışma süresini doldurma ve prim ödeme gibi mükellefiyetlerini yerine getirememeye ve bundan doğan haklarını kaybetme gibi tehlikelerden korunmuş bulunmaktadır (Dilik, s.51).

1995'te sosyal sigortalar sisteminde faaliyete başlayan bakım sigortası, evdeki bakıcılara sosyal güvenlik ve bilhassa emeklilik sigortası dalında daha geniş kapsamlı haklar tanımaktadır. Bu itibarla, sos-

yal bakım sigortası (SBS) evdeki bakıcıların bakım hizmetlerini bir iş olarak kabul etmekte ve bunların emeklilik primlerini emeklilik sandığına yatırmaktadır. Emeklilik primlerinin SBS tarafından ödenebilmesi için, bakımı üstlenen kişinin ev dışında düzenli olarak çalışmaması, çalışıyor ise çalışma saatinin haftada 30 saatten fazla olmaması gerekmektedir (Sozialgesetzbuch - SGB, XI, m. 19).

Prim miktarının tespitine gelince, SBS burada iki unsuru dikkate almaktadır. Birincisi; bakıma muhtacın bakıma muhtaçlık derecesi. İkincisi; bakıcının bu görev için haftada ayırdığı hizmet saatidir. Ancak, bakıcının bu yeni sosyal haklardan yararlanabilmesi için bakıma muhtaç kişiye haftada en az 14 saat bakması zorunludur. Bu iki unsurun birleştirilerek ele alınmasından sonra bakıcıya fiktif olarak bir gelir tespit edilmektedir. Bu fiktif gelire endeksli olarak normal emeklilik prim oranı üzerinden prim miktarı saptanmaktadır (Soziale Pflegeversicherung, AOK - Bundesverband, s. 33).

SBS'nin yürürlüğe girmesiyle evdeki bakıcılar hem daha kolay hem de daha erken emekli olabilmektedir. Ayrıca, emeklilik paralarında önemli bir artış sağlanmaktadır.

Bunun yanında SBS, evdeki bakıcıları bakım hizmetlerinde buldukları sürece prim ödemeksizin kanuni kaza sigortası kapsamına dahil etmektedir (SGB XI, m.44.2).

Evdeki bakım görevinin sona ermesi ile bakıcının çalışma hayatına dönmek istemesi halinde, İstihdamı Teşvik Yasası'nda yapılan bazı değişikliklerle bakıcıya mesleki kurslara katılmada veya iş bulmada öncelik tanınmaktadır (Jung, s.120).

1.4 Bakıma Muhtaç Olanlara Sosyal Güvenlik

SBS kapsamına giren bağımlı işçilerin aile üyeleri de bakıma muhtaç olma riskine karşı korunma altına alınmışlardır. Aile fertlerinin, hangi sebepten dolayı olursa olsun bakıma muhtaç hale gelmeleri durumunda SBS tarafından sunulan bütün hizmetlerden yararlanabilmektedirler.

Evde yaşayan bakıma muhtaçlara daha sağlıklı ve aktif bir bakımın sürekli olarak sağlanması amacıyla SBS profesyonel bakım elemanları tarafından sunulan harici bakım yardımlarının giderlerini karşılamaktadır. SBS, temel bakım ve ev idaresine yönelik olan harici bakım hizmetlerinden yararlanmak isteyen bakıma muhtaçlara muhtaçlık derecelerine göre ayda 750 DM ile 3750 DM arasında bir yardım yapmaktadır (SGB, XI, m. 36. 3).

Bu hizmetlerden yararlanmak istemeyen veya gerekli görmeyen bakıma muhtaçlara diğer bakım giderlerini karşılayabilmeleri için 400 DM'den 1300 DM'ye kadar varan bakım yardımları yapılmaktadır (SGB, XI, m. 37. 1).

Evde bakımın tam yeterli olmaması veya geçici olarak sağlanamaması durumunda, sürekli veya geçici olarak kısmi (gece veya gündüz) ve yataklı bakım hizmetleri sunan bakım tesislerinden yararlanılabilir. Bu durumda da yine muhtaçlık derecesine göre aynı ve nakdi yardım yapılmaktadır (SGB, XI, m. 41. 2).

Bakıma muhtaçların mümkün mertebe bağımsız olarak hayatlarını idame ettirebilmeleri için ücretsiz araç-gereç (özel hasta yatağı, çağrı cihazı, dezenfekte ürünleri vs.) yardımı yapılmaktadır (SGB, XI, m. 42. 1).

Ayrıca, bakımı evde kolaylaştırmak ve evi bakıma uygun hale getirebilmek amacıyla yapılması gerekli olan yapısal iç ve dış çevrenin tamirat ve tadilat giderleri için SBS 5000 DM'ye kadar destek sağlamaktadır (SGB, XI, m.73.2).

Bakıma muhtaçların, mümkün olduğunca sürekli olarak alışa geldikleri aile ortamında bakılmaları için hem bakıcı hem de bakılan aile fertlerine yönelik sosyo-ekonomik tedbirlerin yanında bakımın kaliteli ve verimli olması açısından da her türlü iyileştirici hizmetler sunulmaktadır.

1.5 Çocuk Eğitimine Maddi Katkı

Ailelerin, maddi problemler çekmeksizin çocuklarını okutabilmeleri için özellikle geliri düşük ailelere Eğitime Teşvik (Ausbildungsförderung) adıyla parasal yardımlar yapılmaktadır. Ailenin yıllık ortalama net gelir seviyesine göre her yıl devlet bütçesinden çocukların eğitimi için kaynaklar aktarılmaktadır. Her yıl takriben 2.5 milyar DM miktarında kamusal eğitim katkısı yapılmaktadır (Sozialbericht 1996, BMAS,1997).

1.6 Sosyal Konutlar ve Kira Yardımı

F. Almanya'da kirası nispeten az olan kamusal sosyal konutların yapımına önem verilmektedir. Yapılan binalardaki daireler özellikle çok çocuklu aileler için hem yapısal çevre hem de maddi açıdan elverişlidir. Çocuklu ailelerin bulunduğu bölgelerde yeterince sosyal dairelerin bulunmaması halinde ailelere, ikamet parası (Wohnungsgeld) adı altında kira yardımı yapılmaktadır. Bu yardımlardan özellikle gelir seviyesi düşük veya sosyal gideri çok olan çocuklu aileler yararlanmaktadır. Kira yardımı 1992 yılında 3.6 milyar DM civarında seyrederken bu miktar 1997'de 5.3 milyara çıkmıştır (Textor, s.41).

1.7 Sosyal Yardımlar

Sosyal sigortalar kapsamı dışında kalan veya sigortalı olduğu halde geliri az olan ailelere kamusal sosyal yardım aracılığıyla aynı ve nakdi yardımların dışında bilhassa hastalık sigortasına sahip olmayan aile fertlerine ücretsiz olarak sağlık hizmetleri verilmektedir.

Sağlık sigortası olmayan hamile kadınlara ise, doğum sırasında ve sonrasında gerekli olan bütün tıbbi yardımlar sağlanmaktadır. Ayrıca, bebeğin temel ihtiyaçlarının giderilmesi için aynı yardımlar da yapılmaktadır (ilaç, bebek maması – bezi - elbisesi) (Bundessozialhilfegesetz - BSHG, m. 79).

Çalışmayan ev hanımlarının doğum yapması halinde kendilerine bir kereye mahsus olmak üzere Analık Parası (Mutterchaftsgeld) yerini alan (bkz. Bölüm 2.2.b) 400 DM'lik bir yardım yapılmaktadır (BSHG, m. 38).

Sosyal yardımların, temelde diğer sosyal güvenlik sistemlerinin boşluklarını dolduran ve genellikle sadece münferit hallerde devreye girmesi gereken tamamlayıcı bir sosyal güvenlik yöntemi olduğu düşünülse de sosyal yardım kaynaklarından her yıl artan miktarlarla transfer yapılmaktadır (1990: 33.7; 1992: 45; 1993: 48; 1997: 62.9 milyar DM; bkz. Arbeits-und Sozialstatistik; Textor; s. 43).

Bunun ötesinde, sosyal yardımlardan geçen aileler çocuk bakımı parası, zamlı çocuk parası ve kira yardımı ödeneklerinden yararlanmaktadırlar.

2. Çalışan Aile Fertlerine Yönelik Politikalar

2.1 Aileye Vergi Muafiyeti

Başta gelir ve ücret vergisi yasalarında olmak üzere evli olanlara yarı yarıya kadar varan bir vergi indirimi hakkı tanınırken (Ehegatten - Splitting), çocuk sahibi ailelerin vergi yükü çocuk sayısına endeksli olarak (Kinderfreibetrag) oranlı bir muafiyet sistemi çerçevesinde azalmaktadır (Einkommenssteuergesetz-ESTG,m.32).

Dolayısıyla, bir taraftan çocuklu ailelere değişik isimlendirmeler altında direkt olarak sosyal nitelikli nakdi yardımlar yapılırken, diğer taraftan da çocuk sayısına göre daha az vergi alınarak dolaylı olarak mali imtiyazlar sağlanmaktadır.

Çocuk sahibi ailelerin ve tek başına çocuklarına bakıp çalışmakta olan annelerin vergi yükü, çocukları için gösterebilecekleri giderler sayesinde olağanüstü bir şekilde hafifletilirken, bu yük kısmen çocuksuz ailelere ve mutlak olarak çalışan bekarlara aktarılmaktadır. Böylece, gelir vergisi sisteminin yapısal özelliklerinden ötürü sosyal gruplar arasında bir gelir transferi yapılabilmektedir.

Bu itibarla, evli olanlar bu vergi sistemine tabi tutulan bekarlara nispeten dolaylı olarak (daha az vergi vermek suretiyle) yılda ortalama olarak 30 milyar DM tasarruf edebilmektedirler; bir başka ifadeyle, evli olanlara bekarların gelirlerinden 30 milyar DM aktarılmaktadır. Çocuklu ailelere ise, değişik mali imtiyazlar çerçevesinde yılda ortalama olarak 25 milyar DM ayrıca bir vergi muafiyeti tanınmaktadır (Focus, Nr. 25, 1994, s. 44).

2.2 Çalışan Kadınların Korunması

Sigortalı olarak çalışan kadınların hamile olmaları halinde Alman sosyal güvenlik sistemi anne adaylarına çeşitli haklar tanımaktadır. Bunlara kısaca bir göz atalım:

a) Analık İzni

Konu sigortalı olarak çalışan anne adayları olunca, sorunun bir ayağını da doğumdan önce ve sonra bebeğin sağlığı ile ilgili problemler teşkil etmektedir. Sigortalı anne adayları bu durumda doğum iznine ihtiyaç duymaktadır. F.Almanya'da kadın işçilerin ücretli doğum izinleri, doğumdan önce 6 ve doğumdan sonra 8 hafta olmak üzere toplam 14 haftadan ibarettir. Bu koruma müddeti (Schutzfrist) içinde kadınların çalıştırılmaları yasaktır (Mutterschutzgesetz-MuschG, m. 2).

b) Analık Parası

14 haftalık (98 gün) koruma müddeti çerçevesinde sigortalı kadına her gün için en az 25 DM Analık Parası ödenmektedir.

Buna göre, sigortalı çalışan kadın, doğum yapması halinde asgari olarak (25DM x 98 gün) 2646 DM tutarında Analık Parası alabilmektedir.

Bu para genellikle hastalık sandığı ve işveren tarafından ortaklaşa ödenmektedir. Çalışan kadının koruma müddetinden önceki son üç ayın ortalama net ücretinin 750 DM'nin altında olması durumunda günlük 25 DM olan Analık Parası hastalık sandığı ve işveren tarafından eşit payla ödenirken aylık ortalama net ücretin 750 DM sınırının üzerinde seyretmesi durumunda hastalık sandığı kadına 2646 DM'lik bir ödeme yaparken işverenin de buna ilaveten kendine düşen payı ödemesi gerekmektedir

(Reichsversicherungsordnung - RVO, m. 200)

Bir örnek vermek gerekirse; kadının doğumdan önceki ortalama aylığının net olarak 2100 DM olduğunu düşünelim. Bu ücret 30 güne bölünürse kadın, çalıştırılmadığı 98 gün için günlük 70 DM Analık Parası alma hakkına sahip olmaktadır. Bu paranın 25 DM'lik bölümünü hastalık sandığının diğer bölümünü ise (45 DM) işverenin ödemesi gerekmektedir. Buna göre, bu örnek doğrultusunda doğum yapacak kadın, hastalık sandığından 2646 DM ve işverenden de (45 DM x 98 gün) 4410 DM olmak üzere toplam 7056 DM Analık Parası alabilmektedir.

c) Özel İş Güvenliği ve İş Güvencesi

Koruma müddetinin başlamasına kadar anne adaylarının çalıştıkları işyerinde her türlü tehlikelere karşı özel olarak korunmaları gerekmektedir. İşverenin, anne adayının kendi sağlık şartlarına uygun olarak elverişli ortamda çalışabilmesi için gerekli önlemleri alması zorunludur. Mesela, sürekli olarak ayakta çalışmak mecburiyetinde olan anne adaylarının kısa bile olsa ara sıra oturup dinlenmelerini sağlayacak sandalyelerin uygun yerlere konulması şart koşulmaktadır (Soziale Sicherung, BMAS, 1998, s. 39).

Doğacak bebeğin sağlığına zarar vermeyecek derecede iş güvenliğini temin edemeyen işverenin anne adayını çalıştırması yasaktır. Bunun için; anne adayına, sağlık durumuna ve çalıştığı iş ortamına bakılarak koruma müddetinin başlamasından evvel izin hakkı doğar. Bu durumda, işveren anne adayının ücretini ödemeye devam eder (MuschG, m. 3/1).

Müsait ortamda çalışan anne adaylarının iş akitlerinin tek taraflı feshi genel iş güvencesi hükümlerinin yanında daha da zorlaşmaktadır. Analık durumunun ortaya çıkmasından itibaren başlayarak koruma müddetine kadar çalışan hamile kadınlara özel olarak imtiyazlı iş güvencesi verilmektedir (MuschG, m. 9).

d) Çocuk Bakımı İzni

Çalışan kadınlar, analık izninin dışında 1986'dan beri yeni doğan çocuklarının bakımı için ek izin hakkı talebinde bulunabilmektedirler. Çocuk bakımı izni ücretsiz olmakla beraber devletin, bu izin hakkından yararlanmak isteyen çalışan veya çalışmayan her anne veya babaya belirli bir süre için çocuk bakımı parası adı altında sosyal gelir sağladığını 1.2 bölümünde belirtmiştik.

Çalışan kadınlara sağlanan çocuk bakımı izninin süresi kanunun yürürlüğe girmesinden sonra sürekli olarak artırılmıştır (bkz. Tablo 2). 10 ay ile başlayan bu izin süresi 1993'ten beri 36 ay olarak devam etmektedir (BerzGG,m.15).

Bu izin hakkını anne yerine baba da kullanabilmektedir.

Ayrıca, bu izin dönemi - 1992'den sonra doğan her çocuk için 36 ay - emekli sigortasına sayılmaktadır (İşte Almanya, s. 363).

Bunun yanında; işveren, bu izin döneminde çocuk bakımını üstlenen anne veya babanın iş akdini – istisnalar hariç (işletmenin iflası, kapanışı veya yer değiştirmesi) - feshedemez (BĒrzGG, m. 18).

Çocuk bakımı izni hakkının doğması ile 0-3 yaş grubundaki çocukların bakımı yüzde 80.9 anneler tarafından gerçekleştirilmektedir. Çocuğun 3 yaşını doldurması ile annelerin bir kısmı yeniden iş hayatına döndüğünden 4 - 6 yaş grubundaki çocuklara bakan annelerin oranı yüzde 66.9 düşmektedir.

Bir başka deyişle, bu çocukların yüzde 33.1'i ya başka birileri tarafından ya da herhangi bir çocuk yuvasında bakılmaktadır. Ancak, anne dışında alternatif çocuk bakımı imkanlarının sınırlı olduğu belirtilmektedir. Bu nedenle, bir çok anne, istediği halde iş hayatına atılamamaktadır (Textor; s.101).

e) Kurumsal Çocuk Bakımı Hizmetleri

F. Almanya'da çocuk yuvalarının ancak %14'ü tam gün olarak faaliyet gösterdikleri ve çalışmak isteyen anneler de özellikle bu nitelikteki yuvalara ihtiyaç duydukları için 4-6 yaş grubuna hizmet veren çocuk yuvalarına daha fazla gereksinim duyulmaktadır.

F. Almanya Anayasa Mahkemesi , doğum yapan annelerin çocuk bakımı izninin bitiminden sonra yeniden iş hayatına atılmalarını kolaylaştırmak amacıyla, 1 Ocak 1996'dan itibaren geçerli olmak üzere 3 yaşını doldurmuş çocuklar için mevcut kreşlerde daha fazla kontenjanın ayrılmasını ve bunun yanında tam ve yarım gün hizmet veren yeni çocuk bakım yurtlarının yapılmasını şart koşmaktadır.

F. Almanya'da takriben 2.6 milyon çocuğa özel, kamu ve dini örgütlerce kurumsal bakım hizmetleri sağlandığı halde halen 400-600 bin çocuğun bu hizmetlerden, kapasite yetersizliğinden dolayı yararlanamadığı belirtilmektedir.

Anayasa'nın belirttiği sosyal hedefe 1998'in sonuna kadar ulaşabilmek için 1994 yılından beri gerek personel (çocuk bakıcısı, çocuk pedagogu vs.) ihtiyacının giderilmesi gerekse fiziki imkanların oluşturulması yönünde takriben 14 milyar DM'lik bir yatırımın yapıldığı tahmin edilmektedir (Brüning; ss. 19-21).

SONUÇ

F. Almanya'da ortalama hayat süresinin yükselmesi ve doğum hızındaki düşmeye bağlı olarak genç nüfus oranının azalması karşısında nüfus giderek yaşlanmaktadır.

Toplam nüfus içinde yer alan yaşlıların sağlık ve bakım hizmetleri gibi sosyal hizmetler üzerinde diğer yaş gruplarına kıyasla daha fazla talep baskısı yaptığı bilinmektedir. Dolayısıyla, F.Almanya giderek yaşlanmakta olan nüfusu için daha fazla kaynak tahsis etmek sorunu ile karşı karşıya gelmektedir. Büyük aile tipinin hemen hemen yok olması karşısında yaşlıların bakımı aile ortamı içinde gittikçe azaldığından geleneksel toplumlardan farklı olarak yaşlıların bakımı ev dışında değişik huzur ve yaşlı bakım evlerinde görülmektedir. Bu gidişatı frenlemek ve kurumsal bakım hizmetlerinin maliyetini düşürmek amacıyla bakıma muhtaç yaşlıların evde dolayısıyla aile ortamında bakılması için sosyal alanda bir çok reform niteliğinde yeniliklere gidilmiştir.

Yaşlılık sorununun dışında yine demografik değişimin bir sonucu olarak

F. Almanya'nın karşı karşıya geldiği bir diğer önemli gelişme ise Alman nüfusunun

gittikçe azalmasıdır. Buna karşılık bir dizi yeni tedbirlerin alındığını söyleyebiliriz. Her ne kadar bu tedbirlerin çocukların aile için iktisadi bir yük olmaması için sosyo-ekonomik türden olduğu iddia edilebilirse de 'çocuk bakımı parası' uygulamalarında görüldüğü gibi bunların daha ziyade pronatalist, yani doğurganlık hızını artırıcı politikalar olduğunu vurgulayabiliriz.

Sosyal güvenlik alanında resmen 'aile politikası' diye adlandırılan fakat mahiyeti itibarıyla 'nüfus politikası' olan bu programlar çerçevesinde çocuklu ailelere 1992 yılından beri her yıl ortalama olarak 130 milyar DM dolaylı-dolaysız olarak transfer edilmektedir (Heinsohn, s.136).

Kadınların daha fazla çocuk doğurmalarını teşvik etme çabaları 1970'li yıllardan beri yapıldığı ve çocuk yapmayanlar da ağır vergilerle cezalandırıldıkları halde -göçmen ve yabancılar politikasını dikkate almazsak- nüfusun yine de artmadığını müşahade etmekteyiz.

Bir çok Alman sosyolog ve iktisatçı, aileler için sağlanan sosyal nitelikli olmayan maddi ödeneklerin en az seviyeye indirilmesi halinde dahi doğurganlık oranında ciddi bir gerilemenin yaşanmayacağını, uygulanmakta olan teşvik programlarına dayanarak belirtmektedirler.

Dolayısıyla, Alman halkının sosyo - psikolojik yapısı itibarıyla aile politikasının nüfus sorunlarının çözümü için yeterli bir araç olamayacağı bunun yerine mali külfetler getirmeyecek basit bir yabancı göçmen politikasıyla genç işgücünün temini ile sosyal sistemin ayakta kalabileceği istikametine düşünceler ağırlık kazanmaktadır.

KAYNAKLAR**Yazar adı olan eser ve makaleler**

Nicola **Brüning**; 'Familienpolitik'; Focus; Nr.39;1994

Gunnar **Heinsohn**; 'Das überflüssige Ende der Sozialpolitik'; Focus; Nr.21; 1993

Sait **Dilic**; 'Sosyal Güvenlikte Yeni Bir Sosyal Sigorta Kolu:Bakım Sigortası'; KAMU-İŞ; Cilt:4; Sayı:3; Ocak 1988

Axel **Drühmel**; 1997 Systematisch Steuern Sparen; Econ-Verlag; 1996

Jochen **Grönert**; Geld vom Staat für Eltern; München; 1996

Karl **Jung**; Die neue Pflegeversicherung; Bonn; 1995

Ali **Seyyar**; F.Almanya'da Bakıma Muhtaçların Sosyal Güvenliği; (Sakarya Üniversitesi Tarafından Yayımlanmakta Olan Doktora Tezi) İstanbul Üniversitesi; Sosyal Bilimler Enstitüsü; 1997

Martin R. **Textor**; Sozialpolitik; Hof; 1997

Kurt **Witterstaetter**; Soziale Sicherung; 4.Auflg.; Berlin; 1995

Kurumların Neşriyatı

Arbeits-und Sozialstatistik; Hauptergebnisse 1994; Hrsg. **BMAS**; Bonn; 1995

İşte Almanya; Baskı: Westermann,Braunschweig; 1994

Sozialbericht 1996; Hrsg. **BMAS**; Bonn; 1997

Soziale Pflegeversicherung; Lernbrief 32; Hrsg. **AOK-Bundesverband**;Bonn;1996

Soziale Sicherung, im Überblick; Hrsg. **BMAS**; Bonn; Januar 1998

Yabancı Dergiler

Der **Sozialversicherungs** -
Fachangestellte; Nr.95; 01.04.1996

Focus; Nr. 25; 1994

Kanunlar

BerzGG (Federal Çocuk Bakımı Parası Yasası)

BKGG (Federal Çocuk Parası Yasası)

BSHG (Federal Sosyal Yardım Yasası)

ESTG (Gelir Vergisi Yasası)

MuschG (Annenin Korunması Yasası)

RVO (Devlet Sigorta Düzeni)

SGB,XI (Sosyal Yasalar Kitabı XI. Bölüm)

MEVZUAT

Hazırlayan: Av. Füsün Gökçen

01 Kasım 1999 - 31 Aralık 1999 tarihleri arası
Resmi Gazete'de
yayımlanmış bulunan ve
Endüstri İlişkileri konularına ilişkin Mevzuat

R.G. 01 Kasım 1999 - Sayı: 23863

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME

Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair

Kanun Hükmünde Kararname

Karar Sayısı: KHK/581

Bazı kanunlarda değişiklik yapılması; 27/08/1999 tarihli ve 4452 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak, Bakanlar Kurulu'nca 15/10/1999 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Madde 1- 15/05/1959 tarihli ve 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanuna aşağıdaki maddeler eklenmiştir.

"Ek Madde 9- 1 inci maddede öngörülen afetlerle ilgili olarak yeni yerleşim alanları sağlanması amacıyla mera vasfı taşıyan yerlerin tahsis amacı, Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca değiştirilerek tapu siciline Haine adına arsa olarak tescil ettirilir. Bu arsalar, tescil tarihi itibarıyla öngörülen amaçla kullanılmak üzere, Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca tahsis edilmiş sayılır. Tahsis işlemi hakkında Tarım ve Köyüşleri ile Maliye Bakanlıklarının yerel kuruluşlarına bilgi verilir.

Doğal afete maruz kalan afetzedelerin iskani için tahsis amacı değiştirilen meralar hakkında, 4342 sayılı Mera Kanununun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (6) numaralı alt bendi uygulanmaz.

Ek Madde 10- Orman Bakanlığınca doğal afet bölgelerinde iskana esas olmak üzere belirlenen alanlar, afete maruz kalan afetzedelerin iskani için Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca tahsis edilebilir.

Ek Madde 11- Genel bütçeye dahil olmayan kamu kurum ve kuruluşlarınca doğal afete maruz kalan bölgelere yapılacak bağış ve yardımlar ile eğitim amacıyla yapılmış veya yapılacak olan yardımlar 1050 sayılı Muhasebe Umumiye Kanunu, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ve 832 sayılı Sayıştay Kanunu hükümlerine tabi değildir.

Madde 2- 14/02/1985 tarihli ve 3152 sayılı İşçileri Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun geçici 8 inci mad-

desinin birinci fıkrasındaki "yürürlükteki kanunlarla doğal afet ve olağanüstü hale ilişkin valilere verilen her türlü yetkiyi kullanmak" ibaresinden sonra gelmek üzere "çeşitli incelemeler ve araştırmalar yapmak üzere bilim kurulları oluşturmak" ibaresi ve bu maddenin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Genel ve katma bütçeli daireler, döner sermayeli kuruluşlar, kanunla kurulu fonlar, belediyeler ve özel idareler, sermayesinin yüzde ellisinden fazlası kamuya ait kuruluşlar, İktisadi Devlet Teşekkülleri ve kamu iktisadi kuruluşları ile bunlara bağlı ortaklıklar ve müesseselerde çalışanlar; kurumlarının muvafakatıyla, aylık, ödenek, her türlü zam ve tazminatlar ile diğer mali ve sosyal hak ve yardımları kurumlarınca ödenmek kaydıyla Afet Bölge Koordinatörlüğünde geçici olarak görevlendirilebilirler. Afet Bölge Koordinatörlüğünün bu konudaki talepleri, ilgili kurum ve kuruluşlarca öncelikle sonuçlandırılır."

Madde 3- Bu Kanun Hükmünde Kararname yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 4- Bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür..

----- Çimento İşveren Mevzuat Eki -----

R.G. 03 Kasım 1999- Sayı 23865

Maliye Bakanlığından:

MUHASEBAT GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

GENEL TEBLİĞİ

SIRA NO:(569)

Bilindiği gibi, 23/07/1995 tarih ve 4121 sayılı Kanununun 4 üncü maddesi ile Anayasanın 53 üncü maddesinde yapılan değişikliğe paralel olarak 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun mülga 22 inci maddesinin 12/06/1997 tarih ve 4275 sayılı Kanunla yeniden düzenlenmesi ile memurların Anayasa'da ve özel kanununda belirtilen hükümler uyarınca sendikalar ve üst kuruluşlar kurabilecekleri ve bunlara üye olabilecekleri hükmüne bağlanmıştır.

Diğer taraftan, 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanununun 139 uncu maddesi ile 178 sayılı Maliye Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 11 inci maddesi uyarınca çıkarılan Devlet Muhasebesi Yönetmeliğinin 140 inci maddesinde, saymanlıklarca emanet olarak nakden veya mahsuben tahsil olunan paraların maddede sayılan çeşitlerine göre emanetler defterinde açılacak bölümlere kaydedileceği, bu hükümler dışında Bakanlıktan izin alınmadıkça bölüm açılmayacağı belirtilmiştir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun yeniden düzenlenen 22 nci maddesi hükümleri ile Başbakanlığın 05/08/1999 tarih ve 1999/44 sayılı Genelgesi dikkate alınarak ve Devlet Muhasebe Yönetmeliğinin 140 ıncı maddesi ile Bakanlığımıza tanınan yetkiye dayanılarak; kurulmuş ve kurulacak memur sendikalarına üye olan memurlarca sendikalara ödenecek üye aidatlarının, üye memurların yazılı talepte bulunmaları kaydıyla aylık bordrolarında tevkif edilmek suretiyle ilgili sendikalara (genel merkezine) gönderilmesi kararlaştırılmıştır.

Bu konuda tahakkuk daireleri ve saymanlıklarca yapılacak işlemler aşağıda açıklanmıştır.

A- TAHAKKUK DAİRELERİNCE YAPILACAK İŞLEMLER:

Memur sendikalarına üye her bir personelin bir örneği ekli (EK-1) dilekçe ile kurumuna müracaat etmesi kaydıyla tahakkuk dairelerince, sendikaya ödemesi gereken aidat tutarı aylık bordrosunun kesintiler bölümünde "**MEMUR SENDİKA AİDATI**" adıyla açılacak ayrı bir sütunda gösterilecek ve bu tutar kesintiler toplamına dahil edilerek "**ele geçen tutar**" hesabında dikkate alınacaktır.

- 1- Bordroda tevkif edilen memur sendika aidatları her bir sendika için ayrı ayrı düzenlenecek altı nüsha "**Memur Sendika Aidatı Tevkifat Listesi**"ne (EK-2) kişi bazında kaydedilecek ve listeler toplam tutarının bordrodaki ilgili sütun tutarına eşit olmasına dikkat edilecektir.
- 2- Listeler, sendika bazında ayrı ayrı düzenlenmekle birlikte toplam tutarı bir kalemde Tahakkuk Müzekkeresi ve Verile Emrinde emanetler hesabına alacak kaydedilecektir.
- 3- Altı nüsha olarak düzenlenen "**Memur Sendika Aidatı Tevkifat Listesi**"nin bir nüshası doğrudan ilgili sendikanın genel merkezine, bir nüshası bağlı bulunduğu konfederasyona, üç nüshası ise bordroyla birlikte ödeme evrakı ekinde saymanlığa gönderilecek, bir nüshası da tahakkuk dairesinde muhafaza edilecektir.
- 4- Personelden alınan dilekçeler tahakkuk dairesinde dosyalanarak saklanacak, Tahakkuk Müzekkeresi ve Verile emrine bağlanmayacaktır.

B- SAYMANLIKLARCA YAPILACAK İŞLEMLER:

- 1- Bordrolarda tevkif edilmek suretiyle kesilen ve emanetler hesabına alacak yazılan sendika aidatları Emanetler Defterinde "**Memur Sendika Aidatları**" adıyla yeni açılacak bölümde sendikalar itibariyle ayrı alt bölümlere kaydedilecektir.
- 2- Ödeme evrakı ekinde üç nüsha olarak saymanlıklara gelen (EK-2) sayılı listenin bir nüshası ödeme evrakının **Sayıstay'a** gönderilecek nüshasına bağlanacak, iki nüshası ise her bir sendika için ayrı ayrı oluşturulacak dosyalarda muhafaza edilecektir.

- 3- Emanetler Defterine kaydedilen sendika aidatı tutarları, her bir sendika için yukarıda öngörüldüğü şekilde dosyalarda muhafaza edilen listelere dayanılarak düzenlenecek Saymanlık İşlem Fişi ile emanetler hesabına borç, ödenecek çekler hesabına alacak kaydedilmek ve Gönderme Emri düzenlenmek suretiyle en geç tahsil edildiği ayın son gününde; ilgili sendika genel merkezinin banka hesabına aktarılacaktır. **Listenin (EK-2) bir nüshası, Saymanlık İşlem Fişinin Sayıstay'a gönderilecek nüshasına bağlanacak, üçüncü nüshası ise dosyasında muhafaza edilecektir.**

- 4- Memur sendikaları genel merkezine hesap yanlışlığı veya toplam hatası gibi nedenlerle fazla veya yersiz olarak gönderilen paralar Saymanlık İşlem Fişi ile kişi borçları hesabına (ilgili sendika adına) borç, emanetler hesabına alacak kaydedilerek ertesi ay gönderilecek tutarlardan mahsup edilecektir.

- 5- Tahakkuk dairelerinden kaynaklanan yersiz kesintiler ve bunlara ilişkin göndermelerle ilgili anlaşmazlıklar için memurlar tahakkuk dairelerine başvuracaklar, tahakkuk dairesince yapılacak inceleme sonucunda iade edilmesi yazı ile saymanlığa bildirilen tutarlar, o aya ait kesintiler gönderilmemişse bu tutarlardan, gönderilmişse takip eden aya ait kesintilerden hak sahibine iade edilecek, tahakkuk dairesinin yazısı Saymanlık İşlem Fişine eklenecektir.

12/11/1993 tarih ve 505 (M) Seri Nolu Genel Tebliğ yürürlükten kaldırılmıştır.

Tebliğ olunur.

----- Çimento İşveren Mevzuat Eki -----

Sanayi ve Ticaret Bakanlığından:

2000 Yılı Problemine Karşı

Tüketicinin Korunması Hakkında Tebliğ

TRKGM-99/2

Amaç

Madde 1- Bu Tebliğ, 2000 yılı probleminden etkilenebilecek bilgisayar, yazılım ve gömülü yonga ile bunlardan herhangi birini içeren sanayi mallarında ortaya çıkabilecek sorunlar karşısında tüketicinin hak ve menfaatlerinin korunması, tüketiciler ile tüketiciye mal ve hizmet sunan imalatçıların, ithalatçıların ve satıcıların bilgilendirilmesi amacıyla hazırlanmıştır.

Kapsam

Madde 2- Bu tebliğ, 1 inci maddede belirtilen amaçlarla mal ve hizmet piyasalarında tüketicinin taraflardan birini oluşturduğu her türlü hukuki işlemi kapsar.

Dayanak

Madde 3- Bu tebliğ 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un 31 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4- Bu Tebliğ'de geçen;

- a) Bakanlık: Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nı,
- b) Kanun: 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'u,
- c) 2000 Yılı Problemi: Bilgisayar sistemleri, bilgisayar yazılımları veya gömülü yonga bulunduran sanayi mallarında

- kullanılan tarihleme işleminde tarih ve zaman hesaplamalarından kaynaklanacak ve yaşanacak sorunları,
- d) Sanayi Mali: Bilgisayar, yazılım ve gömülü yonga ile bunlardan herhangi birini içeren sanayi malını,
- e) Tüketici: Bir mal veya hizmeti özel amaçlarla satın alarak nihai olarak kullanılan veya tüketen gerçek veya tüzel kişiyi,
- ifade eder.

Tüketici Hakkı

Madde 5- Sanayi mallarında ortaya çıkabilecek 2000 yılı problemi ile ilgili tüketici şikayetleri, Kanun'un 4 üncü maddesinde belirtilen ayıplı mal ve hizmetlere ilişkin usul ve esaslar çerçevesinde değerlendirilir.

Zorunluluk

Madde 6- İthalatçı ve imalatçılar satışa sundukları sanayi malları için Kanun'un 14 üncü maddesine göre hazırladıkları Türkçe tanıtma ve kullanma kılavuzlarında, "2000 yılı problemine karşı uyumludur" ibaresini belirtmek zorundadır.

Sorumluluk

Madde 7- İthalatçı ya da imalatçılar, satışa sundukları sanayi mallarında 2000 yılı problemi çıkması durumunda Kanun'un 4 üncü maddesinde yer alan yükümlülükleri ve 13 üncü maddesinde yer alan Satış Sonrası Servis Hizmetlerine ilişkin yükümlülükleri yerine getirmekle sorumludur.

Ceza

Madde 8- Bu Tebliğe aykırı hareket edenler hakkında Kanun'un 25 inci ve 26 ncı maddeleri hükümleri uygulanır.

Yürürlük

Madde 9- Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 10- Bu tebliğ hükümlerini Sanayi ve Ticaret Bakanı yürütür.

----- Çimento İşveren Mevzuat Eki -----

R.G. 04 Kasım 1999 - Sayı: 23866

YASAMA BÖLÜMÜ

Askerlik Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun

Kanun No: 4459

Kabul Tarihi: 02.11.1999

MADDE 1- 21.06.1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 37- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte her ne sebeple olursa olsun henüz fiili askerlik hizmetine başlamamış, 01 Ocak 1973 tarihinden önce doğan ve 1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askeri Memurlar Kanunu ile 1111 sayılı Askerlik Kanununa tabi yükümlüler, istekleri halinde, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde askerlik şubelerine başvurmaları, 15 000 Alman Markı veya ödeme tarihindeki karşılığı konvertibl yabancı ülke parasını ya da Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden hesaplanacak Türk Lirası parayı ödemeleri ve Genelkurmay Başkanlığınca belirlenecek birlik ve kurumlarda temel askerlik eğitimlerini yapmaları şartıyla askerlik hizmetlerini yerine getirmiş sayılırlar.

Bu madde kapsamında bulunan ve 31 Aralık 1999 tarihinde kırk yaşını tamamlamış olanlardan istekliler, 20 000 Alman

Markı veya karşılığı birinci fıkrada belirtilen yabancı ülke ya da Türk Lirası parayı ödemeleri halinde temel askerlik eğitimine tabi tutulmazlar.

Bu uygulama kapsamında yatırılacak paralar Maliye Bakanlığı Merkez Saymanlık Müdürlüğü adına T.C. Ziraat Bankasında açılacak özel hesaba yatırılır. Bu hesapta toplanan miktarları genel bütçeye özel gelir ve karşılığı da ilgili kurum bütçesine aktarılmak üzere Maliye Bakanlığı bütçesinde açılacak özel bir tertibe ödenek kaydetmeye Maliye Bakanı yetkilidir. Bu ödeneklerden yılı içinde kullanılmayan miktarlar, ertesi yıl bütçesine devren gelir ve ödenek kaydedilir.

Bu tertipte oluşan ödenek Maliye Bakanı tarafından belirlenecek usul ve esaslar dahilinde, 17 Ağustos 1999 tarihinde vuku bulan deprem dolayısıyla genel hayata etkili afete maruz kalan bölgede yer alan illerdeki hasar ve zararların giderilmesi için gereken her türlü harcamanın finansmanında kullanılır.

Bedelin ödeme usul ve esasları ile uygulamaya ilişkin diğer hususlar, Bakanlar Kurulu kararı ile düzenlenir.

Bu madde hükümlerinden yararlanan yükümlüler hakkında adli takibat yapılmaz.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

----- Çimento İşveren Mevzuat Eki -----

R.G. 06 Kasım 1999 - Sayı: 23868

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

Milletlerarası Andlaşma

Karar Sayısı: 99/13298

08/07/1999 tarihli ve 4405 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ekli "Uluslararası Çalışma Teşkilatı Anasözleşmesinde Yapılan Değişiklik Hakkındaki Belge" nin onaylanması; Dışişleri Bakanlığının 18/08/1999 tarihli ve ÇEGY-II-3748 sayılı yazısı üzerine, 31/05/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanunun 3 üncü maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 22/08/1999 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Süleyman DEMİREL
CUMHURBAŞKANI

Uluslararası Çalışma Teşkilatı Anasözleşmesinde Yapılan Değişiklik Hakkındaki Belge

Uluslararası Çalışma Teşkilatı Genel Konferansı,

Uluslararası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu'nca Cenevre'de Toplanmaya çağırılmış ve toplandığı 03 Haziran 1997 tarihli Seksenbeşinci oturumunda,

Oturum gündeminin yedinci maddesini teşkil eden Uluslararası Çalışma Teşkilatı Anasözleşmesi değişikliğinin kabulüne karar vererek,

Uluslararası Çalışma Teşkilatı Anasözleşmesi Değişiklik Belgesi, 1997 olarak adlandırılabilen olan, Uluslararası Teşkilatı Anayasası'nda değişiklik yapan aşağıdaki belgeyi bindokuzyüzdoksanıyedi yılı haziran ayının bu 19. gününde kabul eder.

Madde: 1

Bu değişiklik Belgesi'nin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren, Uluslararası Çalışma Teşkilatı Anasözleşmesi'nin 19'uncu maddesi, aşağıdaki yeni paragrafın 8'inci paragraftan sonra eklenmesi suretiyle değiştirilmiştir.

"9. Yönetim Kurulu'nun teklifi üzerine, konferans, mevcut bulunan delegelerin oylarının üçte iki çoğunluğuyla, bu madde hükümleri uyarınca kabul edilmiş bulunan bir Sözleşmeyi, bu Sözleşmenin amacını kaybettiğinin veya Teşkilatın hedeflerine ulaşılmasında yararlı katkılarının artık mevcut bulunmadığının görülmesi halinde ilga edebilir."

Madde :2

Bu Değişiklik Belgesi'nin iki sureti, Konferans Başkanı ve Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürü'nün imzasıyla tasdik edilir. Bu suretlerden biri Uluslararası Çalışma Bürosu arşivinde muhafaza edilir, diğeri ise, Birleşmiş Milletler Şartı'nın 102 nci maddesi uyarınca tescil edilmek üzere Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'ne iletilir. Genel Müdür, Uluslararası Çalışma Teşkilatı'nın bütün bünyelerine bu Belge'nin tasdikli bir suretini gönderir.

Madde :3

1. Bu Değişiklik Belgesi'nin resmi onama veya kabul belgeleri Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürü'ne gönderilir. Genel Müdür, bu belgelerin alındığı Teşkilatın üyelerine bildirir.
2. Bu Değişiklik Belgesi, Uluslararası Çalışma Teşkilatı'nın 36 nci maddesi hükümleri uyarınca yürürlüğe girer.
3. Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, bu Belge'nin yürürlüğe girdiğini Uluslararası Çalışma Teşkilatı'nın bütün üyelerine ve Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'ne bildirir.

----- Çimento İşveren Mevzuat Eki -----

R.G. 14 Kasım 1999 - Sayı: 23876

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

Bakanlar Kurulu Kararları

Karar Sayısı: 99/13584

Askerlik Kanununun Geçici 37 nci maddesinin Uygulanmasına Dair Usul ve Esaslar

BİRİNCİ KISIM Genel Hükümler

Amaç

Madde1- Bu Esasların amacı, 21/06/1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanununa 02/11/1999 tarihli ve 4459 sayılı Kanunla eklenen geçici 37 nci madde gereğince, bedelli askerlik yapmak isteyen yükümlülerin başvuru, bedel ödeme, temel askerlik eğitimi, özlük hakları, terhis işlemleri, bedelin toplanması, iadesi ile diğer usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

Madde 2- Bu Esaslar, 1111 sayılı Askerlik Kanununun geçici 37 inci maddesi gereğince bedelli askerlik yapmak isteyen 01/01/1973 tarihinden önce doğmuş, 1972 ve daha yaşlı doğumlu, henüz askerlik hizmetine başlamamış yükümlüler ile bunlarla ilgili işlemleri yürütecek kurum, kuruluş ve birlikleri kapsar.

ayanak

Madde 3- Bu Esaslar 1111 sayılı Askerlik Kanununun geçici 37 nci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4- Bu Esaslarda geçen;

- a) Bedel: Yükümlülerin askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılmaları için ödemeleri gereken;
 - 1) 01/01/1973 tarihinden önce doğmuş olanlar (1972 ve daha yaşlı doğumlular) için 15.000 Alman Markını,
 - 2) 01/01/1960 tarihinden önce doğanlardan (1959 ve daha yaşlı doğumlular) temel askerlik eğitimi yapmak istemeyenler için 20.000 Alman Markını,
 - 3) (1) ve (2) numaralı alt bentlerde belirtilen miktarların ödeme tarihindeki karşılığı, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'na belirlenen çapraz kura göre hesaplanacak konvertibl yabancı ülke parasını ya da Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden hesaplanacak Türk Lirasını,
- b) Yükümlü: 01/01/1973 tarihinden önce doğmuş ve henüz askerlik hizmetine başlamamış, 1111 sayılı Askerlik Kanunu veya 1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askeri Memurlar Kanununa tabi vatandaşları,
- c) Başvuru: Bedelli askerlik yapmak isteyen yükümlülerin 5 inci maddede belirtilen makamlara müracaatlarını ve bedelin tamamını veya 6 nci maddede belirtilen; müracaat tarihinde ödenecek asgari miktarı ödemelerini,
- d) Temel Askerlik Eğitimi: Genelkurmay Başkanlığı'nın belirleyeceği sürede birlik ve askeri kurumlarda yapılacak eğitimi,
- e) Banka hesabı: Maliye Bakanlığı Merkez saymanlık Müdürlüğü adına T.C. Ziraat Bankası nezdinde Alman Markı cinsinden açılacak hesabı ifade eder.

İKİNCİ KISIM

Bedelli Askerlikten Yararlanma Esasları

Yararlanma Şartları

Madde 5- 1111 sayılı Askerlik Kanununun geçici 37 nci maddesinde öngörülen bedelli askerlik yapma şartları aşağıda belirtilmiştir.

- a) 01/01/1973 tarihinden önce doğmuş ve henüz fiili askerlik hizmetine başlamamış olmak,
- b) Bedel ödemeye istekli olmak,
- c) 04/05/2000 (dahil) tarihine kadar yazılı olarak başvuruda bulunmak,
- d) Kanunda öngörülen bedeli ödemek,
- e) 01/01/1960 tarihinden önce doğmuş olanlardan 20.000 Alman Markı veya karşılığı bedel ödeyenler hariç olmak üzere askerlik şubelerince bildirilecek dönemde temel askerlik eğitimi yapmak.

Başvuruların yapılacağı makamlar

Madde 6- Bedelli askerlikten yararlanmak isteyen yükümlüler bizzat;

- a) Yurt içinde askerlik şubesi başkanlıklarına,
- b) Yabancı ülkelerde Türkiye Cumhuriyeti Konsolosluklarına,
- c) Hükümlü, tutuklu veya gözetim altında bulunanlar, buldukları yer Cumhuriyet Savcılıklarına başvurabilirler.

Yapılan başvuruların geçerli olabilmesi için müracaat esnasında öngörülen bedelin tamamının veya bedelin ödenme esaslarında açıklanan asgari miktarın banka hesabına yatırılmış olması ve alınacak makbuz veya dekont aslının başvuru sırasında yukarıdaki makamlara teslimi gerekir.

Bedelin ödenme esasları

Madde 7- Yükümlülerden;

- a) 01/01/1973 tarihinden önce doğmuş olanlar;
 - 1) Müracaat tarihinde 5.000 Alman Markı,

- 2) 04/06/2000 (dahil) tarihine kadar 5.000 Alman Markı,
- 3) 04/09/2000 (dahil) tarihine kadar 5.000 Alman Markı,
- b) 01/01/1960 tarihinden önce doğmuş olanlardan temel askerlik eğitiminden muaf tutulmak isteyenler;
 - 1) Müracaat tarihinde 5.000 Alman Markı,
 - 2) 04/06/2000 (dahil) tarihine kadar 5.000 Alman Markı,
 - 3) 04/08/2000 (dahil) tarihine kadar 5.000 Alman Markı,
 - 4) 04/09/2000 (dahil) tarihine kadar 5.000 Alman Markı,
 olarak ödeyeceklerdir.

Ödeme tarihleri hiçbir mazeret sebebiyle geciktirilemez.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Temel Askerlik Eğitiminin Yerine Getirilmesi, Özlük Hakları ve Terhis İşlemleri

Temel Askerlik Eğitiminin yerine getirilmesi ve terhis işlemleri

Madde 8- Başvuruları kabul edilenlerden; 1111 sayılı Askerlik Kanununun 35 inci maddesinin (C), (D), (E), (F) fıkraları ve 36 ncı maddesi gereğince erteli olanların ertelemeleri, müracaat tarihinden itibaren iptal edilir. Temel askerlik eğitimine tabi tutulacaklar, Milli Savunma Bakanlığınca belirlenecek celp dönemlerinde, Genelkurmay Başkanlığınca belirlenecek birlik ve askeri kurumlara sevk edilirler. Bunlardan temel askerlik eğitimlerini tamamlayanların geçici terhisleri ilgili birlik ve askeri kurumlarınca yapılır.

Bunlar ile temel askerlik eğitimine tabi tutulmayacak olanların kesin terhisleri, bedelin tamamını ödemelerini müteakip askerlik şubelerince yapılır.

Genelkurmay Başkanlığınca ihtiyaç duyulacak meslek ve ihtisaslara sahip yükümlüler temel askerlik eğitimi süresince birlik ve askeri kurumlarında, meslek ve ihtisaslarına uygun görevlerde istihdam edilebilirler.

1111 sayılı Askerlik Kanununun 35 inci maddesinin (A) ve (B) fıkralarındaki yasal mazeretleri sebebiyle belirlenen celp döneminde silah altına alınamayanların sevkleri, mazeretlerinin sona ermesini müteakip ilk celp döneminde yapılır.

Askerliğine yedek subay aday adayı olarak karar alınanlardan hastalık ve arızaları; Türk Silahlı Kuvvetleri Sağlık Yeteneği Yönetmeliği'nin hastalık ve arızalar çizelgesinin "B" dilimine girmesi nedeniyle haklarında "Yedek subay olarak askerliğe elverişlidir. Türk Silahlı Kuvvetleri Sağlık Yeteneği Yönetmeliğinin 2 numaralı sınıflandırma çizelgesindeki (+) işaretli sınıflarda görev yapar, Er olarak askerliğe elverişli değildir." Kararlı sağlık raporu düzenlenmiş olanlar istekleri halinde bu Esaslar kapsamında askerlik hizmetlerini yerine getirebilirler.

Askerlik hizmetinden sayılacak ve sayılmayacak haller

Madde 9- Yükümlülere temel eğitim süresinin sonunda eğitim süresinin her ayı için yol dahil iki gün olarak hesap edilip verilen izin süresi, askerlik hizmetinden sayılır. Yükümlülerin hastanede, hava değişiminde ve istirahatta geçen sürelerinin her ay için toplam beş günden fazlası hizmetlerinden sayılmaz.

Yükümlülere ikinci derece dahil kan ve sıhri yakınlarının ağır hastalık ve ölümü halinde birlik ve kurumlarınca dört güne kadar mazeret izni verilebilir. Bu izinler askerlik hizmetinden sayılmaz.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Kapsam Dışına Çıkarılacak Haller ve Geri Ödeme

Kapsam dışına çıkarılacak haller

Madde 10- Bedelli askerlik için başvuran yükümlülerden;

- a) Bedel taksitlerinden herhangi birini kendisine bildirilen tarihe kadar ödemeyenler,
- b) Sevke tabi olduğu celp döneminde geçerli mazereti olmaksızın temel askerlik eğitimine katılmayanlar,
- c) Hükümlülük, tutukluluk, gözetim altında olmak veya askeri hastane sağlık kurulu raporu ile tevsik edilmiş hastalık halleri hariç olmak üzere Milli Savunma Bakanlığınca belirlenecek en son celp döneminde de temel askerlik eğitimine başlamayanlar

Kapsam dışına çıkarılırlar.

Bu durumdaki yükümlülerin işlemleri tabi oldukları statüye göre yürütülür.

Geri Ödeme

Madde 11- Yükümlülerin ödedikleri bedel aşağıdaki hallerde iade edilir.

- a) 10 uncu madde hükmüne göre bedelli askerlik hizmeti kapsamından çıkarılanlara, bedel ve temel askerlik eğitimine ilişkin yükümlülüklerini tamamlamadan istekleri ile vazgeçenlere; askerlik hizmetlerini, tabi oldukları statüye göre yerine getirmelerini müteakip,
- b) Temel askerlik eğitimini tamamlamadan ölen veya askerliğe elverişsiz hale gelenlere ise bu durumlarının belirlenmesini müteakip

Ödemiş oldukları bedelin, geri ödeme tahakkuk tarihindeki Alman Markının Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden hesaplanacak Türk Lirası karşılığı; ödem emri aranmaksızın, yerli askerlik şubelerince tahakkuk ettirilerek, askerlik şubesinin bağlı bulunduğu saymanlıkça kendilerine, vekillerine veya kanuni mirasçılarına ödenir. Gereki ödeme emri ise daha sonra Maliye Bakanlığınca ilgili saymanlığa gönderilir.

Temel askerlik eğitimini tamamladıktan sonra ölen veya askerliğe elverişsiz hale gelenler ile bedel ödemelerini ve temel askerlik eğitimlerini tamamlayarak kesin terhise hak kazananlardan daha sonra bedelli askerlik hizmeti kapsamından çıkarılmalarını talep edenlere geri ödeme yapılmaz. Temel askerlik eğitimini tamamladıktan sonra ölen veya askerliğe elverişsiz hale gelenlerin eksik ödemeleri kendiliğinden veya kanuni mirasçılarından talep edilmez.

Geri ödemeye ilişkin diğer usul ve esaslar Maliye Bakanlığınca çıkarılacak bir tebliğ ile belirlenir.

BEŞİNCİ KISIM

Ödemelere İlişkin İşlemler

Askerlik şubeleri ve konsolosluklarca yapılacak işlemler

Madde 12- Askerlik şubeleri ve konsolosluklar, bedelli askerlikten yararlanmak isteyen yükümlülere; başvuru veya taksit ödemeleri sırasında, ödemeleri gereken bedel tutarını belirten yazılı belgeyi vererek, ödemelerin banka hesabına yatırılmasını sağlarlar.

Yükümlülerin yapacakları işlemler

Madde 13- Yükümlüler, askerlik şubeleri veya konsolosluklardan alacakları ödemeleri gereken bedel miktarı ve bedelin yatırılacağı banka hesabını gösteren belge ile ödemelerini yaparlar, alacakları dekont veya makbuz aslını askerlik şubelerine veya konsolosluklara teslim ederler.

Bankalarca yapılacak işlemler

Madde 14- Yükümlüler tarafından bankalara yatırılacak bedellerin ödenmesi sırasında ilgili bankalar tarafından düzenlenecek makbuz veya dekonta; yükümlünün adı ve soyadı, baba adı, doğum tarihi, nüfus kayıtlı olduğu il/ilçe ve ödenen bedel tutarı ile yapılan ödemenin banka hesabına alacak kaydedilmek üzere alındığına dair meşruhat tam ve eksiksiz olarak yazılır.

Alman Markı dışındaki diğer konvertibl döviz olarak yapılan ödemelerde döviz cinsi ve ödeme günündeki Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası çapraz kuru, Türk lirası olarak yapılan ödemelerde ise ödeme günündeki Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası'nın Alman Markı döviz satış kuru da makbuz veya dekonta yazılır.

Yükümlülerin yatırdıkları paralar Alman Markı olarak banka hesabına intikal ettirilir. Yapılacak ödemeler sırasında ortaya çıkabilecek komisyon, vergi gibi ek masraflar yükümlüler tarafından ayrıca ödenir ve bu husus da makbuz veya dekontta gösterilir.

Bedelli askerlik ödemeleri T.C. Ziraat Bankası tarafından herhangi bir kesintiye tabi tutulmaksızın aynı gün Alman Markı hesabına kaydedilir. Merkez Saymanlık Müdürlüğü adına açılacak bu hesap, munzam karşılık, dispoñibilite ve her türlü diğer yasal yükümlülüklerden muaftır. Yurt dışından yapılacak havalelerde, havale konusu tutarın "bedelli askerlik" için olduğu belirtilir.

T.C. Ziraat Bankası, bedelli askerlik uygulamasından yararlanmak üzere banka hesabına ödemedede bulunan yükümlülerin; adı ve soyadı ile yatırdığı tutarı (Alman Markı cinsinden) içeren listeleri her ay sonu itibarıyla düzenleyerek Milli Savunma ve Maliye Bakanlıklarına gönderir.

ALTINCI BÖLÜM

Bedelli Askerlik Gelirlerinin Bütçelenmesi ve Kullanımı

Bütçeleme

Madde 15- Maliye Bakanlığı Merkez Saymanlık Müdürlüğü adına T.C. Ziraat Bankasında açılan özel hesapta Alman Markı olarak toplanan bedelli askerlik gelirleri genel bütçeye özel gelir ve karşılığı da ilgili kurum bütçelerine aktarılacak üzere Maliye Bakanlığı bütçesinde açılacak özel bir tertibe ödenek kaydedilir.

Özel hesapta toplanan tutarların Türk Lirasına çevrilmesinde, özel gelir kaydı işleminin yapıldığı tarihteki Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası döviz alış kuru esas alınır.

Bu ödeneklerden yılı içinde kullanılmayan miktarlar, ertesi yıl bütçesine devren gelir ve ödenek kaydedilir.

Ödeneklerin kullanımı

Madde 16- Özel ödenek kaydedilen miktarlar, Maliye Bakanlığınca belirlenecek esaslar dahilinde, 17 Ağustos 1999 tarihinde vuku bulan deprem dolayısıyla genel hayata etkili afete maruz kalan bölgede yer alan illerde, öncelikle hayatın bir an önce normale dönmesini sağlayacak, geçici ve daimi iskan amacıyla konutlar yapılması kamu hizmetlerine ait bina ve tesisler ile yol, su, elektrifikasyon, haberleşme ve benzeri altyapı tesislerinin inşası için bu işlerle görevli bulunan veya görevlendirilecek bakanlık veya kuruluşlara aktarılır.

YEDİNCİ KISIM Son Hükümler

Yürürlük

Madde 17- Bu Esaslar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 18- Bu Esasları, Bakanlar Kurulu yürütür.

----- Çimento İşveren Mevzuat Eki -----

R.G. 18 Kasım 1999 - Sayı: 23880

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

Tebliğler

Maliye Bakanlığından:

VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞİ (SIRA NO:279)

Bilindiği üzere, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesinin 10 numaralı bendinde "Bir hesap dönemi itibarıyla yapılacak değerlemede esas alınacak yeniden değerlendirme oranı, yeniden değerlendirme yapılacak yılın Ekim ayında (Ekim ayı dahil) bir önceki yılın aynı dönemine göre Devlet İstatistik Enstitüsünün Toptan Eşya Fiyatları Genel İndeksinde meydana gelen ortalama fiyat artış oranıdır.

Bu oran Maliye Bakanlığınca her yıl Aralık ayı içinde Resmi Gazete ile ilan edilir"
Hükümü yer almaktadır.

Bu hüküm uyarınca yeniden değerlendirme oranı 1999 yılı için % 52,1 (Elli iki virgöl bir) olarak tespit edilmiştir. Bu oran, aynı zamanda 1999 yılı dördüncü geçici vergi vergilendirme dönemi için de uygulanacaktır. Öte yandan, bu konuda daha önce yayımlanmış bulunan tebliğler de yürürlüktedir.

Tebliğ olunur.

----- Çimento İşveren Mevzuat Eki -----

R.G. 25 Kasım 1999 - Sayı: 23887

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığından:

TARIMDA İSTEĞE BAĞLI SİGORTALILIK, PRİM ÖDEME USUL VE ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİKTE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK

Madde 1- 26/07/1984 tarihli ve 18470 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Tarımda İsteğe Bağlı Sigortalılık, Prim Ödeme Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 9 uncu maddesi madde başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Primlerin Hesaplanması

Madde 9- Aylık sigorta primi, Kanunun 33 üncü maddesine tespit edilen basamak göstergelerinin katsayı ile çarpılması suretiyle bulunacak tutara Kanunun değişik 31 inci maddesinde yer alan oranın, sağlık sigortası primi ise, Kanunun 33 üncü maddesine göre tespit edilen basamak göstergelerinin katsayı ile çarpılması suretiyle bulunacak tutara, 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun ek 15 inci maddesinin (a) bendinde yer alan oranın uygulanması suretiyle hesaplanır.

Aylık sigorta primi ve sağlık sigortası primi, tam ay olarak alınır."

Madde 2- Aynı Yönetmeliğin 10 uncu maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve birinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"İsteğe bağlı sigortalılar, primlerini ait oldukları yılın Mart, Haziran, Eylül ve Aralık ayları sonu itibarıyla dört dönemde öderler."

"Diğer sosyal güvenlik kanunlarına ve özel kanunlara göre sağlık yardımlarından yararlananlar, Kanunda öngörülen sağlık yardımlarından yararlanamazlar. Bu durumlarını bir dilekçe ile Kuruma bildirenlerden, dilekçelerinin Kurum kayıtlarına intikal ettiği tarihi takip eden dönem başından itibaren sağlık sigortası primi alınmayacağı gibi, bunlara sağlık yardımı da verilmez."

"Eşlerin her ikisinin de bu Kanun kapsamında zorunlu veya isteğe bağlı sigortalı olmaları halinde, her ikisi de sağlık sigortası primi öderler."

Madde 3- Aynı Yönetmeliğin 11 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye ikinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Mart, Haziran, Eylül ve Aralık ayları sonu itibarıyla yapılan ödemeler, ödemenin yapıldığı dönemin başlangıcından itibaren aylık prim tutarını karşılayacak şekilde hesaplanarak sigortalılık süresi olarak değerlendirilir. Ancak, dönemi içinde primi noksan veya hiç yatırılmamış süreler için, Kanunun 36 ncı maddesine göre hesaplanacak borç tutarının, kendileri veya hak sahipleri tarafından ödenmesi şartıyla bu süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilir. Bu hüküm, Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce isteğe bağlı sigortalı olanlara da uygulanır."

"Zorunlu sigortalılık sona erdikten sonra isteğe bağlı sigortalılık talebinde bulunmadan önce ödenen aylar veya dönemler sigortalılık süresi olarak değerlendirilir."

Madde 4- Aynı Yönetmeliğin 2 nci, 3 üncü, 4 üncü, 5 inci ve 6 ncı maddelerinde yer alan "Bölge Müdürlüğü" ve "Şube Müdürlüğü" ibareleri, "İl Müdürlüğü" olarak değiştirilmiştir.

Madde 5- Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 6- Bu Yönetmelik hükümlerini Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı yürütür.

----- Çimento İşveren Mevzuat Eki -----

R.G. 26 Kasım 1999 - Sayı: 23888(Mükerrer)

YASAMA BÖLÜMÜ

KANUN

17.08.1999 ve 12.11.1999 Tarihlerinde Marmara Bölgesi ve Civarında Meydana Gelen Depremın Yol Açtığı Ekonomik Kayıpları Gidermek Amacıyla Bazı Mükellefiyetler İhdası ve Bazı Vergi Kanunlarında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun

Kanun No: 4481

Kabul Tarihi:26.11.1999

BİRİNCİ BÖLÜM Ek Gelir ve Ek Kurumlar Vergisi

Verginin mükellefi

MADDE 1- Aşağıda sayılan mükellefler ek gelir ve ek kurumlar vergisine tabidir.

- 1998 yılı kazanç ve iratlarını yıllık beyanname ile beyan eden gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri,
- 1998 yılı ticari ve mesleki kazançları götürü usulde tespit edilen gelir vergisi mükellefleri,
- Bu Kanunun yayımlandığı tarihte ücret geliri elde eden ve 1998 yılında elde ettikleri ücretlerinin vergi matrahı toplamı oniki milyar lirayı aşan ücretliler (Yönetim ve denetim kurulları başkanı ve üyeleri ile tasfiye memurlarına bu sıfatları dolayısıyla ödenen veya sağlanan para, ayın ve menfaatler dahil)

Verginin konusu, matrahı ve oranı

MADDE 2- Ek gelir ve ek kurumlar vergisi;

- Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin 1998 yılı gelir ve kurumlar vergisi matrahları üzerinden % 5,
- 1998 yılı ticari ve mesleki kazançları götürü usulde tespit edilen gelir vergisi mükelleflerinin; 1998 yılına ilişkin götürü matrahları üzerinden % 5,
- 1 inci maddenin (c) bendinde sayılan ücretlilerin; 1998 yılında elde ettikleri ücretlerinin gelir vergisi matrahı toplamı üzerinden % 5, oranında alınır.

Muafıklar

MADDE 3- Aşağıda yazılı mükellefler ek gelir ve ek kurumlar vergisinden muafır.

- 17.08.1999 veya 12.11.1999 tarihleri itibarıyla, Kocaeli, Sakarya, Yalova ve Bolu illerinin merkez ve ilçelerinde gelir ve kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunanlar (depremde zarar görmediğini veya vergi ödemek istediğini beyan edenler hariç) ile bu illerdeki işyerlerinde fiilen çalışan ücretliler,
- 17.08.1999 veya 11.12.1999 tarihlerinde meydana gelen depremde; varlıklarının en az yüzde onunu (tevsik edilmek kaydıyla) eşini veya birinci derece kan hısımlarından birini kaybedenler.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

İstisnalar

MADDE 4- Ücret gelirlerinin 12 milyar lirası ek gelir vergisinden müstesnadır.

Beyan ve ödeme

MADDE 5- Ek gelir ve ek kurumlar vergisi, aşağıda belirtilen sürelerde beyan üzerine veya idarece tarh edilerek ödenir.

- 1998 yılına ilişkin olarak verilmesi gereken yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannameleri ile beyan edilmesi gereken matrahlar ve bu matrahlar üzerinden hesaplanan ek gelir ve ek kurumlar vergisi; bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren bir ay içinde, ayrı bir beyanname ile beyan edilir. Ödenmesi gereken vergi; ilki beyanname verme süresi içinde, diğerleri beyanname verme süresinin bittiği ayı izleyen ikinci, dördüncü, altıncı, sekizinci ve onuncu aylarda olmak üzere altı eşit taksitte ödenir.
- 1998 yılı ticari veya mesleki kazançları götürü usulde tespit edilen gelir vergisi mükelleflerinin, götürü matrahları üzerinden hesaplanan ek gelir vergisi, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren bir ay içinde idarece tarh edilir ve ilki tarh süresinde, diğerleri 2000 yılının Haziran ve Ekim aylarında olmak üzere üç eşit taksitte ödenir.
- 1998 takvim yılı ücretlerinin vergi matrahı oniki milyar lirayı aşan ücretlilerin bu ücretleri için hesaplanıp ödenmesi gereken ek gelir vergisi, ücretlilerin gelir vergisi matrahını bildirmeleri üzerine, işverenlerce bu Kanunun yayımı tarihinden sonraki birinci, üçüncü, beşinci, yedinci, dokuzuncu ve onbirinci ücret ödemesinden tevkif edilmek suretiyle altı eşit taksitte ödenir. Tevkif edilen bu vergi muhtasar beyanname ile beyan edilir.

İKİNCİ BÖLÜM Ek Emlak Vergisi

MADDE 6- 29.07.1970 tarihi ve 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun 1 ve 12 nci maddelerinde yazılı bina, arsa ve araziler, 1999 yılı emlak vergisi matrahları üzerinden bir defaya mahsus olmak üzere ek emlak vergisine tabidir.

Sahip olunan konutlardan brüt alanı 120 m²'yi geçmeyen ve mükellefçe seçilen bir tanesi ile;

- Bolu, Kocaeli, Sakarya ve Yalova illerinin merkez ve ilçelerinde bulunan bina, arsa ve araziler,
- 17.08.1999 veya 12.11.1999 tarihinde meydana gelen depremde varlıklarının en az yüzde onunu (tevsik edilmek kaydıyla), eşini veya birinci derece kan hısımlarından birini kaybedenlerin bina, arsa ve arazileri,

Bu vergiden müstesnadır. Bina ve arazi vergisi ile ilgili muafık ve istisnalar, bu vergi bakımından da geçerlidir.

1999 yılında bina ve arazi vergisi mükellefi olanlar, bu verginin de mükellefidirler. 1998 yılı genel beyan döneminde veya 1998 yılında ortaya çıkan ve vergi değerini tadil eden nedenlerle verilen beyannameler bu vergi için de verilmiş sayılır. Bu vergi, 1999 yılı emlak vergisi matrahı üzerinden, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren Emlak Vergisi Kanununda yer alan nispetlerde belediyelerce hesaplanır. Hesaplanan vergi, başkaca bir işleme gerek olmaksızın tahakkuk etmiş sayılır.

Bu Kanunun yayımı tarihine kadar emlak vergisi beyanname verilmemiş olması halinde vergi, Emlak Vergisi Kanununun 32 nci maddesine göre belirlenecek emlak vergisi matrahı üzerinden tahakkuk ettirilir.

Tahakkuk eden vergi, mükelleflerce 1999 yılı Aralık ve 2000 yılı Mart aylarında olmak üzere iki eşit taksitte ödenir. Belediyeler, bu madde uyarınca tahsil ettikleri vergileri, tahsilatı takip eden ayın yirminci günü akşamına kadar muhtasar beyanname ile bağlı buldukları vergi dairesine beyan ederek öderler.

Tahsil ettikleri vergiyi yukarıda belirtilen süre içinde vergi dairesine yatırmayan belediyelerden, yatırmaya mecbur oldukları vergiler 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre gecikme zammı tatbik edilerek tahsil edilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Ek Motorlu Taşıtlar Vergisi

MADDE 7- 18.02.1963 tarihli ve 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun 5 ve 6 ncı maddelerinde yer alan (I), (II), (III) ve (IV) sayılı tarifelere göre vergiye tabi olan ve bu Kanunun yayımlandığı tarihte ilgili sicilde kayıtlı bulunan taşıtlar, bir defaya mahsus olmak üzere, 1999 yılı için tahakkuk ettirilen motorlu taşıtlar vergisi tutarı kadar, ek motorlu taşıtlar vergisine tabidir.

Ancak bu Kanunun 3 üncü maddesine göre ek gelir ve ek kurumlar vergisinden muaf olanlar ile 17.08.1999 veya 11.12.1999 tarihlerinde meydana gelen depremde eşini veya birinci derece kan hısımlarından birini kaybedenlere ait taşıtlar, depremde hasar gördüğü tevsih edilecek taşıtlar, münhasıran yolcu ve yük taşıma faaliyetinde bulunanların taşımacılık faaliyetinde kullandıkları taşıtlar ek motorlu taşıtlar vergisine tabi değildir.

Ek motorlu taşıtlar vergisi, bu Kanunun yayımı tarihinde tahakkuk etmiş sayılır.

Kanunun yayımı tarihinde ilgili sicilde adlarına kayıtlı taşıt bulunan gerçek ve tüzel kişiler, bu taşıtlar dolayısıyla 1999 yılı için tahakkuk eden motorlu taşıtlar vergisinin yıllık tutarını, ek motorlu taşıtlar vergisi olarak birinci taksiti, bu Kanunun yayımını izleyen ayın sonuna kadar, ikinci taksiti ise 2000 yılının Mart ayının sonuna kadar olmak üzere iki eşit taksitte taşıtın kayıtlı olduğu yerin vergi dairesine öderler.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM Özel İletişim Vergisi

MADDE 8- 31.12.2000 tarihine kadar uygulanmak üzere her nevi cep telefonu işletmecileri tarafından verilen (ön ödemeli kart satışları dahil tesis, devir, nakil ve haberleşme hizmetleri (Bolu, Kocaeli, Sakarya ve Yalova illerinin merkez ve ilçelerindeki abonelere verilecek hizmetler hariç) % 25 oranında özel iletişim vergisine tabidir. Verginin mükellefi cep telefonu işletmecileridir. Bu verginin matrahı, katma değer vergisinin matrahını oluşturan unsurlardan teşekkül eder. Özel iletişim vergisi, katma değer vergisi matrahına dahil edilmez. Bir aya ait özel iletişim vergisi takip eden ayın onbeşinci günü mesai saati sonuna kadar katma değer vergisi beyannamesi ile beyan edilerek aynı süre içinde ödenir. Bu maddede hüküm bulunmayan hallerde 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu hükümleri uygulanır. Her nevi cep telefonu işletmecileri tarafından imtiyaz sözleşmeleri uyarınca Hazineye ödenecek payın hesaplanmasında özel iletişim vergisi dikkate alınmaz. Her ay tahakkuk edecek % 25 oranındaki özel iletişim vergisi faturalarda gösterilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM Diğer Yükümlülükler

Özel İşlem Vergisi

MADDE 9- 31.12.2000 tarihine kadar uygulanmak üzere, 16.08.1997 tarihli ve 4306 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinin A fıkrasında belirtilen işlemler ve kağıtlar için ödenen eğitime katkı payı tutarı kadar ayrıca özel işlem vergisi ödenir. 16.08.1997 tarihli ve 4306 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinin A fıkrasının 10, 11 ve 12 numaralı bentlerinde yer alan hükümler özel işlem vergisi hakkında da uygulanır.

Özel işlem vergisinin tarh, tahakkuk ve tahsilinde, ilgili mevzuat hükümleri ile 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun Hükümleri uygulanır.

Bakanlar Kurulu özel işlem vergisi tutarlarını 4306 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinin A fıkrasının 13 numaralı bendine bağlı kalmaksızın ayrı ayrı veya birlikte on katına kadar artırmaya yetkilidir.

ALTINCI BÖLÜM Ortak Hükümler

Kanunların Uygulama Alanı

MADDE 10- Bu Kanunun uygulanmasında aşağıdaki hususlar dikkate alınır.

- Bu Kanun kapsamındaki vergilerin tarh, tahakkuk ve tahsiline ilişkin olarak bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde; 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu, 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu, 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu 1319 sayılı Emlak Vergisi kanunu, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.
- Dar mükellefiyette, mükellefin Türkiye'deki daimi temsilcisi, birden fazla daimi temsilcisinin mevcut olması halinde mükellefin tayin edeceği daimi temsilci, tarhiyat tarihine kadar herhangi bir tayin yapılmamışsa daimi temsilcilerden herhangi birisi, daimi temsilcisinin bulunmaması halinde, kazanç ve iratları dar mükellefe sağlayanlar, bu Kanunda yer alan vergilerle ilgili ödevlerin yerine getirilmesinden sorumludur. Maliye Bakanlığı, vergi alacağına emniyet altına alınması amacıyla dar mükellefiyette vergi sorumlusu tayin etmeye yetkilidir.
- Bu Kanuna göre ödenen vergiler, gelir ve kurumlar vergisi uygulamasında gider olarak kabul edilmez ve hiçbir vergiden mahsup edilmez.
- Bu Kanuna göre ödenecek vergilere ilişkin usul ve esaslar ile verilmesi gereken şekil, muhteva ve eklerini belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.
- Bu Kanunda yer alan vergilerle ilgili olarak tarh dönemi geçtikten sonra bulunan matrah farkları üzerinden de ikmalen, re'sen ve idarece tarhiyat yapılır.
- Bu kanuna göre tahsil edilen vergiler üzerinden 02.02.1981 tarihli ve 2380 sayılı Kanun ile 27.06.1984 tarihli ve 3030 sayılı kanuna göre mahalli idarelere pay verilmez.

YEDİNCİ HÜKÜM Diğer Hükümler

Yöneticiliğin sorumluluğu

MADDE 11- 233 sayılı kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükümünde Kararname kapsamında bulunan iktisadi devlet teşekkülleri, kamu iktisadi kuruluşları, bunların müesseseleri, bağlı ortaklıkları ve iştirakleri, belediyeler ile bunlara bağlı işletmelerin yönetim kurulu veya yönetim komitesi başkan ve üyeleri ile belediye başkanları bu kuruluşların mükellef veya sorumlu sıfatıyla bu Kanun uyarınca tahsil ettikleri vergiler ile bu Kanunun yayımı tarihini izleyen ayın başından itibaren 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 60 ıncı maddesine istinaden tahsil ettikleri ek verginin ilgili tahsil dairesine zamanında ve tam olarak ödenmesini sağlamakla yükümlüdürler. Bu yükümlülüğe uymayan kişiler adına, zamanında ödenmeyen vergi, pay ve fonların % 10'u tutarında ceza kesilir ve bu ceza 6183 sayılı Amme alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uyarınca müşterek ve müteselsilen sorumluluk esasına göre tahsil edilir.

MADDE 12- 21.02.1963 tarihli ve 210 sayılı Değerli Kağıtlar Kanununun 3 üncü maddesinin sonuna;

Çekler ilgili bankalarca bastırılır ve satılır. Satılan çeklerin (genel ve katma bütçeli idareler, il özel idareleri ve belediyelere verilen çekler hariç) değerli kağıt bedelleri, bankalarca her ayın yedinci günü akşamına kadar ilgili mal sanıklarına ödenir.

Hükmü ile aynı Kanuna bağlı değerli kağıtlar tablosunun sonuna;

14. Banka çekleri (her bir yaprağı) 600.000 ibaresi eklenmiştir.

MADDE 13- 07.11.1984 tarihli ve 3074 sayılı Akaryakıt Tüketim Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasındaki "% 300 (yüzde üçyüz)" ibaresi, "% 500 (yüzde beşyüz)" olarak değiştirilmiştir.

MADDE 14- 17.08.1999 VE 12.11.1999 tarihlerinde meydana gelen depremler nedeniyle binalarının veya ticari, zirai, sinai ya da mesleki faaliyete mahsus varlıklarının zarar gördüğü, hasar tespit komisyonlarınca belirlenen kişi ve kuruluşlara, Bakanlar Kurulu kararları kapsamında bankalarca açılacak veya ertelenmeye tabi tutulacak krediler ve bu kredilerin teminatına ilişkin işlem ve kağıtlar, 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu ile 492 sayılı Harçlar Kanunu gereğince alınmakta olan damga vergisi ve harçlardan ve bankaların bu krediler ile ilgili olarak her ne nam altında olursa olsun lehlerine aldıkları paralar banka ve sigorta muameleleri vergisinden istisnadır.

İstisna konusu işlemi yapacak kurum ve kuruluşlar, hasar tespit komisyonu raporu hariç başkaca bir belge talep etmeksizin istisnayı re'sen tatbik ederler.

Vergi, resim ve harç istisnasını uygulayan kurum ve kuruluşlar, işlemin yapıldığı veya kağıdın düzenlendiği tarihi izleyen otuz gün içinde ilgililerin bağlı bulunduğu vergi dairesine gerekli bildirimde bulunmak zorundadırlar.

MADDE 15- 13.04.1994 tarihli ve 3984 sayılı Radyo Televizyon Kuruluş ve Yayınları hakkında Kanunun 12 nci maddesinde belirtilen ve Üst Kurulun gelirleri arasında yer alan reklam gelirlerinden alınacak paylar ile yayın izni ve lisans ücretlerinden elde edilen gelirlerin; 07.12.1994 tarihli ve 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 39 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen gelirler ile 23.02.1995 tarihli ve 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun 29 uncu maddesi gereğince Rekabet Kurumu adına elde edilen gelirlerin; İstanbul Menkul Kıymetler Borsasında yapılan iş ve işlemler nedeniyle alınan menkul kıymet kotasyon ve tescil ücretleri ile kurtaj ücretlerinden ödenecek borsa paylarının, Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yapılan tescil ve kayıtlar nedeniyle alınan ücretlerin, bu Kanunun yayımı tarihine kadar birikmiş tutarları (faiz, repo, pay, alım-satım farkı ve benzeri adlarla elde edilen her türlü gelir dahil) ile bu Kanunun yayımını izleyen tarihten 31.12.2000 tarihine kadar her ay sonu itibarıyla birikecek tutarları üzerinden, Maliye Bakanının teklifi ve Başbakanın onayı ile belirlenecek oranlara göre hesaplanacak kısmı, Bütçenin (B) işaretli cetveline gelir kaydedilmek üzere Maliye Bakanı tarafından belirlenecek süre içinde Maliye Bakanlığı Merkez Saymanlık Müdürlüğü'nün Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdindeki hesabına yatırılır. Yukarıda belirtilen kurum ve kuruluşlar bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar birikmiş tutarlarını, Kanunun yayımını izleyen on gün içinde; bu Kanunun yayımını izleyen tarihten başlamak üzere her ayın gelir ve giderleri ile kasa ve banka mevcutlarını (ay sonu itibarıyla birikmiş tutarlarını) gösterir mali bilgileri ise izleyen ayın 7 nci günü sonuna kadar Maliye Bakanlığı'na bildirir. Bu maddede belirtilen tutarların süresi içinde ödenmemesi halinde, ödenmeyen tutarlar 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre (gecikme zammı da uygulanmak suretiyle) takip ve tahsil edilir.

MADDE 16- 01.01.2000 tarihinden itibaren uygulanmak üzere, 01.12.1999 tarihinden önce ihraç edilmiş bulunan Devlet İç Borçlanma Senetlerinden (Özel Tertip Devlet Tahvilleri ve döviz cinsinden tahviller hariç);

- 1) İskontolu tahvil ve bonolara ödenen faizlerden, 01.12.1999 tarihinden itibaren;
 - a) Vadesine 1-91 gün kalanlarda % 4,
 - b) Vadesine 92-183 gün kalanlarda % 9,
 - c) Vadesine 183 günden fazla kalanlarda % 14,
- 2) Üç yıl vadeli değişken faizli üç ayda bir kupon ödemeli tahvil faizlerinden % 4,
- 3) İki yıl vadeli sabit faizli üç ayda bir kupon ödemeli tahvil faizlerinden % 19,

Oranında ödemeyi yapanlar tarafından faiz vergisi kesilir. Kesilen vergi ilgili ayı izleyen ayın yirminci günü akşamına kadar muhtasar beyanname ile beyan edilerek bu sürede ödenir. Ödenen vergiler hiçbir vergiden mahsup edilmez. Kendisine yapılan ödemelerden kesinti yapılanlar kesinti

tutarını ticari kazançlarının veya menkul sermaye iratlarının tespitinde gider olarak dikkate alırlar.

01.12.1999 tarihinden sonra ihraç edilmiş bulunan Devlet iç borçlanma senet faizleri bu vergiye tabi tutulmaz.

GEÇİCİ MADDE 1- 17.08.1999 veya 12.11.1999 tarihlerinde meydana gelen depremde ölenler ile bu depremlerdeki yaralanmalara bağlı olarak daha sonraki tarihlerde ölenlerin mirasçılarında veraset yoluyla intikal eden mallar, veraset ve intikal vergisinden müstesnadır.

MADDE 17- Bu kanunun 8, 9 ve 12 nci maddeleri yayımı tarihini izleyen ay başında, diğer hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 18- Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

----- Çimento İşveren Mevzuat Eki -----

R.G. 27 Kasım 1999 - Sayı: 23889

Bakanlar Kurulu Kararı

Karar Sayısı: 99/13525

1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurum Kanunu'na göre sigortalı ve hak sahibi olan kimselere bu Kanun gereğince ödenecek aylıkların ödeme tarihlerinin yeniden düzenlenmesine ilişkin ekli Karar'ın yürürlüğe konulması; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının 11/10/1999 tarihli ve 023991 sayılı yazısı üzerine, adı geçen Kanun'un 58 inci maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 18/10/1999 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Süleyman DEMİREL
CUMHURBAŞKANI

18/10/1999 Tarihli ve 99/13525 Sayılı Kararnamenin Eki

KARAR

Madde 1- 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu'na göre sigortalı ve hak sahibi olan kimselere bağlanan aylıklar, 01 Ocak 2000 tarihinden itibaren her ay peşin olarak;

- a) Tahsis numarasının son rakamı 9,7 ve 5 olanlara her ayın yirmibeşinci,
- b) Tahsis numarasının son rakamı 3 ve 1 olanlara her ayın yirmialtıncı,
- c) Tahsis numarasının son rakamı 8, 6 ve 4 olanlara her ayın yirmiyedinci,
- d) Tahsis numarasının son rakamı 2 ve 0 olanlara her ayın yirmisekizinci, gününde ödenir.

Ödeme günlerinden herhangi birisinin hafta sonu tatili veya resmi tatil günlerine rastlaması halinde, ödemelerin yapılacağı tarihler Hazine Müsteşarlığı'nın görüşü alınmak suretiyle, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca belirlenecek ilan edilir.

Ödeme tarihlerinin yeniden belirlenmesi nedeniyle; tahsis numarasının son rakamı 9, 8, 7, 6, 5 ve 4 olanlara onbeş günlük, tahsis numarasının son rakamı 3, 2, 1 ve 0 olanlara onaltı günlük aylık fark tutarları bir defaya mahsus olmak üzere ödenir.

Madde 2- Bağ-Kur'un prim tahsilatları ile sigortalı ve hak sahiplerine aylık ödemeleri, milli bankalar aracılığı ile yapılır. Bahis konusu ödeme ve tahsilatlarla ilgili usul ve esaslar Kurum ile bankalar arasında yapılacak protokollerle belirlenir.

Madde 3- 19/02/1999 tarihli ve 99/12467 sayılı Kararname yürürlükten kaldırılmıştır.

Madde 4- Bu Karar, 01/01/2000 tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 5- Bu Kararı Bakanlar Kurulu yürütür.

----- Çimento İşveren Mevzuat Eki -----

R.G. 28 Kasım 1999 - Sayı: 23890

Tebliğler

Maliye Bakanlığından:

ÖZEL İŞLEM VERGİSİ GENEL TEBLİĞİ
Seri No: 1

Bilindiği üzere 26.11.1999 tarih ve 23888 sayılı Mükerrer Resmî Gazete'de yayımlanan 4481 sayılı "17.08.1999 ve 12.11.1999 Tarihlerinde Marmara Bölgesi ve Civarında Meydana Gelen Deprem Yol Açtığı Ekonomik Kayıpları Gidermek Amacıyla Bazı Mükellefiyetler İhdası ve Bazı Vergi Kanunlarında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun"la, 31.12.2000 tarihine kadar uygulanmak üzere "Özel İşlem Vergisi" getirilmiştir.

01/12/1999 tarihinden itibaren yürürlüğe girecek olan söz konusu verginin uygulaması ile ilgili olarak aşağıdaki açıklamaların yapılmasına gerek duyulmuştur.

1- VERGİNİN KONUSU:

Özel İşlem Vergisinin konusu, 16/08/1997 tarih ve 4306 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinin (A) fıkrasında yer alan işlem ve kağıtlardır.

Bilindiği gibi, söz konusu Kanunun geçici 1 inci maddesinin (A) fıkrasında yer alan işlem ve kağıtlardan eğitime katkı payı tahsil edilmektedir. Nitelik itibarıyla bir vergi, resim veya harç mahiyetinde bulunmayan "eğitime katkı payı" uygulamasında, diğer kanunlarda yer alan vergi, resim ve harç istisnalarına ilişkin özel düzenlemeler dikkate alınmaktadır. Ancak diğer kanunlarda yer alan muafiyet ve istisnalara ilişkin düzenlemeler özel işlem vergisi açısından hüküm ifade edecektir.

2- MÜKELLEF

Özel işlem vergisinin mükellefi, 16/08/1997 tarih ve 4306 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinin (A) fıkrasının 11 inci bendinde belirlenen işlem ve kağıtlar nedeniyle eğitime katkı payını ödemek mecburiyetinde bulunan kişi ve kuruluşlardır.

Özel işlem vergisi mükellefiyetinde, diğer Kanunlarda yer alan muafiyet ve istisnalara ilişkin düzenlemeler dikkate alınacaktır.

1. VERGİYİ DOĞURAN OLAY

Özel işlem vergisinde vergiyi doğuran olay, eğitime katkı payının ödenmesini gerektiren bir işlemin yapılması veya bir kağıdın düzenlenerek kanunda belirlenen yerlere verilmesidir. Bu nedenle özel işlem vergisine tabi tutulacak işlem ve kağıtların bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönemlere ait olmasının vergiyi doğuran olay bakımından bir önemi bulunmamaktadır.

2. ÖZEL İŞLEM VERGİSİNİN MİKTARI

Özel İşlem vergisinin miktarı, 16/08/1997 tarih ve 4306 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinin (A) fıkrası uyarınca ödenen eğitime katkı payı tutarı kadar olacaktır.

Bilindiği üzere eğitime katkı payı tutarları 4306 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinin (A) fıkrasının 13 numaralı bendi uyarınca bakanlar Kurulunca beş katına kadar artırılabilir. Bu yetkiye dayanarak Kanunda yer alan

eğitime katkı payı tutarları 11/03/1999 gün ve 23636 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 03/03/1999 tarih ve 99/12481 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile artırılmıştır. Özel İşlem vergisinin uygulanmaya başladığı tarihte geçerli olan eğitime katkı payı tutarları özel işlem vergisi için de geçerli olacaktır.

4481 sayılı Kanunda özel işlem vergisinin, "ödenen eğitime katkı payı tutarı kadar" olacağı belirtildiğinden bu payların Bakanlar Kurulu Kararları ile artırılması halinde artırılmış tutarlar, özel işlem vergisinin de tutarı olacaktır.

3. VERGİNİN BEYANI, ÖDEME YERİ VE ZAMANI

Özel işlem vergisinin yukarıda açıklanan hususlar dışında kalan uygulama esasları 22/08/1997 gün ve 23088 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 Seri No.lu Eğitime Katkı Payı Genel Tebliğinde yapılan açıklamalar çerçevesinde yürütülecektir.

Tebliğ olunur.

----- Çimento İşveren Mevzuat Eki -----

Maliye Bakanlığından:

DEĞERLİ KAĞITLAR KANUNU
GENEL TEBLİĞİ
Seri No: 17

Bilindiği üzere, 210 sayılı Değerli Kağıtlar Kanununun 2343 sayılı Kanunla değişik 1 inci maddesinde "Bu Kanuna bağlı tabloda yazılı kağıtlar ve belgeler değerli kağıt sayılır. Bu Kanunun kapsamına giren veya diğer kanunlarla kapsamına alınacak olan değerli kağıtların basımı, dağıtımı ve bedellerinin tahsili ile ilgili usul ve esasları ve bu kağıtların bedellerini tespiti Maliye Bakanlığı yetkilidir." hükmüne yer verilmiştir.

26.11.1999 tarih ve 4481 sayılı "17.08.1999 ve 12.11.1999 Tarihlerinde Marmara Bölgesi ve Civarında Meydana Gelen Deprem Yol Açtığı Ekonomik Kayıpları Gidermek Amacıyla Bazı Mükellefiyetler İhdası ve Bazı Vergi Kanunlarında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun" un 12 nci maddesiyle 210 sayılı Değerli Kağıtlar Kanununa ekli tabloya banka çekleri ilave edilmiştir. Aynı madde ile söz konusu maddenin sonuna "Çekler ilgili bankalarca bastırılır ve satılır. Satılan çeklerin (genel ve katma bütçeli idareler, il özel idareleri ve belediyelere verilen çekler hariç) değerli kağıt bedelleri, bankalarca her ayın yedinci günü akşamına kadar ilgili mal sandıklarına ödenir." hükmü eklenmiştir.

Aynı Kanunun, 17 nci maddesi uyarınca 01.12.1999 tarihinden itibaren uygulamaya girecek bu hükme göre ilgili bankalarca bu tarihten itibaren müşterilere verilecek olan çeklerin her bir yaprağından 600.000 lira değerli kağıt bedeli tahsil edilecektir. Bankalar tahsil ettikleri değerli kağıt bedellerini ayrı bir hesapta izleyeceklerdir.

Değerli Kağıtlar Kanunu kapsamına alınan "banka çekleri" ibaresi, bankalar tarafından hazırlanan ve kullanılmak üzere müşterilerine verilen her türlü çekleri ifade etmektedir.

Ancak, bankalar tarafından genel ve katma bütçeli idarelere, il özel idarelerine ve belediyelere verilen çek yaprakları için değerli kağıt bedeli tahsil edilmeyecektir.

Diğer taraftan, tahsil edilen değerli kağıt bedelleri bankalar açısından lehe kalan bir para niteliğinde olmadığından 6802 sayılı Gider Vergileri Kanunu uyarınca Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisine tabi tutulmayacaktır.

Bankalar bir ay içinde tahsil ettikleri değerli kağıt bedellerini düzenleyecekleri bir bildirim ile izleyen ayın yedinci günü akşamına kadar buldukları yerdeki mal sandıklarına (Defterdarlık muhasebe müdürlüğüne veya malmüdürlüğüne) yatıracaklardır. Süresinde veya eksik yatırılan değerli

kağıt bedelleri 6183 sayılı Amme Alacakları Tahsil Usulü Hakkında Kanun uyarınca takip ve tahsil edilecektir.

Tebliğ olunur.

----- Çimento İşveren Mevzuat Eki -----

R.G. 01 Aralık 1999 - Sayı: 23893

Tebliğler

Maliye Bakanlığından:

**EK EMLAK VERGİSİ GENEL TEBLİĞİ
(SERİ NO:1)**

26/11/1999 tarih ve 4481 sayılı Kanunun 6 ncı maddesiyle bir defaya mahsus olmak üzere "Ek Emlak Vergisi" ihdas edilmiş bulunmaktadır. Bu verginin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar aşağıda açıklanmıştır.

1.VERGİNİN KONUSU

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun 1 ve 12 nci maddelerinde belirtilen bina, arsa ve araziler ek emlak vergisine tabidir.

2.MÜKELLEF

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun 3 ve 13 üncü maddelerine göre, bina ve arazi vergisinin mükellefi, bina, arsa ve arazinin maliki, varsa intifa hakkı sahibi, her ikisi de yoksa bina, arsa ve araziye malik gibi tasarruf edenlerdir. Belirtilen bina, arsa ve arazi vergisinin 1999 yılında mükellefi olanlar, ek emlak vergisinin de mükellefidirler.

3.MUAFLIK VE İSTİSNALAR

a) Brüt Alanı 120 m²'yi Geçmeyen Konut İstisnası

Türkiye sınırları içinde sahip olunan konutlardan brüt alanı 120 m²'yi geçmeyen ve mükellefçe seçilen bir tanesi ek emlak vergisinden müstesna tutulacaktır. Sahip olunan konut veya konutların brüt alanının 120 m²'yi geçmesi halinde, ek emlak vergisine ilişkin istisna uygulanmayacaktır.

Brüt kullanım alanı tabiri, emlak vergisi matrahının hesaplanmasında esas alınan ve bina vergisi beyannamesinin 20 no'lu satırındaki m²'yi ifade etmektedir.

Brüt alanı 120 m²'den küçük birden fazla konuta sahip olunması halinde, hangi konut için istisnadan yararlanılmak istendiği bir dilekçe ile ilgili belediyeye bildirilecektir. Mükelleflerin tercih ettiği bu konutları için belediyece ek emlak vergisi hesaplanmayacaktır.

Mükelleflerin Türkiye sınırları içinde brüt alanı 120 m²'den küçük tek konutu varsa, bu konut için de istisna uygulanabilmesi amacıyla ilgili belediyeye dilekçe verilmesi zorunludur.

Hisseye düşen brüt alanı 120 m²'yi geçmeyen birden fazla konuta sahip olunması halinde de, ilgili belediyeye dilekçeyle müracaat edilecek ve bu hisseli konutlardan tercih edilen biri için ek emlak vergisi hesaplanmayacaktır.

Örnek 1- Mükellefin, (A) belediyesi sınırları içerisinde üç ayrı konutu olup, bu konutların her birinin brüt alanı 120 m²'yi geçmemektedir. Mükellefin, bu konutlarından tercih ettiği birisi için dilekçe vermesi halinde, tercih ettiği konut için ek emlak vergisi ödenmeyecektir.

Örnek 2- Mükellefin (A) ve (B) belediyesi sınırları içerisinde iki meskeni vardır. Mükellef (A) belediyesi sınırları içindeki konutun brüt alanı 130 m²'dir. (B) belediyesi sınırları içinde bulunan konutunun ise brüt alanı 100 m²'dir. Mükellef, (B)

belediyesi sınırları içinde bulunan 100 m²'lik konutu için dilekçe vermesi halinde istisnadan yararlanabilecektir. Mükellefin, (A) belediyesi sınırları içindeki konutu için istisnadan yararlanması mümkün bulunmamaktadır.

Örnek 3- Mükellefin, (A) ve (B) belediyesi sınırları içinde 1/2 hisse ile sahip olduğu ve hissesine düşen brüt kullanım alanı 120 m²'nin altında olan iki konutu vardır. (A) belediyesi sınırları içinde bulunan konutundaki brüt alandan mükellef payına düşen hisse 65 m², (B) belediyesi sınırları içindeki konutun brüt alanından mükellef payına düşen hisse ise 60 m²'dir. Konut istisnasının uygulanmasında bu hisselerin toplam miktarı 125 m² değil, mükellefin tercih edeceği konuttaki hisse dikkate alınacak ve bu konut için istisna uygulanacaktır.

Örnek 4- Mükellefin, (A) ve (B) belediyesi sınırları içerisinde iki konutu vardır. Bu konutların her birinin ayrı ayrı brüt alanı 120 m²'nin üzerindedir. Mükellefin sahip olduğu her iki konutun da brüt alanı 120 m²'yi geçtiğinden, her ikisi için de ek emlak vergisi ödeyecektir.

b) Deprem Bölgesinde Bulunan Bina, Arsa ve Araziler ile Depremde Varlıklarının Yüzde 10'nu Kaybedenlerin Gayrimenkullerine İlişkin İstisna

Bolu, Kocaeli, Sakarya, Yalova illerinin merkez ve ilçelerinde bulunan bina, arsa ve araziler ek emlak vergisinden istisna edilmiş olup, belirtilen il sınırları dahilinde bulunan gayrimenkuller nedeniyle ek emlak vergisine tabi tutulmayacaktır.

Diğer taraftan, 17.08.1999 veya 12.11.1999 tarihinde meydana gelen depremlerde varlıklarının en az yüzde onunu (tevsik edilmek kaydıyla) eşini veya birinci derecede kan hısımlarından birini kaybedenlerin bina, arsa ve arazileri de ek emlak vergisine tabi tutulmayacaktır.

Varlıklarının en az yüzde onunu, eşini veya birinci derece kan hısımlarından (çocuklar, anne veya baba) birini kaybetmeleri nedeniyle ek emlak vergisinden muaf olanlar durumu gayrimenkullerinin bulunduğu belediyeye bir belge eklenmesine gerek bulunmamaktadır.

Varlıklarının en az yüzde onunu kaybeden mükelleflerin kendilerinden belge talep edilmesi halinde, bu durumu depremin vukua geldiği yerdeki il ve/veya ilçe idare kurullarından alacakları kararlar ile belgelendirmeleri gerekmektedir.

c) Diğer Muafiyet ve İstisnalar

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun 4 ve 14 üncü maddelerinde bina ve arazi vergisine ilişkin daimi muafıklar, 5 ve 15 inci maddelerinde de geçici muafıklar düzenlenmiştir.

Anılan Kanunun 9 ve 19 uncu maddelerinde de, oturulması ve kullanılması kanunların verdiği yetkiye dayanarak yasak edilen binalar ile arazilerden emlak vergisinin alınmaması öngörülmüştür. Ayrıca, söz konusu 9 uncu maddenin ikinci fıkrası hükmüne göre, yıkılan, yanmış veya tamamen kullanılamaz hale gelen binalardan dolayı bina vergisi mükellefiyeti sona ermektedir.

Yine aynı Kanunun 30 uncu maddesinde, kanunlar veya diğer kamu düzeni koyan mevzuatla tasarrufu kısıtlanan bina, arsa ve araziler için kısıtlılığın devam ettiği müddetçe emlak vergisinin 1/10 oranında ödeneceği belirtilmiştir.

Buna göre, Emlak Vergisi Kanununda yer alan ve yukarıda belirtilen muafiyet ve istisna hükümleri ile diğer kanunlarda emlak vergisi ile ilgili olarak yer alan muafiyet ve istisna hükümleri, ek emlak vergisinin uygulanmasında da dikkate alınacaktır.

4-MATRAH VE NİSPET

Ek emlak vergisi, Emlak Vergisi Kanununda yazılı matrah ve nispetler üzerinden hesaplanacaktır.

Bina vergisinin nispeti meskenlerde binde 1, mesken dışındaki binalarda binde 2'dir.

Arsa vergisinin nispeti binde 3, arazi vergisinin nispeti ise binde 1'dir.

Ek emlak vergisi, yukarıda yazılı bina, arsa ve arazi vergisi nispetlerine göre hesaplanacaktır. Diğer taraftan, Emlak Vergisi Kanununun 8 inci maddesinin ikinci fıkrasının Bakanlar Kurulu Kararı ile Türkiye sınırları içinde tek meskeni olup, gelirleri münhasıran kanunla kurulan sosyal güvenlik kurumlarından aldıkları aylıklardan ibaret bulunanların veya bunlardan kendileri üzerine kayıtlı meskeni olmayanların anılan kurumlardan aylık almayan ve herhangi bir geliri de bulunmayan eşleri ile şehitlerin dul ve yetimlerine ve gazilere ait tek meskenin bina vergisi oranı, 1999 yılı için sifıra indirilmiştir.

Bu nedenle, indirimli (sıfır) emlak vergisi oranından yararlanan mükelleflerin sahip olduğu bu konutlar, 120 m²'yi geçmiş olsalar dahi ek emlak vergisine tabi tutulmayacaktır.

5-TARH, TAHAKKUK VE ÖDEME

Ek emlak vergisi için beyanname verilmeyerek ve 1998 yılı genel beyan döneminde veya 1998 yılında ortaya çıkan ve vergi değerini tadil eden nedenlerle verilen bina, arsa ve arazi vergisi beyannameleleri bu vergi için de verilmiş sayılacaktır.

Bu vergi, 1999 yılı bina, arsa ve arazi vergisi matrahları üzerinden emlak vergisi oranları dikkate alınarak hesaplanacak ve tahakkuk fişi ile tahakkuk ettirecektir. Hesaplanan vergi, mükellefe ayrıca tebliğ edilmeyecektir. Ancak, mükellefin dilekçe vererek istisna uygulanmasını tercih ettiğini bildirdiği konut için, ilgili belediyece ek emlak vergisi tahakkuk ettirilmeyecek, tahakkuk ettirilmiş ise terkin edilecektir.

Diğer taraftan, 4444 sayılı Kanunla Emlak Vergisi Kanununa eklenen geçici 18 inci madde hükmüne göre beyanlarını yenileyen mükelleflerin beyan edecekleri vergi değerleri, 2000 yılı ve müteakip yıllara ilişkin vergilendirmelerde gözönünde bulundurulacağından, ek emlak vergisinin hesabında bu değerler dikkate alınmayacaktır.

1999 yılı bina, arsa ve arazi vergi matrahı üzerinden tarh ve tahakkuk ettirilen ek emlak vergisi, ilki 1999 yılı Aralık ayı içinde, diğeri ise 2000 yılının Mart ayı içinde olmak üzere iki eşit taksitte ödenecektir. Bu verginin tamamının ilk taksitte ödenmesi mümkündür.

1998 yılı genel beyan döneminde veya 1998 yılında ortaya çıkan ve vergi değerini tadil eden nedenlere ilişkin olarak beyanname vermesi gerekirken, bu Kanunun yayımı tarihine kadar bina, arsa ve arazi vergisi ise Emlak Vergisi Kanununun 32 nci maddesine göre belirlenecek emlak vergisi matrahı üzerinden tarh ve tahakkuk ettirilecektir.

6-MAHSUPLAR

Mükelleflerin daha önce dilekçe vermemeleri nedeniyle ek emlak vergisinin fuzulen tahakkuk ettirilerek tahsil edilmesi halinde, fuzulen tahsil edilen ek emlak vergisi öncelikle, aynı belediye hudutları içindeki diğer gayrimenkullere ait ek emlak vergisinin ikinci taksitine mahsup edilecektir. Bu mahsuba rağmen mahsup edilmeyen bir miktarın kalması halinde, talepleri halinde mükelleflere iade edilebileceği gibi, mükellefin 2000 ve müteakip yıllara ait emlak vergisinden de mahsup edilebilecektir.

7-BELEDİYELERCE TAHSİL EDİLECEK EK EMLAK VERGİSİNİN VERGİ DAİRELERİNE YATIRILMASI

Belediyeler, mükelleflerden tahsil ettikleri ek emlak vergisi ile mükelleflerin ek emlak vergisini vadesinden sonra ödemeleri nedeniyle tahsil edecekleri gecikme zammını, tahsilatın yapıldığı ayı takip eden ayın 20 nci günü akşamına

kadar muhtasar beyanname ile bağlı buldukları vergi dairesine beyan ederek ödeyeceklerdir.

Tahsil ettikleri ek emlak vergilerini yukarıda belirtilen süre içinde yatırmayan belediyelerden, yatırmaya mecbur oldukları vergiler, 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre gecikme zammı tatbik edilerek tahsil edilecektir.

Ayrıca, 4481 sayılı Kanunun yöneticilerin sorumluluğu ile ilgili 11 inci maddesine göre belediye başkanları, belediyelerin bu Kanun uyarınca tahsil ettikleri ek emlak vergisinin tahsil dairesine zamanında ve tam olarak yatırılmasından yükümlü bulunmaktadır. Bu yükümlülüğe uymayan belediye başkanları adına zamanında ödenmeyen verginin &10'u tutarında ceza kesilecek ve bu ceza, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre müşterek ve müteselsilen sorumluluk esasına göre belediye başkanlarından tahsil edilecektir.

8-EK EMLAK VERGİSİ HAKKINDA UYGULANACAK KANUN HÜKÜMLERİ

Ek Emlak Vergisi hakkında 4481 sayılı Kanunda hüküm bulunmayan hallerde, 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanacaktır.

Tebliğ olunur.

----- Çimento İşveren Mevzuat Eki -----

Maliye Bakanlığından:

EK MOTORLU TAŞITLAR VERGİSİ GENEL TEBLİĞİ Seri No: 1

26.11.1999 tarihli ve 4481 sayılı Kanunun 7 nci maddesi ile "18.02.1063 tarihli ve 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun 5 ve 6 ncı maddelerinde yer alan (I), (II), (III) ve (IV) sayılı tarifelere göre vergiye tabi olan ve bu Kanunun yayımlandığı tarihte ilgili sicilde kayıtlı bulunan taşıtlar, bir defaya mahsus olmak üzere, 1999 yılı için tahakkuk ettirilen motorlu taşıtlar vergisi tutarı kadar, ek motorlu taşıtlar vergisine tabidir.

Ancak, bu Kanunun 3 üncü maddesine göre ek gelir ve ek kurumlar vergisinden muaf olanlar ile 17.08.1999 veya 12.11.1999 tarihlerinde meydana gelen depremde eşini veya birinci derece kan hısımlarından birini kaybedenlere ait taşıtlar, münhasıran yolcu ve yük taşıma faaliyetinde bulunanların taşımacılık faaliyetinde kullandıkları taşıtlar, ek motorlu taşıtlar vergisine tabi değildir.

Ek motorlu taşıtlar vergisi, bu Kanunun yayımı tarihinde tahakkuk etmiş sayılır.

Kanunun yayımı tarihinde ilgili sicilde adlarına kayıtlı taşıt bulunan gerçek ve tüzel kişiler, bu taşıtlar dolayısıyla 1999 yılı için tahakkuk eden motorlu taşıtlar vergisinin yıllık tutarını, ek motorlu taşıtlar vergisi olarak birinci taksiti, bu Kanunun yayımı izleyen ayın sonuna kadar, ikinci taksiti ise 2000 yılının Mart ayının sonuna kadar olmak üzere iki eşit taksitte taşıtın kayıtlı olduğu yerin vergi dairesine öderler." hükmü getirilmiştir.

Öte yandan, aynı Kanunun 10 uncu maddesinde, bu Kanuna göre ödenecek vergilere ilişkin usul ve esaslar ile verilmesi gereken beyannamelerin şekil, muhteva ve eklerini belirlemeye Maliye Bakanlığının yetkili olduğu belirtilmiştir.

Bu hükümlere göre ek motorlu taşıtlar vergisi ile ilgili uygulamaların aşağıda şekilde yapılması gerekmektedir.

I. VERGİNİN KONUSU VE MÜKELLEFİ

A)Verginin Konusu:

26.11.1999 tarihli ve 4481 sayılı Kanunun 7 nci maddesi hükmü gereğince, 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun 5 ve 6 ncı maddelerinde yer alan (I), (II), (III) ve (IV) sayılı tarifelere göre vergiye tabi olan ve bu Kanunun yayımlandığı 26.11.1999 tarihinde ilgili sicilde kayıtlı bulunan taşıtlar, bir defaya mahsus olmak üzere, 1999 yılı için tahakkuk ettirilen motorlu taşıtlar vergisi tutarı kadar, ek motorlu taşıtlar vergisine tabi olacaktır.

Bu tarihten sonra ilgili sicile kayıt edilecek olan taşıtlar ise ek motorlu taşıtlar vergisine tabi olmayacaktır.

B)Verginin Mükellefi:

Ek Motorlu taşıtlar vergisinin mükellefi, bu Kanunun yürürlüğe girdiği 26.11.1999 tarihi itibarıyla trafik, belediye veya liman sicili ile Ulaştırma Bakanlığınca tutulan Sivil Hava Vasıtaları Sicilinde adlarına motorlu taşıt kayıt ve tescil edilmiş bulunan gerçek ve tüzel kişilerdir.

Bu nedenle, taşıt noter senedi ile satılmış ancak ilgili sicilde değişiklik yapılmamış ise ek motorlu taşıtlar vergisinin mükellefi, ilgili sicilde adına motorlu taşıt kayıt ve tescilli olan kişidir.

II. İSTİSNA VE MUAFİYET

Bilindiği üzere 4481 sayılı Kanun, 17.08.1999 ve 12.11.1999 tarihlerindeki deprem afetine maruz kalan Kocaeli, Sakarya, Yalova ve Bolu illerinin merkez ve ilçelerine yeni ihdas olunan vergilerden genel anlamda muafiyet ve istisnalar tanımaktadır. Ayrıca, bu Kanunla getirilen vergilerin niteliklerine göre ve özel durumlar dikkate alınarak Kanun maddelerinde de bazı özel istisna ve muafiyetler düzenlenmektedir.

Buna göre Kanunun 7 nci maddesinin ikinci fıkrasında, ek motorlu taşıtlar vergisine tabi tutulmayacak taşıtlar belirlenmiş, diğer taraftan Kanunun 3 üncü maddesinde yer alan muafiyet hükümlerinin bu vergi itibarıyla geçerli olacağı belirtilmiştir. Dolayısıyla ek gelir ve ek kurumlar vergisinden muaf olanlar ek motorlu taşıtlar vergisinden de muaf olacakları için, bu vergilerin uygulanmadığı Kocaeli, Sakarya, Yalova ve Bolu illerinin merkez ve ilçelerinde kayıt ve tescil edilmiş taşıtlardan ek motorlu taşıtlar vergisinin de aranmayacağı tabidir.

Öte yandan Kanunun 7 nci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, yukarıda sayılan iller dışındaki yerlerde kayıt ve tescil edilmiş bulunan ve 17.08.1999 veya 12.11.1999 tarihlerinde meydana gelen depremde;

- Varlıklarının en az yüzde onunu kaybedenlerin taşıtları,
- Eşini veya birinci derece kan hısımlarından birini kaybedenlerin taşıtları,
- Depremde hasar gördüğü tevsik edilebilen taşıtlar,

Ek motorlu taşıtlar vergisine tabi değildir.

Varlıklarının yüzde onunu, eşini veya birinci derece kan hısımlarından birini (çocuklarını, anne veya babasını) kaybetmeleri nedeniyle hasar görenler, durumu, ilgili vergi dairesine bir dilekçe ile bildireceklerdir. Diğer yandan (a) ve (c) paragraflarında belirtilen hasarlar il veya ilçe idare kurul kararları ile tevsik edilecektir.

Ayrıca, münhasıran yolcu ve yük taşıma faaliyetinde bulunanların, taşımacılık faaliyetinde kullandıkları taşıtlar ile 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinde yer alan muafiyet ve istisna hükümleri kapsamına giren taşıtlar da ek motorlu taşıtlar vergisine tabi tutulmayacaktır.

III. VERGİNİN ÖDENMESİ

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği 26.11.1999 tarihi itibarıyla ilgili sicillerde adlarına taşıt kaydı bulunan gerçek ve tüzel kişiler, bu taşıtlarından dolayı 1999 yılı için tahakkuk ettirilen motorlu taşıtlar vergisinin tamamı kadar olan bu vergiyi ek motorlu taşıtlar vergisi olarak, iki eşit taksitte ödeyebileceklerdir.

Ek motorlu taşıtlar vergisinin birinci taksiti, bu Kanunun yayımını izleyen ayın sonu olan 31 Mart 2000 günü mesai saati sonuna kadar taşıtın kayıt ve tescilinin yapıldığı yerin vergi dairesine veya Maliye Bakanlığınca tahsil yetkisi verilen banka şubelerine ödenecektir.

Ancak, motorlu taşıtlar vergisinin 1999 yılı son altı aylık dönemi içerisinde ilgili sicillere yeni olarak ilk defa kayıt edilen taşıtlar için tahakkuk eden 1999 yılı motorlu taşıtlar vergisi, ikinci altı aylık döneme ilişkin olduğundan, bu taşıtların ek motorlu taşıtlar vergisi de, altı aylık döneme isabet eden motorlu taşıtlar vergisi miktarı kadar olacak ve iki eşit taksitte yukarıda belirtildiği şekilde ödenecektir.

Öte yandan, ödenen ek motorlu taşıtlar vergisi, aynı Kanunun 10 uncu maddesinin (c) bendi hükmü gereğince, gelir ve kurumlar vergisi uygulamasında gider olarak kabul edilmeyecektir.

Tebliğ olunur.

----- Çimento İşveren Mevzuat Eki -----

Maliye Bakanlığından:

VERASET VE İNTİKAL VERGİSİ KANUNU GENEL TEBLİĞİ (SERİ NO: 29)

26.11.1999 tarih ve 4481 sayılı Kanunun geçici 1 nci maddesi ile 17/08/1999 veya 12/11/1999 tarihlerinde meydana gelen depremler nedeniyle veya bu depremlerdeki yaralanmalara bağlı olarak sonradan meydana gelen ölümler sonucu veraset yolu ile intikal eden mallar dolayısıyla mirasçılardan veraset ve intikal vergisi alınmaması esası getirilmiştir.

7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 2 inci maddesine göre mal tabiri, mülkiyete mevzu olabilen menkul ve gayrimenkul şeylerle mameleke girebilen sair bütün hak ve alacakları ifade etmektedir.

Buna göre, söz konusu depremlerle ve bu depremlerdeki yaralanmalara bağlı olarak sonradan meydana gelen ölümler dolayısıyla mirasçılardan veraset yoluyla intikal eden menkul ve gayrimenkul mallarla sair hak ve alacaklar için veraset ve intikal vergisi aranılmayacaktır.

İstisnanın uygulanabilmesi açısından murisin veya mirasçılardan deprem bölgesinde ikamet şartı bulunmamaktadır. Murisin veya mirasçılardan ikametgahı nerede olursa olsun ölümün depremlerde veya depremden yaralanmalara bağlı olarak sonradan meydana gelmesi istisna uygulaması için yeterli olacaktır.

Mükellefler, ölümün depremden kaynaklanan nedenlerle bağlı olduğuna dair alacakları rapor ile birlikte veraset ve intikal vergisi beyannamelerini bir dilekçe ekinde ilgili vergi dairesine vereceklerdir. Kanunun yayım tarihinden önce meydana gelen ölümler için tutulan resmi kayıtlar esas alınacaktır.

Diğer taraftan, belirtilen tarihlerde meydana gelen depremler nedeniyle veya depreme bağlı ölümler üzerine kendilerine veraset yoluyla intikal eden mallarla ilgili olarak bu Kanunun yayımı tarihinden önce beyanname vermek suretiyle adlarına veraset ve intikal vergisi tahakkuk ettirilen mirasçıların talep etmeleri halinde tahakkuk eden vergiler tahakkuktan terkin edilecek, ödemiş olan vergiler ise iade edilecektir.

Tebliğ olunur.

----- Çimento İşveren Mevzuat Eki -----

Maliye Bakanlığından:

**DAMGA VERGİSİ KANUNU GENEL TEBLİĞİ
(Seri No:36)**

26.11.1999 gün ve 23888 Mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 4481 sayılı "17.08.1999 Tarihlerinde Marmara Bölgesi ve Civarında Meydana Gelen Deprem'in Yol Açtığı Ekonomik Kayıpları Gidermek Amacıyla Bazı Mükellefiyetler İhdası ve Bazı Vergi Kanunlarında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 14 üncü maddesinde, "17.08.1999 ve 12.11.1999 tarihlerinde meydana gelen depremler nedeniyle binalarının veya ticari, zirai, sınai ya da mesleki faaliyete mahsus varlıklarının zarar gördüğü, hasar tespit komisyonlarının belirlenen kişi ve kuruluşlara, Bakanlar Kurulu Kararları kapsamında bankalarca açılacak veya ertelemeye tabi tutulacak krediler ve bu kredilerin teminatına ilişkin işlem ve kağıtlar, 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu ve 492 sayılı Harçlar Kanunu gereğince alınmakta olan damga vergisi ve harçlardan ve bankaların bu krediler ile ilgili olarak her ne nam altında olursa olsun lehlerine aldıkları paralar banka ve sigorta muameleleri vergisinden istisnadır.

İstisna konusu işlemi yapacak kurum ve kuruluşlar, hasar tespit komisyonu raporu hariç başkaca bir belge talep etmeksizin istisnayı re'sen tatbik ederler.

Vergi, resim ve harç istisnasını uygulayan kurum ve kuruluşlar, işlemin yapıldığı veya kağıdın düzenlendiği tarihi izleyen otuz gün içinde ilgililerin bağlı bulunduğu vergi dairesine gerekli bildirimde bulunmak zorundadırlar." hükmüne yer verilmiş bulunmaktadır.

Buna göre, kredilerle ilgili söz konusu istisna maddesinin kapsamı ve uygulama esasları aşağıda açıklanmıştır.

- 1- Bakanlar Kurulunca tabii afet nedeniyle zarar gören çiftçi, esnaf ve sanatkar, serbest meslek mensubu ve sanayi ve ticaret erbabı ile menkul ve gayrimenkul malları zarar gören gerçek ve tüzel kişilerin kredi borçlarının ertelenmesi ve bu kişilere yeni kredi açılması hakkındaki kararnamele görevlendirilen bankalar tarafından 17.08.1999 veya 12.11.1999 tarihlerinde meydana gelen depremde zarara uğrayan kişi ve kuruluşlara açılacak krediler için damga vergisi, harç ve banka ve sigorta muameleleri vergisi istisnası uygulanacaktır.
- 2- Krediden yararlanmak için kişi ve kuruluşların deprem nedeniyle yapılarının veya iktisadi faaliyette kullandıkları varlıklarının zarar görmesi şarttır.
- 3- İstisna uygulanabilmesi için hasar tespit komisyonu raporu dışında başka bir belge aranmayacaktır.
- 4- Damga Vergisi ve harç istisnası, kredinin alınması ve teminatına ilişkin işlemlere ait olup bu kredilerin daha sonra kullanılması ile ilgili işlem ve kağıtları kapsamamaktadır.
- 5- Deprem bölgesindeki mükelleflere daha önce açıldığı halde deprem nedeniyle ertelenen aynı nitelikteki krediler ile ilgili olarak yapılacak yeni sözleşmeler de istisnadan yararlanabilecektir.
- 6- Bankaların yeni açılan veya ertelemeye tabi tutulan bu krediler ile ilgili olarak her ne nam altında olursa olsun lehlerine aldıkları paralar banka ve sigorta muameleleri vergisine tabi tutulmayacaktır.
- 7- İstisna uygulayan kurum ve kuruluşlar, işlemin yapıldığı veya kağıdın düzenlendiği tarihi izleyen

- 30 gün içinde, ilgililerin bağlı bulunduğu vergi dairesine gerekli bildirimde bulunmak zorundadır.
- 8- 4481 sayılı Kanununun 17 nci maddesinde damga vergisi, harç ve banka ve sigorta muameleleri vergisine ilişkin hükmünün Kanunun yayımı tarihinden itibaren yürürlüğe gireceği belirtildiğinden uygulamaya, Kanunun yayımlandığı 26.11.1999 tarihinden (bu tarih dahil) itibaren başlanması gerekmektedir.

Tebliğ olunur.

----- Çimento İşveren Mevzuat Eki -----

R.G. 02 Aralık 1999 - Sayı: 23894 (Mükerrer)

Tebliğ

Maliye Bakanlığından:

**EK GELİR VE EK KURUMLAR VERGİSİ
GENEL TEBLİĞİ
SERİ NO:1**

26.11.1999 tarih ve 4481 sayılı Kanunun ek gelir ve ek kurumlar vergisine ilişkin hükümleri ile ilgili olarak aşağıdaki açıklamaların yapılması gerekli görülmüştür.

1. EK GELİR VE EK KURUMLAR VERGİSİNE TABİ OLAN MÜKELLEFLER

Aşağıda yazılı olanlar ek gelir ve ek kurumlar vergisinin mükellefidir:

- Beyan edilen kazancın niteliğine, beyanname verme dönemine ve dar veya tam mükellef olup olmadığına bakılmaksızın 1998 yılı kazanç ve iratlarını yıllık beyanname ile beyan eden gelir vergisi mükellefleri,
- 1998 yılı kazancını yıllık beyanname ile beyan eden kurumlar vergisi mükellefleri,
- 1999 yılında vergilendirme şekilleri ne olursa olsun 1998 yılı ticari ve mesleki kazançları götürü usulde tespit edilen gelir vergisi mükellefleri,
- 26.11.1999 tarihi itibarıyla ücret geliri elde eden ve 1998 yılında elde ettikleri ücretlerinin vergi matrahları toplamı 12 milyar lirayı aşan ücretliler,
- 1998 yılı kazançları nedeniyle 1999 yılında beyanname vermiş olmakla beraber 4481 sayılı Kanunun yayımlandığı 26.11.1999 tarihinde hayatta bulunmayan gerçek kişiler ile yine bu tarih itibarıyla tasfiyesi sonuçlanmış olan kurumlar bu verginin kapsamında değildir. Bunların dışında kalan ve 1998 yılı gelirleri nedeniyle beyanname verenler bu verginin mükellefidir.

Ayrıca, gelir ve kurumlar vergisinden muaf olanlar ile 1998 yılında elde ettikleri kazanç ve iratları nedeniyle Gelir Vergisi Kanunu veya Kurumlar Vergisi Kanunu hükümleri uyarınca yıllık beyanname vermeyenler ek gelir ve ek kurumlar vergisine tabi değildir. Bu nedenle gelirlerini münferit veya özel beyanname ile beyan eden mükellefler bu verginin kapsamına girmemektedir.

2. EK GELİR VE EK KURUMLAR VERGİSİNDEN MUAF OLANLAR

Aşağıda yazılı olanlar ek gelir ve ek kurumlar vergisinden muaftır.

- 17/08/1999 veya 12/11/1999 tarihleri itibarıyla; Kocaeli, Sakarya, Yalova ve Bolu illerinin merkez ve ilçelerinde gelir ve kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunanlar ile bu illerdeki işyerlerinde fiilen çalışan ücretliler,
- Anılan iller dışında mükellefiyeti olanlardan 17/08/1999 veya 12/11/1999 tarihlerinde meydana gelen depremde varlıklarının en az yüzde onunu, eşini veya birinci derece kan hısımlarından birini kaybedenler, Varlıklarının yüzde onunu, eşini veya birinci derecede kan hısımlarından (anne, baba ve çocuklar) birini kaybetmeleri

nedeniyle ek gelir ve ek kurumlar vergisinden muaf olanlar durumu bağlı buldukları vergi dairesine bir dilekçe ile bildireceklerdir.

Söz konusu mükelleflerin kendilerinden talep edilmesi durumunda varlıklarının yüzde onunu kaybettiklerini deprem vukua geldiği yerdeki il ve /veya ilçe idare kuruluna başvurarak buradan alınacak kararlar ile belgelendirmeleri gerekmektedir.

Yukarıda belirtilen illerde mükellefiyeti bulunmakla birlikte zarar görmediğini veya vergi ödemek istediğini belirterek ek gelir veya ek kurumlar vergisi beyan edenler bu verginin mükellefi olacaklardır.

3. İSTİSNALAR

Ücret gelirlerinin 12 milyar lirası ek gelir vergisinden müstesnadır. Ücretliler, ücretlerinin yıllık beyanname ile veya kesinti suretiyle vergilendirilip vergilendirilmediğine bakmaksızın bu istisnadan yararlanacaklardır.

4. EK GELİR VE EK KURUMLAR VERGİSİNİN HESAPLANMASI VE ÖDENMESİ

4.1 Yıllık Beyanname Veren Mükelleflerin Ek Vergi Matrahı, Oranı, Beyanı ve Ödenmesi

Ek verginin matrahı: 1998 yılı ile ilgili olarak beyan edilip üzerinden vergi hesaplanması gereken gelir veya kurumlar vergisi matrahıdır.

Kazançlarını hayat standardı esasını dikkate alarak beyan etmiş olan mükelleflerin hayat standardı esasını dikkate alınmak suretiyle bulunan gelir vergisi tarhiyatına esas matrahları, ek verginin de matrahını oluşturmaktadır.

Kendilerine özel hesap dönemi tayin edilen kurumların 1998 yılı içinde sona eren hesap dönemine ait yıllık kurumlar vergisi beyannamesinde yer alması gereken matrah ek verginin de matrahıdır.

Tasfiye halinde bulunan kurumların 1998 yılı ile ilgili olarak beyan ettikleri kurumlar vergisi matrahı üzerinden ek vergi hesaplayarak ödemeleri gerekmektedir.

Ek vergi yukarıda açıklandığı şekilde belirlenen matrahların yüzde beşi olarak hesaplanacaktır.

Ek vergi bu Tebliğe ekli beyanname örneği esas alınarak 27/Aralık/1999 tarihine kadar (bu tarih dahil) beyan edilecek ve hesaplanan vergi ilki bu tarihe kadar diğerleri 2000 yılının Şubat, Nisan, Haziran, Ağustos ve Ekim aylarında olmak üzere 6 eşit taksitte ödenecektir.

4.2 Götürü Usulde Vergilendirilen Ticari ve Mesleki Kazanç Sahibi Mükelleflerin Ek Vergi Matrahı, Oranı ve Ödenmesi

1998 yılı ticari ve mesleki kazançları götürü usulde tespit edilen gelir vergisi mükelleflerinin 1998 takvim yılına ilişkin götürü matrahları ek verginin matrahıdır.

Gelir Vergisi Kanununun 4369 sayılı Kanunla değişmeden önceki 46 ncı maddesi hükmü uyarınca 1998 yılı için uygulanan götürü safi kazanç tutarları ve bu tutarlar esas alınarak hesaplanan ek vergi tutarları aşağıdaki tablolardadır.

1998 yılı içinde yeni işe başlayan mükelleflerin götürü matrahları, 1998 yılı için uygulanan götürü safi kazanç tutarlarının kıst dönemine isabet eden kısmı olduğundan, bu mükelleflerin ek vergi matrahı da kıst dönem için hesaplanan götürü matrahıdır.

Ticari ve mesleki kazançları götürü usulde tespit edilen gelir vergisi mükellefleri için ek gelir vergisi yukarıdaki tabloda yer alan tutarlar dikkate alınarak idarece tarh ve tahakkuk ettirilecektir. Tahakkuk eden vergi ilki 27/Aralık/1999 tarihine kadar (bu tarih dahil) diğerleri 2000

yılıın Haziran ve Ekim aylarında olmak üzere 3 eşit taksitte ödenecektir.

4.3 Ücret Elde Edenler için Ek Verginin Hesabı ve Ödenmesi

1998 yılında elde ettiği ücretlerinin gelir vergisi matrahı 12 milyar lirayı aşan ücretlilerin ek gelir vergisi matrahı, ücretlilerin gelir vergisi matrahından 12 milyar istisna düşüldükten sonra kalan tutardır.

Ücretlilerin diğer gelirler ile birlikte beyan edildiği durumlarda bu istisna sadece ücret gelirine isabet eden vergi matrahına uygulanacaktır. Uygulanmayan istisna tutarının diğer gelirlerle ilişkin matrahın düşülmesi mümkün değildir.

Vergi yukarıda belirtilen matraha % 5 oranı uygulanarak hesaplanacaktır.

Ücretlilerin ek gelir vergisi işverenler tarafından yapılacak ücret ödemelerinden kesilecektir.

1998 yılında elde ettiği ücretlerini yıllık beyanname ile beyan etmiş olanlar ek vergi yükümlülüklerini Tebliğin 4.1. bölümünde yapılan açıklamalara göre yerine getireceklerdir. Bu durumda, bu mükellefiyetleri ücretleri üzerinden ek gelir vergisi kesilmeyecek, bunların söz konusu vergiyi yıllık beyanname ile beyan ettikleri gelir vergisi matrahlarının toplamı üzerinden ödemekte oldukları dair vergi dairesinden alacakları bir yazıyı, ücret almakta oldukları işverenlere ibraz etmeleri gerekmektedir.

1998 yılında elde ettiği ücretlerini beyan etmeyen ücretlilerin 1998 yılında ücret geliri elde ettiği işveren ile 26/Kasım/1999 tarihinde kendilerine ücret ödenmesinde bulunan işverenin farklı olması durumunda, 1998 yılında elde ettiği ücretlerinin gelir vergisi matrahı toplamından 12 milyar liralık istisna düşüldükten sonra kalan tutarı ve bunun üzerinden hesaplanan ek gelir vergisi tutarının her bir taksitte isabet eden kısmını kesintiyi yapacak olan işverene bildirmeleri gerekmektedir. Bu bildirim birden fazla işverenden ücret elde edilmesi halinde en yüksek ücretin alındığı işverene yapılacaktır. Söz konusu işverenden alınan ücretin, ödenmesi gereken vergi taksitini karşılamaması halinde ücretli arta kalan kısmı, diğer işverenler tarafından kesinti suretiyle ödenmesini sağlamak üzere dilediği işverene bildirecektir. Ücretliler, 1998 yılında ücret geliri elde ettiği işverenden, ücret gelir vergisi matrahını gösteren bir yazıyı alarak bu bildirimde ekleyeceklerdir.

İşveren, değişikliğinin söz konusu olmaması durumunda ücretlinin bu durumu işverene bildirmesi üzerine işverenler vergi matrah ve tutarlarını kendi kayıtlarını esas alarak hesaplayacaklardır.

İşverenler, kendilerine bildirilen veya kendilerince tespit edilen ek vergi matrahı üzerinden % 5 oranında hesaplanan ek vergiyi, 26/Kasım/1999 tarihinden sonra birincisini ilk ücret ödemesinden, diğerlerini üçüncü, beşinci, yedinci, dokuzuncu ve onbirinci ücret ödemelerinden kesecek ve ertesi ayın 20. günü akşamına kadar vereceği muhtasar beyanamenin "Diğer Ödemeler ve Kesintiler" tablosunda boş bulunan satırlarından birisinde bu verginin ismini ve kesilen taksit tutarını belirtmek suretiyle beyan edip ödeyeceklerdir.

5. DİĞER HUSUSLAR

- 1998 yılı ile ilgili olarak verilen yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamelerinde vergiyi tabi matrahları bulunmayanların ek gelir veya ek kurumlar vergisi beyanname vermeyeceklerdir.
- 1998 yılı ile ilgili olarak sadece ücret geliri beyan edenler 12 milyar liralık istisna sınırını aşmayan ücretleri için ek gelir vergisi beyanname vermeyeceklerdir.

- Ödenen ek gelir ve ek kurumlar vergisi, gelir ve kurumlar vergisi uygulamasında gider yazılmayacaktır.
 - Tarh dönemi geçtikten sonra, gelir ve kurumlar vergisi ile ilgili olarak bulunan matrah farkları üzerinden de ikmalen veya re'sen tarh olunan ek vergi için ayrıca, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümleri uyarınca gerekli faiz ve ceza uygulanacaktır.
 - Ek gelir vergisi ve ek kurumlar vergisi üzerinden ayrıca fon payı hesaplanmayacaktır.
- Tebliğ olunur.

----- Çimento İşveren Mevzuat Eki -----

R.G. 04 Aralık 1999- Sayı: 23896

YASAMA BÖLÜMÜ

Kanunlar

**Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin
Yargılanması Hakkında
Kanun**

Kanun No: 4483
Kabul Tarihi: 02.12.1999

Amaç

MADDE 1- Bu Kanunun amacı, memurlar ve diğer kamu görevlilerinin görevleri sebebiyle işledikleri suçlardan dolayı yargılanabilmeleri için izin vermeye yetkili mercileri belirlemek ve izlenecek usulü düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- Bu Kanun, Devletin ve diğer kamu tüzel kişilerinin genel idare esaslarına göre yürüttükleri kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevleri ifa eden memurlar ve diğer kamu görevlilerinin görevleri sebebiyle işledikleri suçlar hakkında uygulanır.

Görevleri ve sıfatları sebebiyle özel soruşturma ve kovuşturma usullerine tabi olanlara ilişkin kanun hükümleri ile suçun niteliği yönünden kanunlarda gösterilen soruşturma ve kovuşturma usullerine ilişkin hükümler saklıdır.

Ağır cezayı gerektiren suçüstü hali genel hükümlere tabidir.

Disiplin hükümleri saklıdır.

İzin vermeye yetkili merciler

- MADDE 3-** Soruşturma izni yetkisi;
- a) İlçede görevli memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında kaymakam,
 - b) İlde ve merkez ilçede görevli memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında vali,
 - c) Bölge düzeyinde teşkilatlanan kurum ve kuruluşlarda görev yapan memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında görev yaptıkları ilin valisi,
 - d) Başbakanlık ve bakanlıkların merkez ve bağlı veya ilgili kuruluşlarında görev yapan diğer memur ve kamu görevlileri hakkında o kuruluşun en üst idare amiri,
 - e) Bakanlar Kurulu kararıyla veya bakanlıkların merkez teşkilatında görevli olup ortak kararla atanan memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında ilgili bakan, Başbakanlık merkez teşkilatının aynı durumdaki personeli hakkında Başbakan,
 - f) Türkiye Büyük Millet Meclisinde görevli memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreteri, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreteri ve yardımcılarının yanında Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı,
 - g) Cumhurbaşkanlığında görevli memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında Cumhurbaşkanlığı

- Genel Sekreteri, Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri hakkında Cumhurbaşkanı,
 - h) Büyükşehir belediye başkanları, il ve ilçe belediye başkanları; büyükşehir, il ve ilçe belediye meclisi üyeleri hakkında İçişleri Bakanı,
 - i) İlçelerdeki belde belediye başkanları ve belde belediye meclisi üyeleri hakkında kaymakam, merkez ilçelerdeki belde belediye başkanları ve belde belediye meclisi üyeleri hakkında buldukları ilin valisi,
 - j) Köy ve mahalle muhtarları ile bu Kanun kapsamına giren diğer memurlar ve kamu görevlileri hakkında ilçelerde kaymakam, merkez ilçede vali,
- Yokluklarında ise vekilleri tarafından bizzat kullanılır.

Yetkili mercilerin saptanmasında, memur veya kamu görevlisinin suç tarihindeki görevi esas alınır.

Ast memur ile üst memurun aynı fiile iştiraki halinde izin, üst memurun bağlı olduğu merciden istenir.

**Olayın yetkili mercie iletilmesi, işleme konulmama-
ca ihbar ve şikayetler**

MADDE 4- Cumhuriyet başsavcılarını, memurlar ve diğer kamu görevlilerinin bu Kanun kapsamına giren suçlarına ilişkin herhangi bir ihbar veya şikayet aldıklarında veya böyle bir durumu öğrendiklerinde ivedilikle toplanması gerekli ve kaybolma ihtimali bulunan memur veya diğer kamu görevlisinin ifadesine başvurmaksızın evrakın bir örneğini ilgili makama göndererek soruşturma izni isterler.

Diğer makam ve memurlarla kamu görevlileri de, bu Kanun kapsamına giren bir suç işlendiğini ihbar, şikayet, bilgi, belge veya bulgulara dayanarak öğrendiklerinde durumu izin vermeye yetkili mercie iletirler.

Bu Kanuna göre memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında yapılacak ihbar ve şikayetlerin soyut ve genel nitelikte olmaması, ihbar ve şikayetlerde kişi ve/veya olay belirtilmesi zorunludur.

Yukarıdaki fıkraya aykırı bulunan ihbar ve şikayetler, Cumhuriyet başsavcılarını ve izin vermeye yetkili merciler tarafından işleme konulmaz ve durum, ihbar veya şikayette bulunana bildirilir.

Ön inceleme

MADDE 5- İzin vermeye yetkili mercie, bu Kanun kapsamına giren bir suç işlendiğini bizzat veya yukarıdaki maddede yazılı şekilde öğrendiğinde bir ön inceleme başlatır.

Ön inceleme, izin vermeye yetkili mercie tarafından bizzat yapılabileceği gibi, görevlendireceği bir veya birkaç denetim elemanı veya hakkında inceleme yapılanın üstü konumundaki memur ve kamu görevlilerinden biri veya birkaçı eliyle de yaptırılabilir. İnceleme yapacakların, izin vermeye yetkili mercinin bulunduğu kamu kurum veya kuruluşunun içerisinde belirlenmesi esastır. İşin özelliğine göre bu mercie, anılan incelemenin başka bir kamu kurum veya kuruluşunun elemanlarıyla yaptırılmasını da ilgili kuruluştan isteyebilir. Bu isteğin yerine getirilmesi, ilgili kuruluşun takdirine bağlıdır.

Yargı mensupları ile yargı kuruluşlarında çalışanlar ve askerler, başka mercilerin ön incelemelerinde görevlendirilemez.

Ön inceleme ile görevlendirilen kişiler birden fazla ise içlerinden biri başkan olarak belirlenir.

Ön inceleme yapanların yetkisi ve rapor

MADDE 6- Ön inceleme ile görevlendirilen kişi veya kişiler, bakanlık müfettişleri ile kendilerini görevlendiren mercinin bütün yetkilerini haiz olup, bu Kanunda hüküm bulunmayan hususlarda Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununa göre işlem yapabilirler; hakkında inceleme yapılan memur veya diğer kamu görevlisinin ifadesini de almak suretiyle yetkileri

dahilinde bulunan gerekli bilgi ve belgeleri toplayıp, görüşlerini içeren bir rapor düzenleyerek durumu izin vermeye yetkili mercie sunarlar. Ön inceleme birden çok kişi tarafından yapılmışsa, farklı görüşler raporda gerekçeleriyle ayrı ayrı belirtilir.

Yetkili merci bu rapor üzerine soruşturma izni verilmesine veya verilmemesine karar verir. Bu kararda gerekçe gösterilmesi zorunludur.

Süre

MADDE 7- Yetkili merci, soruşturma izni konusundaki kararını suçun 5 inci maddenin birinci fıkrasına göre öğrenilmesinden itibaren ön inceleme dahil en geç otuz gün içinde verir. Bu süre, zorunlu hallerde onbeş günü geçmemek üzere bir defa uzatılabilir.

Yetkili merci, herhalde yukarıdaki fıkrada belirtilen süreler içinde memur veya diğer kamu görevlisi hakkında soruşturma izni verilmesi veya verilmemesi konusunda karar vermek zorundadır.

Soruşturma izninin kapsamı

MADDE 8- Soruşturma izni, şikayet, ihbar veya iddia konusu olaylar ile bunlara bağlı olarak ileride soruşturma sırasında ortaya çıkabilecek konuları kapsar.

Soruşturma sırasında izin verilen olay ve konudan tamamen ayrı veya farklı bir suç olarak nitelendirilebilecek bir fiil ortaya çıktığında, yeniden izin alınması zorunludur.

Suçun hukuki niteliğinin değişmesi, yeniden izin alınmasını gerektirmez.

İtiraz

MADDE 9- Yetkili merci, soruşturma izni verilmesine veya verilmemesine ilişkin kararını Cumhuriyet başsavcılığına, hakkında inceleme yapan memur veya diğer kamu görevlisine ve varsa şikayetçiye bildirir.

Soruşturma izni verilmesine ilişkin karara karşı hakkında inceleme yapılan memur veya diğer kamu görevlisi; soruşturma izni verilmemesine ilişkin karara karşı ise Cumhuriyet başsavcılığı veya şikayetçi itiraz yoluna gidebilir. İtiraz süresi, yetkili merciin kararının tebliğinden itibaren on gündür.

İtiraza, 3 üncü maddenin (e), (f), g (Cumhurbaşkanınca verilen izin hariç) ve (h) bentlerinde sayılanlar için Danıştay İkinci Dairesi, diğerleri için yetkili merciin yargı çevresinde bulunduğu bölge idare mahkemesi bakar. İtirazlar, öncelikle incelenir ve en geç üç ay içinde karara bağlanır. Verilen kararlar kesindir.

İştirak halinde işlenen suçlar

MADDE 10- Bu Kanun kapsamındaki suçların iştirak halinde işlenmesi durumunda memur olmayan, memur olanla; ast memur, üst memurla aynı mahkemede yargılanır.

Soruşturma izninin gösterileceği merci

MADDE 11- Soruşturma izninin itiraz edilmeden veya itirazın reddi sonunda kesinleşmesi ya da soruşturma izni verilmemesine ilişkin karara karşı yapılan itirazın kabulü üzerine dosya, derhal yetkili ve görevli Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilir. İzin üzerine ilgili Cumhuriyet Başsavcılığı, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu ve diğer kanunlardaki yetkilerini kullanmak suretiyle hazırlık soruşturmasını yürütür ve sonuçlandırır.

Hazırlık soruşturmasını yapacak merciler

MADDE 12- Hazırlık soruşturması;
a) Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreteri, müsteşarlar ve Bakanlar Kurulu kararı ile atanan memur ve diğer kamu görevlileri ile büyükşehir belediye başkanları hakkında Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı veya Başsavcivekili,

b) Ortak kararla veya Başbakanın onayı ile atanan memurlar ve diğer kamu görevlileri, il ve ilçe belediye

başkanları, ilçe idare şube başkanları hakkında il Cumhuriyet başsavcısı veya başsavcivekili,

c) Diğerleri hakkında genel hükümlere göre yetkili ve görevli Cumhuriyet başsavcılığı,

tarafından yapılır.

Hazırlık soruşturması sırasında hakim kararı alınmasını gerektiren hususlarda; (a) bendinde sayılanlar için Yargıtay'ın ilgili ceza dairesine, (b) bendinde sayılanlar için il asliye ceza mahkemesine, diğerleri için genel hükümlere göre yetkili ve görevli sulh ceza hakimine başvurulur.

Yetkili ve görevli mahkeme

MADDE 13- Davaya bakmaya yetkili ve görevli mahkeme, 12 nci maddenin (a) bendinde sayılanlar için Yargıtayın ilgili ceza dairesi, (b) bendinde sayılanlar için il ağır ceza mahkemesi, diğerleri için genel hükümlere göre yetkili ve görevli mahkemedir.

Vekillerin durumu

MADDE 14- Bu Kanunun uygulanmasında vekiller, asillerin tabi olduğu usule tabidir.

Cumhuriyet başsavcılığınca re'sen dava açılacak haller

MADDE 15- Memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkındaki ihbar ve şikayetlerin garaz, kin veya mücerret hakaret için uydurma bir suç isnadı suretiyle yapıldığı hazırlık soruşturması sonucunda anlaşılır veya yargılama sonucunda sabit olursa haksız isnatta bulunanlar hakkında yetkili ve görevli Cumhuriyet başsavcılığınca re'sen soruşturmaya geçilir.

Memurlar ve diğer kamu görevlilerinin yukarıdaki fıkrada belirtilen durumlarda kamu davası açılması için Cumhuriyet başsavcılığına başvurma ve haksız isnatta bulunanlar hakkında genel hükümlere göre tazminat davası açma hakları saklıdır.

Memurin Muhakematı Hakkında Kanunu Muvakkata yapılan atıflar

MADDE 16- Kanunlarda Memurin Muhakematı Hakkında Kanunu Muvakkatın uygulanacağı belirtilen hallerde bu Kanun hükümleri uygulanır.

Kanunlarda Memurin Muhakematı Hakkında Kanunu Muvakkatın uygulanmayacağı belirtilen hallerde genel hükümler uygulanır.

Değiştirilen hükümler

MADDE 17- 22.01.1990 tarihli ve 399 sayılı Kanun Hükümünde Karamamenin 11 inci maddesinin (d) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

d) Teşebbüs genel müdürü ve yönetim kurulu üyelerinin görevlerini icra sırasında işledikleri suçlardan dolayı yargılanmaları, ilgili bakanın iznine bağlı olup; bu konuda Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun Hükümleri uygulanır.

----- Çimento İşveren Mevzuat Eki -----

R.G. 07 Aralık 1999- Sayı: 23899

Tebliğ

Maliye Bakanlığından:

VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞİ (SIRA NO:280)

Bilindiği üzere 4369 sayılı Kanunla Vergi Usul Kanununun ceza hükümleri ile uzlaşma hükümlerinde ve 4444 sayılı Kanun ile de uzlaşma hükümlerinde değişiklikler yapılmıştır.

Sözü edilen Kanunlarla vergi cezaları ile uzlaşma hükümlerinde yapılan değişikliklere ilişkin olarak aşağıdaki açıklamaların yapılmasına gerek duyulmuştur.

1.VERGİ CEZALARI

Kaçakçılık, ağır kusur ve kusur cezaları 01/01/1999 tarihi itibarıyla yürürlükten kaldırılmış, bu tarihten itibaren vergi ziyasına sebebiyet verenlere vergi ziyası cezası uygulanması öngörülmüştür. Usulsüzlük dereceleri ve cezalarına ilişkin 352 nci maddenin 1 inci derece usulsüzlüklerle ilgili bölümünde bazı değişiklikler yapılmış, belge düzenine uymayanlara kesilecek özel usulsüzlük cezalarının düzenlendiği 353 üncü maddeye 8, 9 ve 10 numaralı bentler eklenmiş ve bilgi verme, ibraz görevini yerine getirmeyenler ile Maliye Bakanlığınca getirilen zorunluluklara uymayanlara kesilecek özel usulsüzlük cezası mükerrer 355 inci maddede yeniden düzenlenmiştir.

Vergi cezalarında yapılan bu değişikliklere bağlı olarak ceza hükümlerine ilişkin genel esasların düzenlendiği 331, 333, 335, 336 ve 337 nci maddelerde ibare değişiklikleri yapılmıştır.

Kanuna eklenen geçici 21 inci madde ile de vergi cezalarına ilişkin hükümlerde yapılan değişikliklerinin uygulanma şekline açıklık getirilmiştir.

Buna göre, 01.01.1999 tarihinden önceki dönemlerde neden olunan vergi ziyası için ilgili vergilendirme döneminde yürürlükte bulunan hükümlere göre kaçakçılık, ağır kusur veya kusur cezalarından birisi kesilmek suretiyle işlem yapılacak, genel esaslar ile tekrür ve ceza indirimi uygulamalarında da değişikliklerden önceki hükümler dikkate alınacaktır. Örneğin 1997 yılına ilişkin olarak gelir vergisi yönünden 01.01.1999 tarihinden sonra yapılan bir vergi incelemesinde vergi ziyasına sebebiyet verildiğinin tespit edilmesi halinde, ziyaa uğratılan vergi için 1997 yılında uygulanmakta olan ve duruma uyan kaçakçılık, ağır kusur veya kusur cezalarından birisi kesilecektir.

Kesilecek bu ceza için tekrür hükümlerinin uygulanması, ceza indirimi talebinde bulunulması hallerinde de bu cezanın ilgili bulunduğu vergilendirme döneminde yürürlükte bulunan hükümlere göre işlem yapılacaktır.

1.1 Vergi Ziyası Suçu ve Cezası

Belirlenmiş fiiller ile matrah farkı gibi ölçülere göre nev'ileri belirlenen ve ziyaa uğratılan verginin üç katı, iki katı ve yüzde elli oranında kesilmekte olan kaçakçılık, ağır kusur ve kusur cezaları 01.01.1999 tarihinden geçerli olmak üzere yürürlükten kaldırılmış, bu tarihten itibaren neden olunan vergi ziyası için kesilecek cezaya "Vergi Ziyası Suçu ve Cezası" başlığı altında yeniden düzenlenen 344 üncü maddede yer verilmiştir.

Bu maddede, vergi ziyası suçunun tanımı yapılmış ve kesilecek vergi ziyası cezasının hesaplama şekli ile bu cezanın kaçakçılık suçları, bu suçlara iştirak ve kendiliğinden verilen beyannameler için ne şekilde uygulanacağına yer verilmiştir.

Bu hüküm uyarınca, vergi ziyası cezası; ziyaa uğratılan verginin bir katına, bu verginin kendi kanununda belirtilen normal vade tarihinden cezaya ilişkin ihbarnamenin düzenlendiği tarihe kadar geçen süre için, 112 nci maddeye göre, ziyaa uğratılan vergi tutarı üzerinden hesaplanan gecikme faizinin yarısının eklenmesi suretiyle hesaplanacaktır. Gecikme faizinin uygulanmasında ay kesirleri hesaplamaya dahil edilmeyecektir.

344 üncü maddede vergi ziyası cezasının hesaplanması cezaya ilişkin ihbarnamenin düzenlenme tarihine bağlanması nedeniyle, ihbarname düzenlenmesindeki gecikme, kesilecek vergi ziyası cezasının miktarı itibarıyla artmasına neden olacak, dolayısıyla mükellef aleyhine bir sonuç yaratacağıdır. Bu nedenle takdir komisyonu kararı veya vergi inceleme raporu üzerine kesilecek cezalarda; ihbarnamenin düzenlenmesinin gecikmesi halinde, idareden kaynaklanan bu gecikme nedeniyle mükelleflerin mağdur olmaları için, vergi ziyası cezasının hesaplanmasında takdir

komisyonu kararı veya inceleme raporunun vergi dairesi kayıtlarına girdiği tarihin esas alınması uygun görülmüştür.

ÖRNEK: Mükellef (A) nın Mayıs/1999 dönemine ilişkin katma değer vergisi beyanı aşağıdaki gibidir.

K.D.V matrahı	: 100.000.000.-TL
Hesaplanan K.D.V.	: 15.000.000.-TL
İndirilecek K.D.V.	: 25.000.000.-TL
Ödenmesi gereken K.D.V.	: -----
Sonraki döneme Devreden K.D.V.	: 10.000.000.-TL

Bu dönemle ilgili olarak yapılan inceleme sonucu mükellef tarafından katma değer vergisi matrahının 150.000.000.-lira eksik beyan edildiği ve ilgili dönem beyanının aşağıdaki gibi olması gerektiği tespit edilmiştir.

K.D.V matrahı	: 250.000.000.-TL
Hesaplanan K.D.V.	: 37.500.000.-TL
İndirilecek K.D.V.	: 25.000.000.-TL
Ödenmesi gereken K.D.V.	: 12.500.000.-TL
Sonraki döneme Devreden K.D.V.	: -----

Düzenlenen vergi inceleme raporu 27.10.1999 tarihinde ilgili vergi dairesine intikal ettirilmiştir. İlgili vergi dairesince mükellef (A) adına düzenlenecek vergi/ceza ihbarnamesinde vergi ziyası cezası; ziyaa uğratılan vergiye kendi kanununda belirtilen normal vade tarihi olan 25.06.1999 tarihine kadar geçen süre için (4 ay 2 günlük sürede, ay kesri dikkate alınmaksızın) 112 nci maddeye göre hesaplanan gecikme faizinin yarısının eklenmesi suretiyle [12.500.000 + (12.500.000 x ((4x12)/2x100))=] 15.500.000 lira olarak hesaplanacaktır.

Öte yandan, yapılan vergi incelemelerinde tarhiyat öncesi uzlaşma talebinde bulunulması halinde vergi ziyası cezası, ziyaa uğratılan vergi tutarı üzerinden bu verginin normal vade tarihi ile tarhiyat öncesi uzlaşma yapılacak gün arasında geçen süre esas alınmak suretiyle yukarıda açıklanan esaslar doğrultusunda vergi inceleme elamanlarınca hesaplanacaktır. Bu şekilde hesaplanacak vergi ziyası cezası ilgisine ve uzlaşma komisyonuna bildirilecektir. Ancak, uzlaşma gününün raporun düzenlenmesi sırasında belirlenmemiş olması nedeniyle cezanın inceleme elemanınca hesaplanmasının mümkün olmadığı veya verilen uzlaşma gününün çeşitli nedenlerle değiştirilmesinin gerektiği durumlarda vergi ziyası cezası uzlaşma komisyonu sekreteryası tarafından hesaplanacak ve ilgisine bildirilecektir.

1.1.1. Vergi Ziyasına Kaçakçılık Suçu Sayılan Fiillerle Sebebiyet Verilmesi Veya Bu Fiillere İştirak Hallerinde Kesilecek Ceza

Kaçakçılık suçları, 359 uncu maddede sayılmış olup bu fiillerden birisinin işlenmesi sonucu vergi ziyasına da sebebiyet verildiğinin tespit edilmesi halinde ziyaa uğratılan vergi için kesilecek vergi ziyası cezası, 344 üncü maddenin ikinci fıkrasına göre (Tebliğin 1.1. bölümünde yer alan örnekteki şekilde) hesaplanacak vergi ziyası cezasının üç katı tutarında olacaktır.

359 uncu maddede iki fıkra halinde sayılan kaçakçılık suçlarının işlenmesine iştirak edenlere kesilecek vergi ziyası ise, Tebliğin 1.1. bölümünde yer alan örnekteki şekilde) hesaplanacaktır.

Kaçakçılık suçu sayılan fiillerle vergi ziyasına sebebiyet verilmesi halinde bunlar için vergi ziyası cezası kesilmesi, bu fiilleri işleyenler hakkında hürriyeti bağlayıcı ceza uygulanmasına engel teşkil etmeyecektir.

1.1.2. Kendiliğinden Verilen Vergi Beyannameleri İçin Kesilecek Vergi Ziyası Cezası

Vergi ziyası cezasının düzenlendiği 344 üncü maddenin dördüncü fıkrasında, kanuni süreler geçtikten sonra verilen beyannameler için vergi ziyası cezasının yüzde elli oranında uygulanması öngörülmüştür. Kanuni süresinde verilmeyen

beyannameler, kanuni süresinde verilmekle beraber noksan tahakkuk ettirilen verginin tamamlanmasına ilişkin olarak verilen ek beyannameler ile kanuni süresince verilen beyannameye istinaden haksız yere iadesine sebebiyet verilen vergiler için verilen düzeltme beyannameleri bu fıkra kapsamında değerlendirilecektir.

Bu fıkra uyarınca kesilecek vergi vergi ziyai cezası ise maddenin ikinci fıkrasında belirtilen ve Tebliğin 1.1. bölümünde yer alan örnekte açıklandığı şekilde indirimli uygulanabilmesi için beyannamenin vergi incelemesine başlanılmasından veya olayın takdir komisyonuna intikal ettirilmesinden önce verilmiş olması gerekmektedir.

Bu hüküm beyan esasına dayanmayan vergilerde, 01.01.1999 tarihinden sonraki vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak kanuni süresi geçtikten sonra yapılan bildirimler üzerine kesilecek cezalar için de uygulanacaktır.

Pişmanlık talebiyle kabul edilen beyanname üzerinden tahakkuk eden vergi ile hesaplanan pişmanlık zammının ödeme süresi içinde ödenmemesi suretiyle pişmanlık hükmünün ihlal edilmesi halinde, bu beyannamenin kendiliğinden verilen beyanname olarak işleme tabi tutulması nedeniyle kesilecek vergi ziyai cezasının hesaplanmasında beyannamenin verildiği tarih esas alınacaktır.

Ayrıca, bu hükmün yürürlüğe girmesinden önceki vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak 01.01.1999 tarihi itibarıyla yürürlükten kaldırılan 350 nci madde uyarınca ziyaa uğratan verginin yüzde ellisi tutarında kusur cezası kesileceği tabidir.

1.2. Bilgi Verme ve İbraz Ödevini Yerine getirmeyenler İle Maliye Bakanlığınca Getirilen Zorunluluklara Uymayanlara Kesilecek Özel Usulsüzlük Cezası.

Bilgi vermektan çekinenler ile 257 nci madde hükmüne uymayanlara kesilecek özel usulsüzlük cezasının düzenlenmiş olduğu mükerrer 355 inci madde kapsamı genişletilmek suretiyle yeniden düzenlenmiştir.

29.07.1998 tarihinde yürürlüğe giren bu düzenlemeye göre; istenilen bilgileri vermeyenlere, muhafaza etmek zorunda oldukları defter ve belgelerle diğer kayıtlarını, yetkili makam ve memurların talebi üzerine ibraz etmeyenlere, yeminli mali müşavirlerce talep edilen defter, belge ve diğer kayıtlarını ibraz etmeyenlere, mükerrer 257 nci maddenin Bakanlığımıza verdiği yetkiye dayanılarak getirilen zorunluluklara uymayanlara ve kamu idare müesseselerinden istenilen bilgilerin verilmemesi halinde bunların yöneticilerine özel usulsüzlük cezası kesilecektir.

Bu madde uyarınca özel usulsüzlük cezası kesilebilmesi, kendiliğinden bilgi istenilene gönderilecek yazıda, süresinde bilgi verilmemesi veya eksik veya yanıltıcı bilgi verilmesi veya defter ve belgelerin süresinde ibraz edilmemesi halinde uygulanacak müeyyidenin açıklanmış olması halinde mümkün olacaktır.

Ceza kesilmesine rağmen bilgi ve ibraz ödevini yerine getirmeyenlere yeniden süre verilerek bu mecburiyetlerin yerine getirilmesi tebliğ edilecek, verilen süre içinde bu mecburiyetlerin yerine getirilmemesi halinde ise, daha önce kesilen özel usulsüzlük cezası bir kat artırılmak suretiyle uygulanacaktır.

Ancak, vergi incelemesine yetkili olanlarca inceleme yapılmak üzere istenilen defter ve belgelerin verilen süre içinde ibraz edilmemesi hali 30 uncu maddenin 3. numaralı bendi uyarınca re'sen takdiri gerektirdiğinden, ilgili dönem vergi matrahı belirlenerek rapora bağlanacaktır. Dolayısıyla vergi incelemelerinde defter ve belgelerin ibrazı için ikinci defa süre verilmesi ve vergi matrahının belirlenmesine ilişkin raporun düzenlenmesi için bu sürenin beklenilmesi gerekmektedir.

Öte yandan, özel usulsüzlük cezası kesilmesine rağmen bilgi vermektan çekinenler ile 257 nci madde hükmüne uymayanlara ceza mahkemelerince hükmolunacak para ve

hapis cezalarının düzenlendiği 361 inci madde 29.07.1998 tarihi itibarıyla yürürlükten kaldırılmıştır.

2. UZLAŞMA

Uzlaşma hükümlerinde 4369 sayılı Kanunla yapılan ve 01.01.1999 tarihinde yürürlüğe giren değişikliklerle yalnızca vergi aslının tarhiyat öncesi veya tarhiyat sonrası uzlaşmaya konu olabileceği belirlenmiş ve vergi ziyai cezasının ise uzlaşılan vergi tutarına göre düzeltileceği hükmüne yer verilmiştir.

Öte yandan, 4444 sayılı Kanunla, Vergi Usul Kanununun uzlaşma hükümlerinin düzenlendiği bölümün Ek 1 ve Ek 11 inci maddelerinde değişiklikler yapılmıştır.

Bu değişikliklerle, kaçakçılık suçlarından veya bu suçlara iştiraktan dolayı 344 üncü maddenin üçüncü fıkrası uyarınca kesilen vergi ziyai cezaları ile bunlara ilişkin vergiler hariç olmak üzere; ikmalen, re'sen veya idarece tarh edilen vergilerle bunlara ilişkin vergi ziyai cezaları 14.08.1999 tarihinden itibaren gerek tarhiyat öncesi, gerek tarhiyat sonrası uzlaşma kapsamına alınmıştır.

Uzlaşma hükümlerinde 4369 ve 4444 sayılı Kanunlarla yapılan değişiklikler göz önüne alındığında; 01.01.1999-14.08.1999 tarihleri arasındaki dönemler için 344 üncü maddenin üçüncü fıkrası uyarınca vergi ziyai cezası kesilen tarhiyatlarla ilgili olarak yalnızca vergi aslı, tarhiyat öncesi veya tarhiyat sonrası uzlaşmalara konu yapılabilecektir. Uzlaşılan vergi aslına göre de vergi ziyai cezaları düzeltilecektir. Ancak, Vergi Usul Kanununun geçici 23 üncü maddesi hükmü uyarınca bu dönemler için 344 üncü maddenin ikinci fıkrası hükmüne göre vergi ziyai cezası kesilen tarhiyatlarda ise hem vergi aslı hem vergi ziyai cezası tarhiyat öncesi veya tarhiyat sonrası uzlaşmaya konu edilebilecektir. Diğer taraftan kendiliğinden verilen beyannameler için yüzde elli oranında kesilecek vergi ziyai cezası da tarhiyat sonrası uzlaşmaya konu olabilecektir.

Tebliğ olunur.

----- Çimento İşveren Mevzuat Eki -----

R.G. 11 Aralık 1999- Sayı: 23903

Bakanlar Kurulu Kararı

Karar Sayısı: 99/13625

1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu ile 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanunu'na göre aylık almakta olanların aylıklarından 01.01.2000 tarihinden geçerli olmak üzere 2000 yılında % 10 oranında sağlık sigortası primi kesilmesi; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının 02.11.1999 tarihli ve 6705 sayılı yazısı üzerine, 1479 sayılı Kanun'un geçici 7 nci maddesi ve 2926 sayılı Kanun'un Ek 1 inci maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 08.11.1999 tarihinde kararlaştırılmıştır.

**Süleyman DEMİREL
CUMHURBAŞKANI**

----- Çimento İşveren Mevzuat Eki -----

R.G. 12 Aralık 1999 - Sayı: 239904

Tebliğ

Maliye Bakanlığından:**MUHASEBAT GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
GENEL TEBLİĞİ
SIRA NO (570)**

Bilindiği üzere, 21.06.1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanununun, 02.11.1999 tarihli ve 4459 sayılı Kanunla eklenen geçici 37nci maddesinde, bedelli askerlik yapmak isteyen yükümlülerin askerlik için başvuru, bedel ödeme, temel askerlik eğitimi, özlük hakları, terhis işlemleri, bedelin toplanması ve iadesiyle ilgili hükümlere yer verilmiş, 12.11.1999 tarihli ve 99/13584 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla da geçici 37 nci maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir.

Söz konusu Bakanlar Kurulu Kararının 11 inci maddesinde geri ödemeye ilişkin diğer usul ve esaslar, 16 ncı maddesinde de ödenek kaydı ve ödenek kullanımına ilişkin hususlar Maliye Bakanlığınca çıkarılacak bir tebliğ ile belirlenir denilmektedir. Söz konusu karara göre uygulamanın aşağıda belirtildiği şekilde yürütülmesi uygun görülmüştür.

1- YÜKÜMLÜLERCE YAPILACAK İŞLEMLER

1111 sayılı Askerlik Kanununun geçici 37 nci maddesinde öngörülen bedelli askerlik şartlarını taşıyan yükümlüler bu haktan yararlanabilmek için;

- Yurt içinde askerlik şubesi başkanlıklarına,
 - Yabancı ülkelerde Türkiye Cumhuriyeti Konsolosluklarına,
 - Hükümlü, tutuklu veya gözetim altında bulunanlar, buldukları yer Cumhuriyet Savcılıklarına
- Başvuracaklardır.

Yükümlüler, askerlik şubeleri veya konsolosluklardan alacakları ödemeleri gereken bedel miktarı ve bedelin yatırılacağı banka hesabını gösteren belge ile ödemelerini Maliye Bakanlığı Merkez Saymanlık Müdürlüğünün T.C. Ziraat Bankası Merkez Şubesindeki 30103/68931-3 nolu "bedelli Askerlik Özel Döviz Tevdiat Hesabı" na yaparak, alacakları dekont veya makbuz aslını başvuru sırasında yukarıda belirtilen makamlara teslim edeceklerdir.

1- MALİYE BAKANLIĞI MERKEZ SAYMANLIK MÜDÜRLÜĞÜNCE YAPILACAK İŞLEMLER

Bedelli Askerlik Özel Döviz Tevdiat Hesabında toplanan miktarların bütçeleme işlemleri Bakanlığımızın talimatı ile başlayacaktır.

Bakanlığımızca, Maliye Bakanlığı Merkez Saymanlık Müdürlüğüne konu ile ilgili olarak talimat verildikçe özel gelir kaybının yapılacağı tarihteki Alman Markının Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz alış kuru esas alınarak hesaplanacak Türk Lirası karşılığı Banka Hesabına borç, Bütçe Gelirleri Hesabına (3410- Bedelli Askerlik Özel Gelir Yardımcı Hesabı) alacak kaydedilecek ve söz konusu tutarların Saymanlığın banka cari hesabına aktarılması sağlanacaktır. Saymanlıka özel gider kaydedilen tutarlar özel ödenek kaydı yapılmak üzere Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü ile Muhasebat Genel Müdürlüğüne birer yazı ile bildirilecektir.

2- GERİ ÖDEMeye İŐLİŐİN İŞLEMLER

99/13584 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının "Geri Ödeme" ile ilgili 11 inci maddesi gereğince;

- 10 uncu madde hükmüne göre, bedel, askerlik hizmeti kapsamından çıkarılanlara, bedel ve temel askerlik eğitimine ilişkin yükümlülüklerini tamamlamadan istekleri ile vazgeenlere; askerlik

- hizmetlerini, tabi oldukları statüye göre yerine getirmelerini müteakip,
- Temel askerlik eğitimini tamamlamadan ölen veya askerliğe elverişsiz hale gelenlere ise, bu durumlarının belirlenmesini müteakip Geri ödeme yapılacaktır.

Bedelin geri ödenmesinde yerli askerlik şubesi, yükümlünün durumunu (a) ve (b) fıkraları çerçevesinde inceledikten sonra, tahakkuk tarihindeki Alman Markının Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden hesaplanacak Türk Lirası karşılığını yükümlüye geri ödemeyi gerektiren belge ile birlikte paranın ödendiğini gösteren dekont veya makbuzun bir nüshasını tasdik etmek suretiyle Tahakkuk Müzekkeresi ve Verile Emrine ekleyerek tahakkuk ettirecek; askerlik şubesinin ödemeler yönünden bağlı olduğu saymanlıka da bu tahakkuk Bakanlığımız bütçesinin "950.05.3.350-900-Diğer Özel Kanunlar Gereğince Yapılacak İadeler" tertibinden ödeme emri aranmaksızın yükümlülerin kendilerine, vekillerine veya kanuni mirasçılarına ödenek bilahare Bakanlığımızdan ödenek talebinde bulunacaktır.

Tebliğ olunur.

----- Çimento İşveren Mevzuat Eki -----

R.G. 15 Aralık 1999- Sayı: 23907

Tebliğ

Hazine Müsteşarlığından:**YATIRIMLARDA DEVLET YARDIMLARI VE YATIRIMLARI TEŞVİK FONU ESASLARI HAKKINDA KARARIN UYGULANMASINA İŐLİŐİN TEBLİĞDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İŐLİŐİN TEBLİĞ**

(Tebliğ No: 99/2)

Madde 1- 06.05.1998 tarihli ve 23334 Resmi Gazete'de yayımlanan 98/1 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları ve Yatırımları Teşvik Fonu esasları Hakkında Kararın Uygulanmasına İŐlİŐİN Tebliğe geçici 8 inci madde ilave edilmiştir.

"**Geçici Madde 8-** Deprem nedeniyle tabii afet bölgesi ilan edilen yerlerdeki yatırımcıların mağduriyetlerinin giderilmesini teminen, 14.01.1993 tarihli ve 93/4000 sayılı, 26.12.1994 tarihli ve 94/6411 sayılı ve 23.02.1998 tarihli ve 98/10755 sayılı Kararlara istinaden Fon Kaynaklı Kredi desteği ihtiva etmeyen ve sektörel kısıtlama olmayan konularda düzenlenmiş teşvik belgelerini haiz yatırımcıların, bu Tebliğin yayımı tarihine kadar yatırıma başlanmamış olması nedeniyle teşvik belgesi iptal edilmiş olanlar dahil, 23.02.1998 tarihli ve 98/10755 sayılı Kararın yürürlük süresi içinde müracaat etmeleri halinde bir defaya mahsus olmak üzere proje bazında ek süre verilerek yatırım yeri, konusu deđiŐikliđi talepleri değerlendirilerek uygun görülebilir.

Bu kapsamda süre uzatımı verilerek yatırım yeri ve talep edilmesi halinde konusu değiştirilen teşvik belgelerine ilişkin yatırımların normal veya kalkınmada öncelikli yörelerde zemin etütleri yapılarak depreme dayanıklılığı resmi belgelerle tevsik edilmiş yerlerde ve depreme dayanıklı inşaatlarda gerçekleştirilmesi gerekmektedir."

Madde 2- Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3- Bu Tebliğ hükümlerini Hazine Müsteşarlığının bağlı bulunduğu Devlet Bakanı yürütür.

----- Çimento İşveren Mevzuat Eki -----**R.G. 16 Aralık 1999- Sayı: 23908****Tebliğler****Maliye Bakanlığından:****MOTORLU TAŞITLAR VERGİSİ
GENEL TEBLİĞ
SERİ NO:16**

Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun, 3946 sayılı kanunun 35 inci maddesi ile değiştirilen 10 uncu maddesinde;

"...

Her takvim yılı başından geçerli olmak üzere önceki yılda uygulanan vergi miktarları o yıl için Vergi Usul Kanunu hükümleri uyarınca tespit ve ilan olunan yeniden değerlendirme oranında artırılır.(...)

Bu suretle hesaplanan ve ödenmesi gereken vergi miktarlarında 10.000 liranın, (III) sayılı Tarife için ödenecek vergi miktarlarının hesaplanmasında ise 1.000 liranın altındaki tutarlar dikkate alınmaz. " hükmüne yer verilmiştir.

1999 yılı için yeniden değerlendirme oranı % 52,1 olarak tespit edilmiş ve 279 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel tebliği ile ilan edilmiştir.

Buna göre, motorlu taşıtlar vergisi 01.01.2000 tarihinden itibaren aşağıdaki tarifelere göre tahsil edilecektir.

a) Otomobil, kaptıkaçtı, panel ve arazi taşıtları aşağıdaki (I) sayılı tarifeye göre vergilendirilecektir.(*)

Bu hadler, 1 nci derece lüks otomobiller için 3 kat, II nci derece lüks otomobiller için 2 kat ve III üncü derece lüks otomobiller için 1,5 kat olarak uygulanacaktır.

Lüks uygulaması, 11 Seri No.lu Motorlu Taşıtlar Vergisi Genel Tebliğinde belirtilen esaslara göre yapılacaktır.

b) (I) sayılı tarifede yazılı taşıtlar dışında kalan motorlu kara taşıtları, aşağıdaki (II) sayılı tarifeye göre vergilendirilecektir.(*)

c) Özel amaçla kullanılan yat, kotra ve her türlü motorlu tekneler aşağıdaki (III) sayılı tarifeye göre vergilendirilecektir. (*)

d) Uçak ve helikopterler (Türk kuşu, Türk Hava Kurumuna ait olanlar hariç) aşağıdaki (IV) sayılı tarifeye göre vergilendirilecektir.(*)

(*) Tarifeler için Resmi Gazeteye bakınız.

----- Çimento İşveren Mevzuat Eki -----**Maliye Bakanlığından:****TAŞIT ALIM VERGİSİ
GENEL TEBLİĞ
SERİ NO:22**

Finansman Kanununun 3946 sayılı Kanunun 34 üncü maddesi ile değiştirilen taşıt alım vergisi ile ilgili 10 uncu maddesinde,

"...

Her takvim yılı başından geçerli olmak üzere önceki yılda uygulanan vergi miktarları o yıl için Vergi Usul Kanunu hükümleri uyarınca tespit ve ilan olunan yeniden değerlendirme oranında artırılır.(...)

Bu suretle hesaplanan ve ödenmesi gereken vergi miktarlarında 10.000 liranın (IV) sayılı tarife için ödenecek vergi

miktarlarının hesaplanmasında ise 1.000 liranın altındaki tutarlar dikkate alınmaz." hükmüne yer verilmiştir.

1999 yılı için yeniden değerlendirme oranı % 52.1 olarak tespit edilmiş ve 279 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel tebliği ile ilan edilmiştir.

Buna göre, taşıt alım vergisi 01.01.2000 tarihinden itibaren aşağıdaki tarifelere göre tahsil edilecektir.

a) Otomobil, kaptıkaçtı, panel ve arazi taşıtları aşağıdaki (I) sayılı tarifeye göre vergilendirilecektir.(*)

Bu hadler, 1 nci derece lüks otomobiller için 3 kat, II nci derece lüks otomobiller için 2 kat ve III üncü derece lüks otomobiller için 1,5 kat olarak uygulanacaktır.

Lüks uygulaması, 11 Seri no.lu Motorlu Taşıtlar Vergisi Genel Tebliğinde belirtilen esaslara göre yapılacaktır.

b) (I) sayılı tarife kapsamı dışında kalan motorlu kara taşıtlarından minibus ve otobüslere trolleybus, kamyon, kamyonet, çekici ve benzerleri aşağıdaki (II) sayılı tarifeye göre vergilendirilecektir.(*)

c) Motosikletler (motorlu bisikletler dahil), yük ve yolcu motosikletleri ile triportörler aşağıdaki (III) sayılı tarifeye göre vergilendirilecektir.(*)

d) Traktörler ve özel amaçla kullanılan yat, kotra ve her türlü motorlu tekneler aşağıdaki (IV) sayılı tarifeye göre vergilendirilecektir.(*)

e) Uçak ve helikopterler (Türk kuşu, Türk Hava Kurumuna ait olanlar hariç) aşağıdaki (V) sayılı tarifeye göre vergilendirilecektir.(*)

Tebliğ olunur.

(*) Tarifeler için Resmi Gazeteye bakınız.

----- Çimento İşveren Mevzuat Eki -----**Maliye Bakanlığından:****BELEDİYE GELİRLERİ KANUNU
GENEL TEBLİĞİ
(SERİ NO:26)**

Bilindiği üzere, 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun mükerrer 44 üncü maddesinde çevre temizlik vergisinin katı atıklar için maddede yer alan tarifeye göre aylık olarak hesaplanması öngörülmekte, anılan maddenin beşinci fıkrasında da:

"Tarifede yer alan tutarlar; önceki yılda uygulanan tutarlara, bunların Vergi Usul Kanunu hükümleri uyarınca belirlenen yeniden değerlendirme oranının yarısı ile çarpılması sonucu bulunacak tutarın eklenmesi suretiyle her yıl yeniden belirlenir. Verginin belirlenmesinde 1000 liraya kadar olan tutarlar atılır." hükmü yer almaktadır.

Bakanlığımızca, 1999 yılı için uygulanacak yeniden değerlendirme oranı, 279 Sıra No.lu Vergi Usul Kanun Genel tebliği ile % 52.1 olarak tespit ve ilan edilmiştir.

Buna göre yeniden değerlendirme oranının yarısı olan % 26.05 oranının tatbiki sonucunda 2000 yılında katı atıklar için uygulanması gereken aylık çevre temizlik vergisi tutarları aşağıda gösterilmiştir.

Bina Grupları	1. derece	2. derece	3. derece	4. derece	5. derece
1. Grup	38,551,000	30,841,000	23,130,000	19,273,000	15,418,000
2. Grup	23,130,000	19,273,000	15,418,000	11,561,000	7,707,000
3. Grup	15,418,000	13,486,000	11,561,000	7,707,000	5,776,000
4. Grup	7,707,000	6,162,000	4,618,000	3,076,000	1,535,000
5. Grup	4,618,000	3,849,000	3,076,000	1,923,000	1,149,000
6. Grup	2,309,000	1,923,000	1,525,000	1,149,000	763,000
7. Grup	763,000	612,000	455,000	375,000	185,000

Diğer taraftan, 93/5105 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 7 nci maddesine göre, tarifedeki vergi miktarı; büyük şehir belediye sınırları içinde bulunanlar hariç olmak üzere kalkınmada öncelikli yörelerdeki belediyeler ile nüfusu 5.000'den az olan belediyelerde % 50 indirimli uygulanacaktır.

Tebliğ olunur.

----- Çimento İşveren Mevzuat Eki -----

Maliye, Bayındırlık ve İskan Bakanlığından:

EMLAK VERGİSİ KANUNU GENEL TEBLİĞİ (SERİ NO:27)

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun 10 uncu maddesinde;

"Bina Vergisi, mükelleflerin yazılı beyanı üzerine tarh ve tahakkuk ettirilir.

Şu kadar ki, mükelleflerin beyan edecekleri değerler Maliye ve Bayındırlık Bakanlıklarınca müştereken tespit ve ilan edilecek bina metrekare normal inşaat maliyet bedelleriyle bu kanunun 20 nci maddesine göre bulunacak arsa veya arsa payı değeri alınarak, 31 inci madde uyarınca hazırlanmış bulunan tüzük hükümlerinden yararlanmak suretiyle hesaplanacak maliyet bedelinden düşük olamaz..."

hükmü yer almaktadır.

Bu hüküm ve söz konusu tüzük uyarınca emlak vergisine esas olmak üzere 2000 yılında uygulanacak bina metrekare normal inşaat maliyet bedelleri, Bakanlığımız ile Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca bu Tebliğ ekinde yer alan cetvelde belirtilen tutarlarda tespit edilmiştir.

Tebliğ olunur.

EKİ: 3 Cetvel.

----- Çimento İşveren Mevzuat Eki -----

Maliye Bakanlığından:

EMLAK VERGİSİ KANUNU GENEL TEBLİĞİ (SERİ NO:28)

Bilindiği üzere, 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun 4444 sayılı Kanunla değişik 29 uncu maddesinin üçüncü fıkrasında, "Genel beyan dönemi veya vergi değerini tadil eden sebeplerin mevcudiyeti halinde mükellefiyetin başlangıç yılını takip eden yıllarda emlak vergisi matrahı, her yıl bir önceki yıl matrahının Vergi Usul Kanunu hükümleri uyarınca aynı yıl için tespit edilen yeniden değerlendirme oranının yarısı nispetinde artırılmak suretiyle bulunur.", aynı maddenin beşinci fıkrasında da, "Ek süreye rağmen beyanname verilmemesi halinde, 32 nci maddeye göre belirlenen matrahlar hakkında da, ilgili bulunduğu yılı takip eden yıllarda aynı işlem yapılır..." hükmü yer almaktadır.

Emlak Vergisi Kanununun geçici 18 inci maddesinin üçüncü fıkrasında ise "Mükelleflerin 2000 yılı emlak vergisi matrahları, bu madde hükümleri de dikkate alınmak suretiyle

ile bu Kanunun değişik 29 uncu maddesi hükümlerine göre belirlenir." denilmektedir.

Bakanlığımızca, 1999 yılında uygulanacak yeniden değerlendirme oranı 279 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel tebliği ile % 52,1 olarak tespit ve ilan edilmiştir.

Buna göre, mükelleflerin 2000 yılı bina, arsa ve arazi vergisi matrahları; 01.11.1999-31.12.1999 tarihleri arasında beyanını yenileyen mükelleflerin yeni beyan ettikleri vergi değeri dikkate alınarak bulunan miktarların, beyanını yenilenmeyenlerin ise 1999 yılı matrahlarının, yeniden değerlendirme oranının yarısı olan % 26.05 oranında artırılması suretiyle bulunacak tutarlar olacaktır.

Tebliğ olunur.

----- Çimento İşveren Mevzuat Eki -----

Maliye Bakanlığından:

VERASET VE İNTİKAL VERGİSİ KANUNU GENEL TEBLİĞİ (SERİ NO:30)

Bilindiği üzere, 7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu'nun istisnalar ile ilgili 4 üncü maddesinin son fıkrasında, "(b), (d) ve (e) bentlerine göre, her bir takvim yılında uygulanacak istisna hadleri, önceki yılda uygulanan istisna hadlerine bu yıla ilişkin olarak Vergi Usul Kanunu hükümleri uyarınca belirlenen yeniden değerlendirme oranında artış yapılmak suretiyle tespit olunur. Artırım sırasında 1 milyon liraya kadar olan tutarlar dikkate alınmaz." hükmüne yer verilmiştir.

Anılan Kanun'un 16'ncı maddesinin son fıkrasında da "Vergi tarifesinin matrah dilim tutarları, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak Vergi Usul Kanunu uyarınca belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılmak suretiyle uygulanır. Bu şekilde hesaplanan dilim tutarlarının yüzde 5'ini aşmayan kesirler dikkate alınmaz." denilmektedir.

Bakanlığımızca, 1999 yılı için yeniden değerlendirme oranı % 52.1 olarak tespit edilerek 279 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile ilan edilmiş bulunmaktadır.

Buna göre, 01.01.2000 tarihinden itibaren Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu'nun 4 üncü maddesinin (b), (d) ve (e) bentlerinde yer alan istisna tutarları;

- Evlatlıklar dahil, furuğ ve eşleri her birine isabet eden miras hisselerinde 13.946.000.000.- lira (furuğ bulunmaması halinde eşe isabet eden miras hissesinin 27.907.000.000.-lira.)
 - İvazsız suretle meydana gelen intikallerde 323.000.000.- lira.
 - Para ve mal üzerine düzenlenen yarışma ve çekilişlerde kazanılan ikramiyelerde 323.000.000.- lira.
- olarak alınacaktır.

İvazsız surette vaki intikallerden, istisna haddi altında kalanlar için; gereksiz yere vergi dairelerinin iş yükünün artmasına neden olunmaması ve mükelleflere külfet yüklenmemesi bakımından beyanname verilmesine gerek bulunmamaktadır.

Diğer taraftan, 7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu'nun değişik 16'ncı maddesinde yer alan vergi tarifesi matrah dilim tutarları 01.01.2000 tarihinden geçerli olmak üzere yukarıda belirtilen yeniden değerlendirme oranında artırılmak suretiyle tespit edilmiştir. Bu nedenle, 01.01.2000 tarihinden itibaren veraset yolu ile veya ivazsız surette meydana gelen intikallerde vergi, aşağıdaki tarifeye göre hesaplanacaktır.

		Veraset yoluyla İntikallerde Vergi oranı (yüzde)	İvazsız İntikallerde Vergi oranı (yüzde)
	Matrah	1	10
İlk	25.000.000.000.-lira için	3	15
Sonra gelen	53.000.000.000.-lira için	5	20
Sonra gelen	107.000.000.000.-lira için	7	25
Sonra gelen	215.000.000.000.-lira için		
Matrahın	400.000.000.000.-lirayı aşan bölümü için	10	30

Tebliğ olunur.

----- Çimento İşveren Mevzuat Eki -----

Maliye Bakanlığından:

**HARÇLAR KANUNU
GENEL TEBLİĞİ
(SERİ NO: 36)**

492 sayılı Harçlar Kanununun 4369 sayılı Kanun ile değiştirilen mükerrer 138 inci maddesinde,

"

Her takvim yılı başından geçerli olmak üzere önceki yılda uygulanan maktu harçlar (maktu ve nispi harçların asgari ve azami miktarlarını belirleyen hadler dahil) o yıl için tespit ve ilan olunan yeniden değerlendirme oranında artırılır.

Bu suretle hesaplanan harç miktarlarında 10.000 lira kesirleri nazara alınmaz."

hükmüne yer verilmiş, bu maddenin son paragrafında ise Bakanlar Kurulu, bu Kanuna bağlı tarifelerde yer alan nispi harçları bir katına kadar artırmaya yetkili kılınmıştır.

Bakanlığımızca 1999 yılı için yeniden değerlendirme oranı % 52.1 olarak tespit edilmiş ve 279 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile ilan edilmiş bulunmaktadır.

Buna göre, 492 sayılı Kanunun mükerrer 138 inci maddesi hükmü gereğince, Kanuna bağlı tarifelerde yer alan ve 34 Seri No.lu Harçlar Kanunu Genel Tebliği ile tespit edilen maktu harçlar (maktu ve nispi harçların asgari ve azami miktarlarını belirleyen hadler dahil), yeniden değerlendirme oranında, nispi harçlar ise 30.11.1999 gün ve 23892 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 99/13644 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile % 25 nispetinde artırılmış ve 01.01.2000 tarihinden itibaren uygulanacak miktarları Tebliğ ekindeki tarifelerde gösterilmiştir.

Ekli 2, 5 ve 7 sayılı tarifelerin bazı pozisyonlarında, (beher rüsum tonilatostundan gibi), birim değer üzerinden alınacak maktu harç tutarları yer almaktadır. Sözü edilen maktu harç tutarlarının, toplam değere tatbiki sonucu bulunacak olan ve asgari ve azami hadler arasında kalan harcın 10.000 lira kesirleri de tahsil edilmeyecektir.

Tebliğ olunur.(*).

(*) 1, 2, 3, 4,, 5, 6, 7, 8, ve 9 Sayılı Tarifeler için Resmi Gazete'ye bakınız.

----- Çimento İşveren Mevzuat Eki -----

Maliye Bakanlığından:

**DAMGA VERGİSİ KANUNU
GENEL TEBLİĞİ
(SERİ NO:37)**

488 Sayılı Damga Vergisi Kanununun mükerrer 30 uncu maddesinin birinci fıkrasında "... Her takvim yılı başından geçerli olmak üzere önceki yılda uygulanan maktu vergiler (maktu ve nispi vergilerin asgari ve azami miktarlarını belirleyen hadler dahil) o yıl için tespit ve ilan olunan yeniden değerlendirme oranında artırılır. Bu suretle hesaplanan vergi miktarlarında 10.000 lira kesirleri nazara alınmaz." denilmiş, 14 üncü maddesinin birinci fıkrasında da, "Kağıtların Damga Vergisi bu Kanuna ekli (I) sayılı tabloda yazılı nispet veya miktarlarda alınır. Şu kadar ki her bir kağıt için hesaplanacak vergi tutarı (I) sayılı tabloda yer alan sınırlamalar saklı kalmak üzere 355.600.000.000 lirayı aşamaz. Bir önceki yılda uygulanan bu azami tutar, her takvim yılı başından geçerli olmak üzere, o yıl için tespit ve ilan olunan yeniden değerlendirme oranında artırılır." hükmüne yer verilmiştir.

Bakanlığımızca 1999 yılı için yeniden değerlendirme oranı % 52.1 olarak tespit edilmiş ve 279 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği" ile ilan edilmiş bulunmaktadır.

Buna göre, 488 sayılı Kanunun mükerrer 30 uncu maddesinin birinci fıkrası hükmü gereğince, Kanuna ekli (I) sayılı tabloda yer alan ev 34 Seri No.lu Damga Vergisi Kanunu Genel Tebliği ile tespit edilen maktu vergiler (maktu ve nispi vergilerin asgari ve azami miktarlarını belirleyen hadler dahil), yeniden değerlendirme oranında artırılmış ve 01.01.2000 tarihinden itibaren uygulanacak miktarları Tebliğ ekindeki (I) sayılı tabloda gösterilmiş, ayrıca aynı tabloya 99/13142 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 16.08.1999 tarihinden geçerli olmak üzere % 25 oranında artırılan nispi vergi miktarları da işlenmiştir.

Diğer taraftan, anılan Kanunun 14 üncü maddesinin birinci fıkrası hükmü çerçevesinde 35 Seri No.lu Damga Vergisi Kanunu Genel Tebliği ile belirlenen üst sınır yeniden değerlendirme oranında artırılmış ve 01.01.2000 tarihinden itibaren 540.867.600.000 Türk Lirası olmuştur.

Tebliğ olunur.(*).

(*) (I) Sayılı Tablo için Resmi Gazete'ye bakınız.

----- Çimento İşveren Mevzuat Eki -----

Maliye Bakanlığından:

**GELİR VERGİSİ GENEL TEBLİĞİ
SERİ NO:228**

Gelir Vergisi Kanununun 31 ve 103 üncü maddelerinde yer alan maktu had ve tutarlar aynı Kanunun 31 ve mükerrer 123 üncü maddelerinin verdiği yetkiye istinaden Bakanlar Kurulunca artırılmıştır.

Gelir Vergisi Kanununun 21, 23/8 ve ek 2 nci maddelerinde yer alan ve 1999 yılında uygulanan maktu had ve tutarlar ise aynı Kanunun mükerrer 123 üncü maddesi hükmü uyarınca, 01.01.2000 tarihinden itibaren Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre 1999 yılı için tespit edilen yeniden değerlendirme oranında artırılarak uygulanacaktır.

Yukarıda belirtilen maddelerde yer alan maktu had ve tutarlara ilişkin olarak aşağıdaki açıklamaların yapılması gerekli görülmüştür.

1- Gayrimenkul Sermaye İratlarında Uygulanan İstisna Tutarı

Gelir Vergisi Kanununun 21 inci maddesinde yer alan ve 1999 yılında elde edilen mesken kira gelirleri için 420 milyon lira olarak uygulanan istisna tutarı, 2000 yılında elde edilen kira gelirleri için 630 milyon lira olarak uygulanacaktır.

2- Hizmet Erbabına İşyeri veya İşyerinin Müştemilatı Dışında Kalan Yerlerde Yemek Verilmek

Suretiyle Sağlanan Menfaatlere İlişkin İstisna Tutarı

Gelir Vergisi Kanununun 23 üncü maddesinin 8 numaralı bendinde yer alan, işverenlerce işyeri veya işyerinin müştemilatı dışında kalan yerlerde hizmet erbabına yemek verilmek suretiyle sağlanan günlük 1.400.000 liralık yemek bedeline ilişkin istisna tutarı, 01.01.2000 tarihinden itibaren 2.100.000 lira olarak uygulanacaktır.

3- Yatırım İndirimi Uygulamasında Esas Alınacak Asgari Yatırım Tutarları

Gelir Vergisi Kanununun ek 2 nci maddesinde yer alan teşvik belgeli yatırımlara ait en az yatırım tutarları; 01.01.2000 tarihinden itibaren ticari ve sınai yatırımlar için 76 milyar, zirai yatırımlar için 15 milyar lira olarak uygulanacaktır.

4- Özel İndirim Tutarları

Gelir Vergisi Kanununun 31 inci maddesinde yer alan özel indirim tutarları 27.11.1999 tarih ve 99/13645 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 01.01.2000 tarihinden itibaren uygulanmak üzere günde 625.000, ayda 18.750.000, yılda 225.000.000 lira olarak yeniden tespit edilmiştir.

Özel indirim tutarları; Adıyaman, Batman, Bingöl, Bitlis, Diyarbakır, Elazığ, Hakkari, Mardin, Muş, Siirt, Şırnak, Tunceli ve Van illerinde günde 875.000, ayda 26.500.000, yılda 315.000.000 lira olarak uygulanacaktır.

5- Gelir Vergisi Tarifesi

Gelir Vergisi Kanununun 103 üncü maddesinde yer alan vergi tarifesi, 2000 takvim yılı gelirlerine uygulanmak üzere, gelir dilimleri tutarları artırılmak suretiyle 27.11.1999 tarih ve 99/13645 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yeniden düzenlenmiştir.

Diğer yandan, 4444 sayılı Kanun ile Gelir Vergisi Kanununa eklenen geçici 57 nci madde hükmü uyarınca, 2000 yılı gelirlerinin (ücretler hariç) vergilendirilmesinde 103 üncü maddede yer alan tarifenin mükerrer 123 üncü maddeye göre belirlenen gelir dilimlerine karşılık gelen vergi oranları beş puan artırılmak suretiyle uygulanacaktır.

Buna göre, 2000 takvim yılına ilişkin gelir vergisine tabi ücretler,

2.500.000.000 liraya kadar.....	:%15
6.250.000.000 liranın 2.500.000.000 lirası için 375.000.000 lira, fazlası.....	:%20
12.500.000.000 liranın 6.250.000.000 lirası için 1.125.000.000.lira, fazlası.....	:%25
31.250.000.000 liranın 12.500.000.000 lirası için 2.687.500.000 lira, fazlası	:%30
62.500.000.000 liranın 31.250.000.000 lirası için 8.312.500.000 lira, fazlası.....	:%35
62.500.000.000 liradan fazlasının 62.500.000.000 lirası için 19.250.000.000 lira fazlası.....	:%40
oranında vergilendirilecektir.	
2000 takvim yılına ilişkin ücret dışındaki gelir vergisine tabi gelirler ise,	
2.500.000.000 liraya kadar.....	:%20
6.250.000.000 liranın 2.500.000.000 lirası için 500.000.000 lira, fazlası.....	:%25
12.500.000.000 liranın 6.250.000.000 lirası için 1.437.500.000.lira, fazlası.....	:%30

31.250.000.000 liranın 12.500.000.000 lirası için 3.312.500.000 lira, fazlası:%35

62.500.000.000 liranın 31.250.000.000 lirası için 9.875.000.000 lira, fazlası.....:%40

62.500.000.000 liradan fazlasının 62.500.000.000 lirası için 22.375.000.000 lira fazlası.....:%45

oranında vergilendirilecektir.

1999 takvim yılına ilişkin olup 2000 yılında beyan edilecek gelirlere, Gelir Vergisi Kanununun 103 üncü maddesinde yazılı tarife uygulanacaktır. Ancak, 1999 yılı gelirleri için de (ücretler hariç) bu tarifenin gelir dilimlerine karşılık gelen vergi oranları, Gelir Vergisi Kanununun geçici 57 nci maddesi hükmü uyarınca, beş puan artırılmak suretiyle dikkate alınacaktır.

Tebliğ olunur.

----- Çimento İşveren Mevzuat Eki -----

Maliye Bakanlığından:

GELİR VERGİSİ GENEL TEBLİĞİ SERİ NO:229

1999 takvim yılında elde edilen menkul sermaye iratlarının vergilendirilmesine ilişkin olarak aşağıdaki açıklamaların yapılmasına gerek görülmüştür.

1. 1999 Takvim Yılında Elde Menkul Sermaye İratlarının Beyanı

1999 takvim yılında elde edilen menkul sermaye iratlarının yıllık beyanname ile beyan edililmeyeceğinin tespitinde aşağıdaki hususların dikkate alınması gerekmektedir.

- Gelir Vergisi Kanununa 4444 sayılı Kanunla eklenen geçici 55 inci madde hükmü uyarınca, 1999 takvim yılında elde edilen ve vergi kesintisine tabi tutulmuş olan Gelir Vergisi Kanununun 75 inci maddesinin 7, 12 ve 14 numaralı bentlerinde yazılı menkul kıymetler yatırım fonlarının katılma belgelerine ödenen kar payları tutarı ne olursa olsun beyan edilmeyecektir.
- Yukarıda belirtilenler dışında kalan ve gayri safi tutarları toplamı 3.500.000.000 TL'ni aşmayan menkul sermaye iratlarından, vergi kesintisine tabi tutulmuş olanlar ile vergi alacağı dahil kurumlardan elde edilen kar payları beyan edilmeyecektir.
- Menkul sermaye iratlarının toplamının 3.500.000.000 TL'ni aşip aşmadığının tespitinde indirim oranının uygulanabileceği menkul sermaye iratlarının, indirim oranı uygulandıktan sonra kalan kısımlarının dikkate alınması, bu iratların beyan edilmesinin gerektiği durumlarda ise indirim oranı uygulandıktan sonra kalan kısımlarının beyan edilmesi gerekmektedir.
- Vergi kesintisine tabi olmayan menkul sermaye iratlarının tutarına bakılmaksızın beyan edilmesi gerekmektedir.

2. İndirim Oranı

Gelir Vergisi Kanununun 76 nci maddesi hükmüne göre, aynı Kanunun 75 inci maddesinin ikinci fıkrasının 5, 6, 7, 12 ve 14 numaralı bentlerinde yer alan menkul sermaye iratlarına (döviz cinsinden açılan hesaplara ödenen faiz ve kar payları, dövizde, altına veya başka bir değere endeksli menkul kıymetler ile döviz cinsinden ihraç edilen menkul kıymetlerden elde edilenler hariç) indirim oranının uygulanması suretiyle bulunacak kısım, bu iratların beyanı sırasında indirim olarak dikkate alınacaktır.

İndirim oranı; Vergi Usul Kanununa göre o yıl için tespit edilmiş olan yeniden değerlendirme oranının, aynı dönemde Devlet tahvili ve Hazine bonusu ihalelerinde oluşan bileşik ortalama faiz oranına bölünmesi suretiyle tespit edilmektedir.

Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre 1999 yılı için tespit edilmiş olan yeniden değerlendirme oranı % 52.1'dir. Aynı dönemde Devlet tahvili ve Hazine bonusu ihalelerinde oluşan bileşik ortalama faiz oranı ise %113.4'tür.

Buna göre, 1999 yılı gelirlerine uygulanacak indirim oranı (% 52,1/ % 113,4=) % 45.9 olmaktadır.

Bu oran dikkate alındığında 3.500.000.000 TL olan beyanname verme sınırı 6.469.500.924 TL tutarındaki brüt menkul sermaye iradına karşılık gelmektedir.

3. İndirim Oranı Uygulanarak Beyan Edilecek Menkul Sermaye İratları

Gelir Vergisi Kanununda 4444 sayılı Kanunla yapılan değişiklikte dikkate alındığında 1999 takvim yılında elde edilen menkul sermaye iratlarından;

- Gelir Vergisi Kanununun 75 inci maddesinin ikinci fıkrasının 5 numaralı bendinde sayılan her nevi tahvil ve Hazine bonusu faizleri ile Toplu Konut İdaresi, Kamu Ortaklığı İdaresi ve Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymetlerden sağlanan gelirler,
 - Her nevi alacak faizleri,
 - Menkul kıymetler yatırım ortaklıklarından sağlanan kar payları,
- İndirim oranı uygulanmak suretiyle beyan edilecektir.

Döviz, altına veya başka bir değere endeksli menkul kıymetler ile döviz cinsinden ihraç edilen menkul kıymetlerden elde edilen menkul sermaye iratlarının beyanında indirim oranının uygulanması mümkün bulunmamaktadır.

Ticari işletmelere dahil kazanç ve iratlar için indirim oranı uygulanması söz konusu değildir.

Tebliğ olunur.

----- Çimento İşveren Mevzuat Eki -----

Maliye Bakanlığından:

VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞİ (SIRA NO: 281)

213 Sayılı Vergi Usul Kanununun 4369 sayılı Kanunun 19 uncu maddesiyle değiştirilen mükerrer 414 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında "Bu Kanunda yer alan maktu hadler ile asgari ve azami miktarları belirtilmiş olan para ile ödenecek ceza miktarları, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak bu Kanun uyarınca belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılmak suretiyle uygulanır. Bu şekilde hesaplanan maktu had ve miktarların yüzde 5 ini aşmayan kesirler dikkate alınmaz. Bakanlar Kurulu, bu suretle tespit edilen had ve miktarları yarısına kadar artırmaya ve indirmeye, nispi hadleri ise iki katına kadar artırmaya veya yarısına kadar indirmeye veya tekrar kanuni seviyesine getirmeye yetkilidir." hükmü yer almaktadır.

Bu hüküm uyarınca Vergi Usul Kanununun 104, 177, 252, 313, 343, 352 (Kanuna bağlı cetvel), 353, mükerrer 355 ve 356 ncı maddelerinde yer alan 98/12044 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenip 01.01.1999 tarihinden geçerli olmak üzere uygulanmakta olan had ve miktarlar ile mükerrer 115 ve 232 nci maddelerinde yer alıp 4444 sayılı Kanuna göre 14.08.1999 tarihinden geçerli olmak üzere uygulanan hadlerin, 1999 yılı için belirlenen yeniden değerlendirme oranında (%52,1) artırılması suretiyle bulunan ve

01.01.2000 tarihinden geçerli olmak üzere uygulanacak miktarlar ekli listede gösterilmiştir.

Tebliğ olunur.

EK: 1 Liste (3 sf.)

----- Çimento İşveren Mevzuat Eki -----

R.G. 18 Aralık 1999- Sayı: 23910

YASAMA BÖLÜMÜ

Kanunlar

Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun

Kanun No: 4489

Kabul Tarihi: 15.12.1999

Madde 1- 04.12.1984 tarihli ve 3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanunun 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 1- Borçlar Kanunu ve Türk Ticaret Kanununa göre faiz ödenmesi gereken hallerde, miktarı sözleşme ile tespit edilmemişse bu ödeme, yıllık , Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının önceki yılın 31 Aralık günü kısa vadeli kredi işlemlerinde uyguladığı reeskont oranı üzerinden yapılır. Söz konusu reeskont oranı, 30 Haziran günü önceki yılın 31 Aralık günü uygulanan reeskont oranından beş puan veya daha çok farklı ise, yılın ikinci yarısında bu oran geçerli olur.

Madde 2- 3095 sayılı Kanunun 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 2- Bir miktar paranın ödenmesinde temerrüde düşen borçlu, sözleşme ile aksi kararlaştırılmadıkça, geçmiş günler için 1 inci maddede belirlenen orana göre temerrüt faizi ödemeye mecburdur.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının önceki yılın 31 Aralık günü kısa vadeli avanslar için uyguladığı faiz oranı, yukarıda açıklanan miktardan fazla ise, arada sözleşme olmasa bile ticari işlerde temerrüt faizi bu oran üzerinden istenebilir. Söz konusu avans faiz oranı, 30 Haziran günü önceki yılın 31 Aralık günü uygulanan avans faiz oranından beş puan veya daha çok farklı ise yılın ikinci yarısında bu oran geçerli olur.

Temerrüt faizi miktarının sözleşmede kararlaştırılmamış olduğu hallerde, akdi faiz miktarı yukarıdaki fıkralarda öngörülen miktarın üstünde ise, temerrüt faizi,akdi faiz miktarından az olamaz.

Madde 3- 3095 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 2- Geçici 1 inci madde, bu Kanunun yürürlüğünden önceki ilişkilerden doğan faiz alacakları hakkında da uygulanır.

Madde 4- Bu Kanun 01 Ocak 2000 tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 5- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

----- Çimento İşveren Mevzuat Eki -----

R.G. 21 Aralık 1999- Sayı: 23913

YASAMA BÖLÜMÜ**Danıştay Kanunu ve İdari Yargılama Usulü
Kanununun Bazı Maddelerinde
Değişiklik Yapılmasına
Dair Kanun****Kanun No:4492****Kabul Tarihi: 18.12.1999**

MADDE 1- 06.01.1982 tarihli ve 2575 sayılı Danıştay Kanununun 23 üncü maddesinin (d) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

d) Tüzük tasarılarını inceler; kamu hizmetleri ile ilgili imtiyaz şartlaşma ve sözleşmeleri hakkında düşüncesini bildirir.

MADDE 2- Danıştay Kanununun 24 üncü maddesinin (I) numaralı fıkrasının (j) bendinden sonra gelen paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Karşı açılacak iptal ve tam yargı davaları ile tahkim yolu öngörülmeven kamu hizmetleri ile ilgili imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan idari davaları karara bağlar.

MADDE 3- Danıştay Kanununun 42 nci maddesinin (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

c) Kamu hizmetleri ile ilgili imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerini,

MADDE 4- Danıştay Kanununun 46 ıncı maddesinin (I) numaralı fıkrasının (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

b) kamu hizmetleri ile ilgili imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerini,

MADDE 5- Danıştay Kanununun 48 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Kanun ve tüzük tasarıları ile kamu hizmetleri ile ilgili imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinin görüşülmesi

Madde 48- Danıştay, kanun tasarısı ve teklifleri ile tüzük tasarıları üzerindeki incelemesini, kamu hizmetleri ile ilgili imtiyaz şartlaşma ve sözleşmeleri hakkında düşüncesini bildirmeyi, geliş tarihinden itibaren iki ay içinde sonuçlandırmak zorundadır.

MADDE 6- 06.01.1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2 nci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

c) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar.

MADDE 7- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 8- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

----- Çimento İşveren Mevzuat Eki -----**R.G. 27 Aralık 1999- Sayı:23919 (Mükerrer)****YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ****Zorunlu Deprem Sigortasına Dair
Kanun Hükmünde Kararname****Karar Sayısı:KHK/587**

Zorunlu Deprem Sigortasının düzenlenmesi; 4484 sayılı Kanunla değişik 27/08/1999 tarihli ve 4452 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak, Bakanlar Kurulu'nca 25/11/1999 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Amaç

Madde 1- Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin amacı, meydana gelecek deprem afeti sonucu bina maliklerinin veya intifa hakkı sahiplerinin, binaların ziyaı veya hasarlanması nedeniyle uğrayacakları maddi zararlarının karşılanmasını teminen zorunlu deprem sigortası yaptırımlarına ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

Madde 2- 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanunu kapsamındaki bağımsız bölümler, tapuya kayıtlı ve özel mülkiyete tabi taşınmazlar üzerinde mesken olarak inşa edilmiş binalar, bu binaların içinde yer alan ve ticarethane, büro ve benzeri amaçlarla kullanılan bağımsız bölümler ile doğal afetler nedeniyle Devlet tarafından yaptırılan veya verilen kredi ile yapılan meskenler zorunlu deprem sigortasına tabidir.

Kamu kurum ve kuruluşlarına ait binalar ile köy yerleşik alanlarında yapılan binalar bu Kanun Hükmünde Kararname kapsamında zorunlu deprem sigortasına tabi değildir.

Tanımlar

Madde 3- Bu Kanun Hükmünde Kararnamede geçen;

- Bakan veya Bakanlık: Hazine Müsteşarlığının bağlı bulunduğu Bakan veya Bakanlık,
- Müsteşarlık: Hazine Müsteşarlığını,
- Kurum: Doğal Afet Sigortaları Kurumu Yönetim Kurulunu,
- Kurul: Doğal Afet Sigortaları Kurumu Yönetim Kurulunu,
- Zorunlu Deprem Sigortası: Depremin doğrudan veya dolaylı neden olacağı maddi zararları, 10 uncu madde gereğince belirlenen tutara kadar teminat altına alan zorunlu sigortayı,

İfade eder.

Doğal Afet Sigortaları Kurumu

Madde 4- Sigorta yapmak ve bu Kanun Hükmünde Kararname ile kendisine verilen diğer görevleri yerine getirmek üzere, Bakanlık nezdinde kamu tüzel kişiliği haiz Doğal Afet Sigortaları Kurumu kurulmuştur.

Kurum, 1050 sayılı Muhasebe Umumiye Kanunu, 3346 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri ile Fonların Türkiye Büyük Millet Meclisince Denetlenmesinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun, 832 sayılı Sayıştay Kanunu, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ve 6245 sayılı Harcırah Kanununa tabi değildir.

Kurumun sigorta primi alacakları, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil edilir.

Kurumun yıllık hesap, işlem ve harcamaları Müsteşarlık tarafından denetlenir.

Vergiden muafiyet

Madde 5- Kurum ve gelirleri her türlü vergi, resim ve harçtan muafır.

Kurumun yönetimi

Madde 6- Kurum, biri başkan olmak üzere toplam yedi üyeden oluşan Doğal Afet Sigortaları Kurumu Yönetim Kurulu tarafından yönetilir.

Kurumun teknik işleri; Müsteşarlık tarafından bir sözleşme ile bir sigorta ve reasürans şirketine Kurum idarecisi sıfatıyla yürütülmek üzere verilir. Sözleşme, en fazla beş yıllık süre için yapılır ve aynı usule göre yenilenebilir.

Doğal Afet Sigortaları Kurumu Yönetim Kurulu

Madde 7- Kurul üyeleri aşağıdaki kişilerden oluşur:

- Başbakanlığı temsilen Başbakanlık Müsteşarınca belirlenecek en az genel müdür yardımcısı düzeyinde bir üye,
- Müsteşarlığı temsilen Sigortacılık Genel Müdürlüğünden en az genel müdür yardımcısı düzeyinde bir üye,
- Bayındırlık ve İskan Bakanlığını temsilen doğal afetler konusunda deneyimli en az en az genel müdür yardımcısı düzeyinde bir üye,
- Sermaye Piyasası Kurulunu temsilen fon yönetiminde deneyimli en az daire başkanı düzeyinde bir üye,
- Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliğini temsilen sigortacılık ve reasürans konusunda en az yedi yıl deneyimli bir üye,
- İnşaat, jeofizik, jeoloji mühendisliğini veya dengi bölümlerinden mezun ve deprem konusunda en az yedi yıl deneyimli, Müsteşarlıkça belirlenecek bir üye,
- Kurum idaresini temsilen en az en az genel müdür yardımcısı düzeyinde bir üye,

Kurul üyeleri, Müsteşarlığın teklifi üzerine Bakan tarafından atanır. Bakan, üyeler arasından birini başkan olarak görevlendirir.

Kurul üyeliğine atanan kimseler beş sene için görev yaparlar ve en fazla iki kere atanabilirler.

Kurula atanan üyeler, temsil ettikleri kuruluşlardan ayrıldıkları takdirde Kurul üyelikleri sona erer. Bu nedenle veya diğer herhangi bir nedenle üyelikleri sona erenlerin yerlerine ilgili kuruluş tarafından en geç iki ay içinde yeni bir üye seçilir ve yukarıda belirtilen usule göre atamaları yapılır. Bu şekilde atananlar, yerine atandıkları üyelerin sürelerini tamamlarlar.

Kurul üyelerinin 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 48 inci maddesinin (A) bendinin (1), (4), (5), (6) ve (7) nci alt bentlerinde belirtilen şartları taşımaları zorunludur.

Kurul en az beş üyenin katılımıyla toplanır ve kararlarını en az dört üyenin aynı yöndeki oyuyla alır.

Kurulun temsili başkan tarafından, Kurulca alınan kararların yürütülmesi Kurum idaresi tarafından yapılır.

Kurul başkan ve üyelerine; kamu iktisadi teşebbüslerinde yönetim kurulu başkan ve üyelerine ödenen aylık ücret ve diğer ödemeler tutarında ücret ödenir.

Kurulun görevleri

Madde 8- Kurulun görevleri şunlardır:

- Kurumun işleyişine ilişkin politikaları tespit etmek ve çalışma planını düzenlemek,
- Kurum idaresininin çalışma usul ve esaslarını belirlemek,
- Kurum nam ve hesabına Zorunlu deprem sigortası sözleşmesi yapmaya yetkili sigorta şirketlerini ve uymaları gerekli usul ve esasları Müsteşarlığın görüşünü alarak belirlemek,
- Tazminat ödemelerine ilişkin usul ve esasları belirlemek ve tazminat ödemelerinin en kısa sürede yapılmasını sağlamak,
- Risk paylaşımı ve reasürans planını onaylamak,
- Kurum kaynaklarının yatırıma yönlendirilmesine ilişkin usul ve esasları tespit etmek,
- Halkla ilişkiler ve tanıtım kampanyaları yapılmasına karar vermek,
- Zorunlu deprem sigortasına tabi bütün binaların sigorta kapsamına alınmasını temin için gerekli tedbirleri almak.

Kurul, görev alanına giren konularda bilimsel çalışma ve araştırmalar yaptırabilir ve gerekli gördüğü takdirde; kadro karşılığı aranmaksızın, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı veya yabancı proje süresiyle sınırlı olmak kaydıyla özel sözleşmeli danışman çalıştırabilir.

Sigorta yapma ve yaptırma zorunluluğu

Madde 9- Bu Kanun Hükmünde Kararname kapsamındaki bağımsız bölümler ve binalar için, malikler veya varsa intifa hakkı sahipleri tarafından zorunlu deprem sigortası yaptırılır.

Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yayımı tarihinden sonra mesken olarak inşa edilecek bağımsız bölümler ve binalar için, ilgili mevzuat çerçevesinde inşaat ruhsatı alınmış olması kaydıyla, iskan izninden veya içinde yaşamaya başlanmasından itibaren bir ay içinde zorunlu deprem sigortası yaptırılır.

İlgili sigorta şirketi, sigorta sözleşmesinin bitiminden en az bir ay önce taahhütlü mektup, telgraf ya da noter kanalıyla sözleşmenin sona ereceğini ve yeni bir sigorta yaptırma zorunluluğunu sözleşme sahiplerine bildirir. Sigorta sözleşmesinin, sona ermesinden itibaren bir ay içerisinde yenilenmemesi durumunda Kurumun sigortadan kaynaklanan sorumluluğu sona erer.

Sigorta teminatı, tarife ve talimatlar, komisyonlar

Madde 10- Zorunlu sigortaya ilişkin teminat tutarları, genel şartları, tarife ve talimatları, primlerin ödeme usul ve esasları ile Kurum idaresine ve yetkili sigorta şirketlerine ödenecek komisyonlar Bakanlıkça tespit edilir ve Resmi Gazete'de yayımlanır.

Sigorta primlerinin tespitinde; binanın yüzölçümü, inşaat sınıfı ve kalitesi, binanın üzerinde bulunduğu arazinin jeolojik özellikleri, deprem riski ve benzeri faktörler dikkate alınır.

Devletin afetlerle ilgili mevzuattan kaynaklanan yükümlülükleri

Madde 11- Devletin, 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanundan ve diğer kanunlardan doğan konut kredisi açma ve bina yaptırma yükümlülükleri, deprem nedeniyle sigorta kapsamındaki binalarda meydana gelen ziya ve hasarlar sonucu uğranılan maddi zararlar için Kurum tarafından tazminat ödemesiyle birlikte ortadan kalkar.

9 uncu madde gereğince cari bir zorunlu deprem sigortası bulunmayanlar, bu sigorta kapsamında karşılanacak zararlar için doğal afetlerle ilgili mevzuat çerçevesinde hak sahibi olamazlar.

Sigorta yükümlülerinin saptanması ve izlenmesi

Madde 12- Sigorta yaptırmakla yükümlü olanlar, Kurum tarafından tespit edilir. Bu işlem sırasında Kurum, ilgili valilik veya belediye ile tapu sicil müdürlüklerinin kayıtlarından yararlanır.

Kamu kurum ve kuruluşları, zorunlu deprem sigortasının yaptırılmış ve priminin ödemiş olduğu belgelenmedikçe bu sigortaya tabi binalarla ilgili tapu tescil işlemleri dahil hiçbir işlem yapamazlar.

Menfaat sahibinin değişmesi

Madde 13- Menfaat sahibinin değişmesi halinde sigorta, yeni menfaat sahibi ile devam eder.

Sigortalının mükellefiyeti

Madde 14- Binanın ve her bir bağımsız bölümün projeye aykırı olarak ve taşıyıcı sistemi etkileyecek şekilde tadil edilmesine veya zayıflatılmasına neden olan veya buna imkan veren malik, meydana gelen zararın bu nedenle ortaya çıktığı veya arttığı tutar kadar tazminat alma hakkını kaybeder.

Kurumun halefiyeti

Madde 15- Tazminatı ödeyen Kurum, yaptığı ödeme tutarınca hukuken sigortalının yerine geçer.

Halefiyet, sigortalının zararına olarak ileri sürülemez.

Kurum kaynaklarının kullanılabilmesi için

Madde 16- Kurumun kaynakları, Kurum tarafından ve sadece aşağıdaki amaçlar doğrultusunda kullanılabilir:

- Kurum tarafından sigorta edilen binalara ait tazminat ödemeleri,
- Kurumun yönetimi ve işleyişi için gerekli olan bütün masraflar ile Kurum idaresine ödenecek komisyon,
- Reasürans, sermaye ve benzeri piyasalardan sağlanan korumaya ilişkin ödemeler,
- Kurumun görev alanına giren konularda yaptıracağı bilimsel çalışma ve araştırmalara ilişkin ödemeler,
- Danışmanlık hizmetlerine (reasürans, yatırım, risk modellemesi gibi) ilişkin ödemeler,
- Halkla ilişkiler ve tanıtım kampanyalarına ilişkin ödemeler,
- Yetkili sigorta şirketlerine ödenecek komisyonlar,
- Hasar tespit işlemlerine ilişkin ödemeler,
- Kurumun Devlettten aldığı avansların geri ödemesi.

Kurum kaynaklarının yetersiz kalması

Madde 17- Kurum, sigortadan kaynaklanan toplam yükümlülüklerini ve sahip olduğu kaynakları dikkate alarak reasürans, sermaye ve benzeri piyasalardan sigortacılık tekniğinin gerektirdiği şekilde ve yeterli düzeyde koruma temin eder. Ancak, sigortalı hasarın beklenenin üstünde olması ve bunun Kurum kaynaklarını ve temin edilen koruma miktarlarını aşması durumunda, ortaya çıkan zarar, Kurum kaynakları ve Koruma miktarının toplamının zorunlu sigorta kapsamında ödemesi gerekli toplam tazminata olan oranı dahilinde karşılanır.

Yönetmelik

Madde 18- Kurulun çalışma usul ve esasları Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Geçici Madde 1-Kurul başkan ve üyeleri, bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde atanırlar. İlk defa atanan üyelere başkan ve Kurum idaresini temsilen atanan üye dışında, üçüncü yılın sonunda kura sonucunda belirlenecek üç üyenin yerine, bu Kanun Hükmünde Kararnamede belirtilen hükümlere uygun olarak yeni üye ataması yapılır.

Yürürlük

Madde 19- Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin 9 uncu maddesi hükmü yayımından dokuz ay sonra, 11 inci maddesinin ikinci fıkrası hükmü yayımından onbeş ay sonra, diğer hükümleri ise yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 20- Bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

----- Çimento İşveren Mevzuat Eki -----

R.G. 29 Aralık 1999- Sayı: 23921

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ**Kanun Hükmünde Kararname**

**Konut Edindirme Yardımı Hesaplarının
Tasfiyesine Dair
Kanun Hükmünde Kararname**

Karar Sayısı: KHK/588

Konut Edindirme Yardımı hesaplarının tasfiyesi; 4484 sayılı Kanunla değişik 27.08.1999 tarihli ve 4452 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak, Bakanlar Kurulu'nca 26.11.1999 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Madde 1- Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketine ait gayrimenkullerin, konut edindirme yardımı hesapları toplamı karşılığı, Emlak Konut Anonim Şirketine aynı sermaye olarak devredilmesi suretiyle konut edindirme yardımı hesapları tasfiye olunur.

Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı oluşturulması nedeniyle Emlak Konut Anonim Şirketinin konut edindirme yardımı hesabı karşılığına tekabül eden hisseleri, konut edindirme yardımı hak sahiplerine başvuruları üzerine payları oranında hisse senedi olarak verilir.

Bu madde hükümlerinin uygulanmasına ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Madde 2- Gayrimenkul Yatırım Ortaklığına devredilecek olan gayrimenkullerden veya Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı tarafından üretilen konutlardan 17.08.1999 tarihinde ve sonrasında meydana gelen depremlerden zarar gören konut edindirme yardımı hak sahipleri öncelikle yararlandırılır.

Madde 3- Bu Kanun Hükmünde Kararname ve Yüksek Planlama Kurulu kararı gereğince Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketi tarafından Emlak Konut Anonim Şirketine gayrimenkul devirleri ile ilgili işlemler ve Banka lehine doğabilecek farklar ile Emlak Konut Anonim Şirketinin Gayrimenkul Yatırım Ortaklığına dönüşmesi ile ilgili işlemler her türlü vergi, resim ve harçtan muafır.

Banka, devredeceği gayrimenkullerin kayıtlı değeri ile devir değeri arasında oluşacak farkın binde beşini depremden zarar gören vatandaşların ihtiyaçlarında kullanılmak üzere Afetler Fonuna aktarır.

Madde 4-11.11.1986 tarihli ve 3320 sayılı Memurlar ve İşçiler ile Bunların Emeklilerine Konut Edindirme Yardımı Yapılması Hakkında Kanun yürürlükten kaldırılmıştır.

Madde 5- Bu Kanun Hükmünde Kararname yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 6- Bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

----- Çimento İşveren Mevzuat Eki -----

R.G. 30 Aralık 1999- Sayı: 23922

Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca:

**4077 SAYILI TÜKETİCİNİN KORUNMASI
HAKKINDA KANUN'UN 8 VE 22 NCI
MADDELERİNDE YER ALAN PARASAL
SINIRLARIN ARTIRILMASINA
İLİŞKİN TEBLİĞ
(TRKGM- 99/3)**

4077 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un 8 ve 22 nci maddelerinde yer alan parasal sınırların; her yılın Ekim ayı sonunda Devlet İstatistik Enstitüsü'nün Toptan Eşya Fiyatları Endeksinde meydana gelen ortalama fiyat artışı oranında artırılacağı ve bu durumun, Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca her yıl Aralık ayı içinde Resmi Gazete'de ilan edileceği aynı Kanunun 8 nci maddesi hükmüdür.

Bu hüküm uyarınca anılan parasal sınırlar; Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı tarafından bildirilen Toptan Eşya Fiyatları Endeksinde meydana gelen ortalama %52.1 oranında artış esas alınarak 2000 yılı için, 4077 sayılı Kanun'un;

- 8 inci maddenin birinci fıkrasında kapıdan satışlar için öngörülen parasal sınır 15.210.000.- (Onbeşmilyon ikiyüzonbin) TL.,
- 22 nci maddesinin dördüncü fıkrasında hakem heyeti kararı olmaksızın tüketici mahkemelerine

başvuru için öngörülen parasal sınır 83.655.000.-
(Seksenüçmilyon altıyüzellibeşbin) TL,

olarak tespit edilmiştir.

01.01.2000 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere tebliğ olunur.

----- Çimento İşveren Mevzuat Eki -----

R.G. 31 Aralık 1999 - Sayı: 23923

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

Tebliğler

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığından:

ASGARİ ÜCRET TESPİT KOMİSYONU KARARI

Karar Tarihi: 30.12.1999

Karar No : 1999/1

1475 sayılı İş Kanunu'nun 33 üncü maddesi gereğince, hizmet akdi ile çalışan ve bu Kanun kapsamına giren her türlü işçi ile gemiadamı ve gazetecilerin asgari ücretini tespit etmek üzere oluşturulan Asgari Ücret Tespit Komisyonu 18.10.1999 tarihinde başladığı çalışmalarını 30.12.1999 tarihine kadar sürdürmüş ve yaptığı 8 toplantı sonucunda;

- 1- Fiyatlar seviyesi ve çalışanların sayısına dayanan ortalamalar esas alınarak milli seviyede tek asgari ücret tespitine, işveren temsilcilerinin muhalefetine karşılık oyçokluğuyla,
- 2- 16 yaşını doldurmuş işçilerin bir günlük normal çalışma karşılığı asgari ücretlerinin 01.01.2000-30.06.2000 tarihleri arasında 3.660.000.- TL., aylık 109.800.000.-TL., 01.07.2000-31.12.2000 tarihleri arasında ise günlük 3.960.000.- TL., aylık 118.800.000.- TL, olarak tespitine, işçi temsilcilerinin muhalefetine karşılık oyçokluğuyla,
- 3- 16 yaşını doldurmamış işçilerin bir günlük normal çalışma karşılığı asgari ücretlerinin 01.01.2000-30.06.2000 tarihleri arasında 3.120.000.- TL., aylık 93.600.000.-TL., 01.07.2000-31.12.2000 tarihleri arasında ise günlük 3.375.000.- TL., aylık 101.250.000.- TL, olarak tespitine, işçi temsilcilerinin muhalefetine karşılık oyçokluğuyla,
- 4- İşbu Kararın 1475 sayılı İş Kanunu'nun 33 üncü maddesi ve Asgari Ücret Yönetmeliği gereğince Resmi Gazete'de yayımlanmasına oybirliğiyle,

karar verilmiştir.

GEREKÇE

I- ASGARİ ÜCRET TESPİTİNDE UYULMASI GEREKEN İLKELER:

- 1- Asgari ücret pazarlık ücreti değildir. İşçinin geçimini sağlayacak, kanun ve yönetmeliklere uygun, bilimsel, objektif yöntemler ve güvenilir verilerle tespit edilen taban ücretidir.
- 2- Asgari ücret, uzun dönemde ekonomik ve sosyal şartların iyileşmesine yardımcı, adil gelir dağılımını sağlayıcı olmalıdır.
- 3- Asgari ücret, iller itibarıyla malların perakende fiyat farklılıklarını gerçek olarak tespit etmek, bunların asgari ücrete yansımalarını sağlamak suretiyle ülke çapında tek ücret olarak tespit edilmelidir.

II- ASGARİ ÜCRETİN TESPİT YÖNTEMİ:

- 1- Asgari ücret bütün illerde besin içi ve besin dışı harcamaları kapsayan ihtiyaçlar için yeterli bir satın alma gücü sağlayan ücrettir. Bu nedenle, tüketim harcamaları, besin içi ve besin dışı harcamaları olarak iki bölümde düşünülmüştür. Çalışanların fizyolojik ihtiyaçları ile tutarlı ve dengeli beslenme için gerekli, besin maddelerinin tespiti amacıyla Hacettepe Üniversitesi'nin bir işçinin günlük çalışma karşılığı olarak ihtiyaç duyduğu kalori miktarı ve bu kaloriyi sağlayan beslenme kalıbı bu konudaki çalışmalara esas alınmıştır.
- 2- Dengeli beslenme için gerekli 3540 kaloriyi sağlayan besin içi harcamalarının (alkollü içki, tütün ve lokanta ve benzeri yerlerde yapılan harcamalar hariç) tutarı tüm illerdeki perakende fiyatlar kullanılarak ve bu fiyatlar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nda kayıtlı işçi sayıları ile ağırlandırılarak tespit edilmiştir.
- 3- Bu fiyatlar Devlet İstatistik Enstitüsü'nün tüm illerde aylık olarak derlediği perakende fiyatlar olup, asgari ücretin hesaplanmasında Devlet İstatistik Enstitüsü'nce eldeki verilere göre en son ay olan Kasım 1999 perakende fiyatları kullanılmıştır.
- 4- Toplam harcamaların hesaplanmasında, Devlet İstatistik Enstitüsü'nün 1999 yılı Türkiye Geneli Hanehalkı Gelir ve Tüketim Harcamaları Anketi sonuçlarına göre bulunan besin içi (alkollü içki, tütün ve lokanta ve benzeri yerlerde yapılan harcamalar hariç) %36.40, besin dışı % 63.60 oranları esas alınmıştır.

III- ASGARİ ÜCRETİN HESAPLANMASI:

Asgari ücretin hesaplanmasında 80 ilin 1999 yılı Kasım ayı perakende fiyatları kullanılarak işçi için 3540 kaloriye göre günlük gıda harcamaları tutarı bulunmuştur. Bu harcama tutarları 80 ildeki 1999 yılı Aralık ayına ait işçi sayıları ile çarpılarak ağırlıklandırılmıştır.

Toplam (illerdeki işçi sayısı x illerdeki günlük gıda harcaması tutarı)

5.714.274.533.193.91

-----= 1.274.020.97.-TL

4.485.228

Buna göre işçinin bir günlük gıda harcaması tutarı; 1.274.029.97.-TL'dir.

Besin içi ve besin dışı oranları kullanılarak bulunan günlük besin içi ve besin dışı toplam harcamalar tutarı:

1.274.029.97

----- x100=3.500.057.61.-TL

36.40

İşçinin bir aylık toplam besin içi ve besin dışı harcama tutarı:

3.500.057.61x30=105.001.728.-TL'dir.

Bulunan bu aylık tutarına, son beş yılın Aralık ayları tüketici fiyatları indeks artış oranları ortalaması olan %4.3 eklenecek aylık 109.516.802.-TL bulunmuştur.

Bulunan bu aylık tutarın, hesaplama kolaylığı gözönünde tutularak aylık 109.800.000.-TL. olmasına karar verilmiştir.

Bulunan bu tutarın, 01.01.2000-30.06.2000 tarihleri arasında ilk 6 aylık dönemin asgari ücret düzeyi olarak uygulanmasına komisyonca karar verilmiştir.

Çalışanların satınalma güçlerinin korunması ve asgari ücretin 6'şar aylık olarak tespiti nedeniyle asgari ücret, 01.07.2000-31.12.2000 tarihleri arasındaki ikinci altı aylık dönemde aylık 118.800.000.-TL olarak tespit edilmiştir.

16 yaşını doldurmamış işçiler için ise 01.01.2000-30.06.2000 tarihleri arasında aylık 93.600.000.-TL, 01.07.2000-31.12.2000 tarihleri arasında aylık 101.250.000.-TL olarak uygulanması Komisyonca kabul edilmiştir.

Bu hesaplamalara göre; 16 yaşını doldurmuş işçinin asgari ücreti; 01.01.2000-30.06.2000 tarihleri arasında aylık 109.800.000.- TL, günlük 3.660.000.-TL ve saat ücreti 488.888.-TL ; 01.07.2000-31.12.2000 tarihleri arasında ise, aylık 118.800.000.-TL, günlük 3.960.000.-TL., saat ücreti 528.000.-TL'dir.

16 yaşını doldurmamış işçinin asgari ücreti; 01.01.2000-30.06.2000 tarihleri arasında aylık 93.600.000.- TL, günlük 3.120.000.-TL., saat ücreti 416.000.-TL; 01.07.2000-31.12.2000 tarihleri arasında ise, aylık 101.250.000.-TL, günlük 3.375.000.-TL., saat ücreti 450.000.-TL'dir.

----- Çimento İşveren Mevzuat Eki -----

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığından:

ASGARİ ÜCRET TESPİT KOMİSYONU KARARI

Karar Tarihi: 30.12.1999
Karar No :1999/2

1475 sayılı İş Kanunu'nun 4 üncü maddesi gereğince, tarım ve orman işçilerinin asgari ücretini tespit etmek üzere oluşturulan Asgari Ücret Tespit Komisyonu 18.10.1999 tarihinde başladığı çalışmalarını 30.12.1999 tarihine kadar sürdürmüş ve yaptığı 8 toplantı sonucunda;

- 1- Sanayi kesimi ile tarım ve orman kesimi için milli seviyede tek asgari ücret tespitine, işveren temsilcileri ile Türkiye Ziraat Odaları Birliği temsilcilerinin muhalefetine karşılık oyçokluğuyla,
- 2- 16 yaşını doldurmuş işçilerin bir günlük normal çalışma karşılığı asgari ücretlerinin 01.01.2000-30.06.2000 tarihleri arasında 3.660.000.- TL., aylık 109.800.000.-TL., 01.07.2000-31.12.2000 tarihleri arasında ise günlük 3.960.000.- TL., aylık 118.800.000.- TL, olarak tespitine, işçi temsilcilerinin muhalefetine karşılık oyçokluğuyla,
- 3- 16 yaşını doldurmamış işçilerin bir günlük normal çalışma karşılığı asgari ücretlerinin 01.01.2000-30.06.2000 tarihleri arasında 3.120.000.- TL., aylık 93.600.000.-TL., 01.07.2000-31.12.2000 tarihleri arasında ise günlük 3.375.000.- TL., aylık 101.250.000.- TL, olarak tespitine, işçi temsilcilerinin muhalefetine karşılık oyçokluğuyla,
- 4- İşbu Kararın 1475 sayılı İş Kanunu'nun 33 üncü maddesi ve Asgari Ücret Yönetmeliği gereğince Resmi Gazete'de yayımlanmasına oybirliğiyle,

karar verilmiştir.

GEREKÇE

I- ASGARİ ÜCRET TESPİTİNDE UYULMASI GEREKEN İLKELER:

- 1- Asgari ücret pazarlık ücreti değildir. İşçinin geçimini sağlayacak, kanun ve yönetmeliklere uygun, bilimsel, objektif yöntemler ve güvenilir verilerle tespit edilen taban ücretidir.

- 2- Asgari ücret, uzun dönemde ekonomik ve sosyal şartların iyileşmesine yardımcı, adil gelir dağılımını sağlayıcı olmalıdır.
- 3- Asgari ücret, iller itibarıyla malların perakende fiyat farklılıklarını gerçek olarak tespit etmek, bunların asgari ücrete yansımalarını sağlamak suretiyle ülke çapında tek ücret olarak tespit edilmelidir.

II- ASGARİ ÜCRETİN TESPİT YÖNTEMİ:

- 1- Asgari ücret bütün illerde besin içi ve besin dışı harcamaları kapsayan ihtiyaçlar için yeterli bir satın alma gücü sağlayan ücrettir. Bu nedenle, tüketim harcamaları, besin içi ve besin dışı harcamaları olarak iki bölümde düşünülmüştür. Çalışanların fizyolojik ihtiyaçları ile tutarlı ve dengeli beslenme için gerekli besin maddelerinin tespiti amacıyla Hacettepe Üniversitesi'nin bir işçinin günlük çalışma karşılığı olarak ihtiyaç duyduğu kalori miktarı ve bu kaloriyi sağlayan beslenme kalıbı bu konudaki çalışmalara esas alınmıştır.
- 2- Dengeli beslenme için gerekli 3540 kaloriyi sağlayan besin içi harcamalarının (alkollü içki, tütün ve lokanta ve benzeri yerlerde yapılan harcamalar hariç) tutarı tüm illerdeki perakende fiyatlar kullanılarak ve bu fiyatlar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nda kayıtlı işçi sayıları ile ağırlandırılarak tespit edilmiştir.
- 3- Bu fiyatlar Devlet İstatistik Enstitüsü'nün tüm illerde aylık olarak derlediği perakende fiyatlar olup, asgari ücretin hesaplanmasında Devlet İstatistik Enstitüsü'nce eldeki verilere göre en son ay olan Kasım 1999 perakende fiyatları kullanılmıştır.
- 4- Toplam harcamaların hesaplanmasında, Devlet İstatistik Enstitüsü'nün 1999 yılı Türkiye Geneli Hanehalkı Gelir ve Tüketim Harcamaları Anketi sonuçlarına göre bulunan besin içi (alkollü içki, tütün ve lokanta ve benzeri yerlerde yapılan harcamalar hariç) %36.40, besin dışı % 63.60 oranları esas alınmıştır.

III- ASGARİ ÜCRETİN HESAPLANMASI:

Asgari ücretin hesaplanmasında 80 ilin 1999 yılı Kasım ayı perakende fiyatları kullanılarak işçi için 3540 kaloriye göre günlük gıda harcamaları tutarı bulunmuştur. Bu harcama tutarları 80 ildeki 1999 yılı Aralık ayına ait işçi sayıları ile çarpılarak ağırlıklandırılmıştır.

Toplam (illerdeki işçi sayısı x illerdeki günlük gıda harcaması tutarı)

5.714.274.533.193.91
-----= 1.274.020.97.-TL
4.485.228

Buna göre işçinin bir günlük gıda harcaması tutarı; 1.274.029.97.-TL'dir.

Besin içi ve besin dışı oranları kullanılarak bulunan günlük besin içi ve besin dışı toplam harcamalar tutarı:

1.274.029.97
----- x100=3.500.057.61.-TL
36.40

İşçinin bir aylık toplam besin içi ve besin dışı harcama tutarı:

3.500.057.61x30=105.001.728.-TL'dir.

Bulunan bu aylık tutarına, son beş yılın Aralık ayları tüketici fiyatları indeks artış oranları ortalaması olan % 4.3 eklenecek aylık 109.516.802.-TL bulunmuştur.

Bulunan bu aylık tutarın, hesaplama kolaylığı gözönünde tutularak aylık 109.800.000.-TL. olmasına karar verilmiştir.

Bulunan bu tutarın, 01.01.2000-30.06.2000 tarihleri arasında ilk 6 aylık dönemin asgari ücret düzeyi olarak uygulanmasına komisyonca karar verilmiştir.

Çalışanların satınalma güçlerinin korunması ve asgari ücretin 6'şar aylık olarak tespiti nedeniyle asgari ücret, 01.07.2000-31.12.2000 tarihleri arasındaki ikinci altı aylık dönemde aylık 118.800.000.-TL olarak tespit edilmiştir.

16 yaşını doldurmamış işçiler için ise 01.01.2000-30.06.2000 tarihleri arasında aylık 93.600.000.-TL, 01.07.2000-31.12.2000 tarihleri arasında da aylık 101.250.000.-TL olarak uygulanması Komisyonca kabul edilmiştir.

Bu hesaplamalara göre; 16 yaşını doldurmuş işçinin asgari ücreti; 01.01.2000-30.06.2000 tarihleri arasında aylık 109.800.000.- TL, günlük 3.660.000.-TL ve saat ücreti 488.888.-TL ; 01.07.2000-31.12.2000 tarihleri arasında ise, aylık 118.800.000.-TL, günlük 3.960.000.-TL., saat ücreti 528.000.-TL'dir.

16 yaşını doldurmamış işçinin asgari ücreti; 01.01.2000-30.06.2000 tarihleri arasında aylık 93.600.000.- TL, günlük 3.120.000.-TL., saat ücreti 416.000.-TL; 01.07.2000-31.12.2000 tarihleri arasında ise, aylık 101.250.000.-TL, günlük 3.375.000.-TL., saat ücreti 450.000.-TL'dir.

2901.10.90.00.11
2901.10.90.00.12
2902.20
2902.30
32.08

3506.10.00.90.11
3506.10.00.90.11
3506.99.00.90.11
39.01;39.02;39.03;
39.04;39.05;39.06;
39.07;39.08;39.09;
39.10;39.11;39.12
ve 39.13
40.05
6812.10
6812.20.00.00.0
6812.30.00.00.0
6812.40.00.00.0

Hekzan
Heptan
Benzen(benzol)
Toluen(Toluol)
Yalnız organik çözücüler
içerisinde çözelti halinde bulunanlar
Solvent içerenler
Solvent içerenler
Solvent içerenler
Yalnız organik çözücüler

Yalnız organik çözücüler
İşlenmiş amyant (lif halinde)
İplikler
Kordon ve sicimler
Dokunmuş veya örme men-sucat

Madde 2- Bu Tebliğ 01.01.2000 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3- Bu Tebliğ hükümlerini Dış Ticaret Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yürütür.

----- Çimento İşveren Mevzuat Eki -----

R.G. 31 Aralık 1999- Sayı: 23923 2. Mükerrer

Tebliğ

Dış Ticaret Müsteşarlığından:

İŞÇİ SAĞLIĞINI VE İŞ GÜVENLİĞİNİ ETKİLEYEN BAZI MADDELERİN İTHALİNE İLİŞKİN TEBLİĞ İthalat: (2000/13)

Madde 1- Aşağıda gümrük tarife istatistik pozisyonları ve isimleri belirtilen maddelerin gümrük beyannamelerinin tescilinde, gümrük idarelerince, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Merkezi) tarafından düzenlenecek belge aranır. Bu belgenin bir örneği gümrük beyannamesine eklenir.

G.T.İ.P.

2524.00
2707.10
2707.20

Madde İsmi

Amyant
Benzol
Toluol